

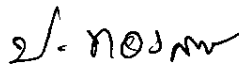
การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา

ปาริชาติ ชีระวิทย์

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ธันวาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคชฎีนิพนธ์และคณะกรรมการสอบคชฎีนิพนธ์ได้พิจารณา
คชฎีนิพนธ์ของ ปารีชาติ ชีระวิทย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาคชฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

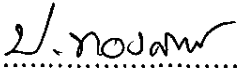
คณะกรรมการควบคุมคชฎีนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)

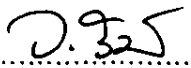

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศฎาย ชีระวิชิตระกุล)

คณะกรรมการสอบคชฎีนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศฎาย ชีระวิชิตระกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เวชฤทธิ์ อังกะภัทรขจร)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคชฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาคชฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 28 เดือน กันยายน พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างคดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน ประธานกรรมการควบคุมคุษฎีนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศญา ชีระวิชิตระกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต คณะกรรมการควบคุมคุษฎีนิพนธ์ ที่กรุณาแนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างคดียิ่งตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบปากเปล่า ที่กรุณาได้ให้ความรู้และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและแก้ไขคุษฎีนิพนธ์ จนมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา และอาจารย์ทุกท่านรวมทั้งนักศึกษาที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงไปอย่างคดียิ่ง ขอขอบพระคุณสำหรับความปรารถนาดี กำลังใจ และความห่วงใยทั้งมวลจากครอบครัว บุพการีที่ต่าง พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ทุก ๆ ท่าน

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา คุณครูบาอาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ และประสบการณ์ต่างแก่ผู้วิจัย

ปาริชาติ ชีระวิทย์

55810123: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ด. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: ชุมกิจกรรม/ คุณธรรมจริยธรรม/ ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา

ปาริชาติ ชีระวิทย์: การสร้างชุกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) (CONSTRUCTION OF LEARNING ACTIVITY TO DEVELOP MORALITY AND ETHICS ON HENSTY OF UNIVERSITY STUDENTS IN THE EASTEN REGION OF THAILAND WITH CONSTRUCTIONISM THEORY) คณะกรรมการควบคุมคุญีนิพนธ์: ปริญา ทองสอน, ศษ.ด., สญา ชีระวณิชตระกูล, กศ.ด., 225 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยเรื่องการสร้างชุกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง และ 3) เพื่อศึกษาเจตคติต่อชุกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) จำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t -test (แบบ Dependent)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีประสิทธิภาพ 82.17/ 83.26 นั้นแสดงว่าชุกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/ 80 2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตโดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองมีค่าสูงกว่าก่อนทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ 3) นักศึกษามีเจตคติต่อชุกิจกรรมการเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

55810123: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; Ed.D. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORD: CONSTRUCTION OF LEARNING ACTIVITY/ MORAL AND ETHICS/ CONSTRUCTIONISM THEORY

PARICHART THEERAWIT: CONSTRUCTION OF LEARNING ACTIVITY TO DEVELOP MORALITY AND ETHICS ON HONESTY OF UNIVERSITY STUDENTS IN THE EASTERN REGION OF THAILAND WITH CONSTRUCTIONISM THEORY. DESERTATION ADVISORS: PARINYA THONGSORN, ED.D., SADAYU TEERAVANITRAKUL, ED.D. 225 P. 2016.

The research on construction of learning activity to develop morality and ethics on honesty of university students in the eastern region of Thailand based on constructionism theory with the following objective; 1) to valid at the efficiency of learning activity to develop morality and ethics on honesty of university students in the eastern region based on constructionism theory to meet the efficiency of 80/80 criteria. 2) compare morality and ethics on honesty of the university students 3) study the attitude towards the learning activity. The sample of this research is a class of the first year students of Charlearnkanjana College Rayong who are studying in the first semester of academic year 2558. Multi-stage sampling was used for selecting the sample. The statistics used in the research were frequency, percentages, means, standard deviation, and *t*-test (dependent).

The results of this research were as follows:

1. The efficiency of learning activity to develop morality and ethics on honesty of the university students was at 82.17/ 83.26, which meet the set criteria.
2. Morality and Ethics on honesty of the university students after learning was significantly higher than before at the .05 level.
3. The satisfaction of the students towards the learning activity was at highest level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม.....	10
คุณธรรม จริยธรรม.....	21
การวัดคุณธรรม จริยธรรม.....	36
ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism).....	38
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
แบบแผนการทดลอง.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผลการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	120
ภาคผนวก ง.....	207
ภาคผนวก จ.....	221
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	228

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	61
2	แผนการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้.....	67
3	การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1) ของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนว การเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism).....	77
4	การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_2)ของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนว การเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา(Constructionism).....	77
5	การเปรียบเทียบการหาประสิทธิภาพ (E_1 และ E_2) ของชุดกิจกรรมการเรียน การสอนตามแนวการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)	78
6	การทดสอบคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนว ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)	79
7	เจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ ด้วยปัญญา (Constructionism)	80
8	ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ เป็นเครื่องหมายของคนดี”.....	101
9	ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง”	103
10	ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ ต่อผู้อื่น”	106
11	ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี”	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง”.....	109
13	ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น”	110
14	ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณภาพแบบวัดเหตุผล เชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์.....	111
15	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง.....	113
16	ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง.....	115
17	ค่าคะแนนคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	118

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แบบการวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวเก็บข้อมูลก่อนการทดลองและหลัง การทดลอง.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสภาพแวดล้อมสังคมไทยในปัจจุบันกำลังได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของสังคม โดยส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ซึ่งในอดีตเคยเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรมคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามซึ่งเป็นเครื่องชี้ถึงความเป็นชนชาติไทยที่ไม่มีชนชาติใดเหมือน แต่ในปัจจุบันสังคมนั้นค่อย ๆ จางหายไปเพราะคนในชาติเกิดการแก่งแย่งแข่งขันชิงดีชิงเด่นกัน คือ เอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งและมีการหันเหออกจากจารีตประเพณีอันดีงาม ที่บรรพบุรุษเคยสร้างและดำรงรักษาไว้ จากปัญหาดังกล่าวนี้ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นที่เราทุกคนจะต้องยอมรับและมีความจำเป็นที่เราทุกคนควรจะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเป็นจริงเป็นจังอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีการจัดการศึกษาที่จะต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นการจัดการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ให้มีการพัฒนาที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์และสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ยึดหลักคุณธรรมนำความรู้เสริมสร้างตระหนักรู้ในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์สันติวิธี วิถีประชาธิปไตยพัฒนาโดยใช้คุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐาน ของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา โดยมีจุดเน้นเพื่อการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนเก่ง เป็นคนดีและมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ควบคู่คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดแนวการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนต้องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 3-8) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมีมุ่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม

รักความเป็นไทย ให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ทักษะทางด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข

สังคมไทยในปัจจุบันมุ่งความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและทางด้านวัตถุ คนในสังคมพยายามแสวงหาความสำเร็จในชีวิตทางด้านอำนาจ ทางด้านเศรษฐกิจและเห็นผลประโยชน์ทางด้านส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ปัจจุบันสังคมไทยเริ่มอ่อนแอลงเรื่อย ๆ และกำลังเผชิญกับภาวะวิกฤตทั้งหลาย ทั้งด้านการเมือง การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งสำคัญที่น่าวิตกกังวลคือคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยที่เริ่มถดถอย อันเป็นเหตุที่จะนำไปสู่วิกฤติให้แก่สังคมไทยในอนาคต (ฟาฏินา วงศ์เสงา, 2555, หน้า 2-3)

ปัจจุบันเด็กและเยาวชนบางส่วนมีคุณธรรมจริยธรรมลดน้อยลง ติความวัตถุนอกกายว่ามีค่าเหนือจิตใจ มั่วสุมอบายมุข ยกพวกทำร้ายกัน มั่วเมานอกมารมณ ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกายทั้งตนเองและผู้อื่นจนบาดเจ็บถึงแก่ชีวิต ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันฉันทสามภรรยาในระหว่างกำลังเรียนอยู่ มีพฤติกรรมก้าวร้าว ลบหลู่ครูบาอาจารย์ บิดามารดา ซึ่งอาจนำไปสู่อาชญากรรมเด็กได้ การเบี่ยงเบนทางเพศ ปัญหายาเสพติด ความเห็นแก่ตัวและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ดิดเกมส์ ดิดอินเทอร์เน็ต ไม่สนใจเรียนหนังสือ ไม่มีจิตสาธารณะ (ปิ่นทอง ใจสุทธิ, 2553) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ปัญญา (Constructionism) มาใช้ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของ โครงการที่มุ่งหวังให้นักศึกษา สร้างความรู้จากงาน จากการแสวงหาความรู้ อีกทั้งสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 คือ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาและคิดอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น

จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructionism theory) Papert (1999 อ้างถึงใน ทิศนา ขมมณี, 2547) มีแนวคิดว่าการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างผลิตผลที่มีความหมายต่อตนเอง โดยให้โอกาสในการเรียนกับผู้เรียนได้มีทางเลือก และให้โอกาสในการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ จึงมีส่วนเกี่ยวข้องสองอย่างคือ ผลิตผลและความรู้ ในลักษณะของการเชื่อมโยงจากผู้เรียน โดยสร้างบางสิ่งบางอย่างขึ้นมา จะเป็นการสร้างความรู้ขึ้นมาด้วยและความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่จะนำไปสู่การสร้างที่ซับซ้อนมากขึ้น เป็นการเสริมแรงภายในของผู้เรียนเอง แนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ปัญญา เน้นว่าผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้และสร้างความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยจะต้องลงมือสร้างหรือกระทำเพื่อสะท้อนถึงความรู้ทักษะความสามารถของผู้เรียน โดยมีผลให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดในการออกแบบหรือวางแผนการทำงาน มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังสามารถประเมินตนเองจากสิ่งที่สร้าง ที่เรียนรู้ได้ นอกจากนี้แล้วแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์

ปัญญา ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือก ลงมือหรือสร้างในสิ่งที่ตนเองสนใจ เพื่อเกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้เรียนจะแสดงบทบาทเป็นผู้เรียนทางตรง (Active learner) ในลักษณะนี้ผู้เรียนเน้นปฏิบัติ และดำเนินการสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาพร้อมกันนั้น ผู้เรียนจะสะท้อนถึงองค์ความรู้ที่มีอยู่ของผู้เรียนเองได้

Kafai (1995) ได้แสดงความคิดเห็นถึงลักษณะของกิจกรรม การเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ปัญญาว่ามีลักษณะดังนี้ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหาจากงานที่ทำ และ การศึกษาจากผลที่เกิดขึ้นจากการลงมือทำและแก้ปัญหา

หลักการจัดการเรียนตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ปัญญา

การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ปัญญามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้จากการสร้างสิ่งที่มีความหมายกับตนเอง และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ภัทรพร สุทธิแพทย์ (2546) ได้เสนอไว้ดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนมีความสัมพันธ์ที่ดีและมีความเป็นกันเองกับผู้เรียน เชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนและชี้แจงเป้าหมายให้ผู้เรียนทราบ ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมซึ่งผู้เรียนเป็นผู้คิดหัวข้อด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับพื้นฐานและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล และลงมือปฏิบัติอาจเป็นกลุ่มหรือคนเดียวก็ได้

จากหลักการในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ปัญญา ที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับวิธีการสอนหรือพัฒนาจริยธรรมตามทฤษฎีการพัฒนาทางจริยธรรม โดยโคลเบอร์ก (Kolbberg) กล่าวว่า บุคคลแต่ละคนจะมีหรือไม่มีการพัฒนา หรือมีการพัฒนาเร็วช้าต่างกัน เราสามารถที่จะส่งเสริมให้บุคคลมีการพัฒนาในระดับจริยธรรมให้สูงกว่าเดิมได้ โดยเปิดโอกาสให้บุคคลเรียนรู้จากการตัดสินใจทางจริยธรรมและอภิปรายร่วมกับผู้อื่น การได้แสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกับผู้อื่นจะทำให้บุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เรียนรู้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูงขึ้นได้ โดยครูจะจัดประสบการณ์ทางสังคมที่เหมาะสมกับการพัฒนาในขั้นนั้น และมีพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลเกิดขึ้นได้ จากการที่ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสภาพแวดล้อม จะช่วยให้บุคคลเข้าใจความคิดเห็นของบุคคลอื่นมากขึ้น ดังนั้นการให้เด็ก ๆ ทำกิจกรรมกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้บทบาทของตนเองและของผู้อื่นอันจะช่วยให้เขาได้พัฒนาจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งครูจะช่วยให้กระตุ้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กให้สูงขึ้นได้ โดยการช่วยให้เด็กได้ฝึกเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งเชิงจริยธรรมบ่อย ๆ และฝึกให้เด็กวิเคราะห์ อภิปรายโต้แย้งกันและตัดสินใจโดยพิจารณาความเห็นรวมทั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม โดยนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และเทคนิคการอภิปรายแบบกลุ่ม

ต่าง ๆ เข้ามาในการอภิปรายเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการจัดบรรยากาศในห้องเรียน และในโรงเรียนให้เอื้อต่อการที่เด็กจะสามารถแสดงความคิดเห็น อภิปรายโต้แย้งเกี่ยวกับปัญหา ชัดแย้งเชิงจริยธรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ได้อย่างเปิดเผย มีเสรีภาพในการพูด แสดงความคิดเห็น การได้รับการยอมรับและความปลอดภัยจากการถูกลงโทษ วิพากษ์วิจารณ์ และการกล่าวหาต่าง ๆ (ทิตานา แคมณี, 2550, หน้า 14-15)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้สูงขึ้น พร้อมทั้ง นำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ตาม เกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนและหลัง โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

สมมติฐานของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80

2. ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ที่ระดับที่มากขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูผู้สอนในระดับอุดมศึกษา
2. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญาสำหรับครูผู้สอนในระดับอุดมศึกษา
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการสร้างสรรคด้วยปัญญามากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

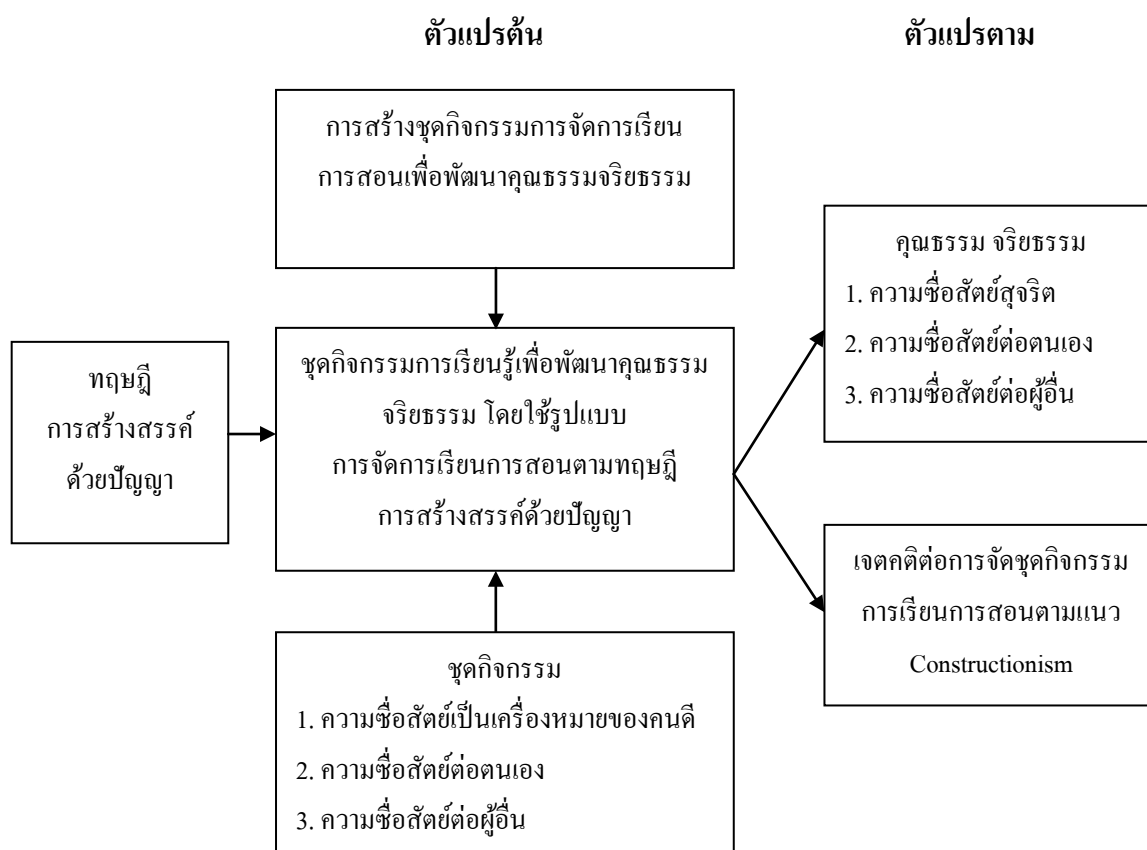
1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 สถาบัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage sampling) จำนวน 100 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 คุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
 - 3.2.2 เจตคติต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต
4. เนื้อหาในการวิจัย
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญหา (Constructionism) แบ่งเป็นชุดการเรียนรู้ 3 ชุดการเรียนรู้ แต่ละชุดกิจกรรมใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วย

- 4.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี
- 4.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
- 4.3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructionism การสร้างสรรค์ด้วยปัญหามีกรอบแนวคิดในการวิจัยสรุปได้เป็นแผนภูมิ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง นวัตกรรมการสอนที่ครูใช้ประกอบการสอน ที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม ที่ประกอบด้วยสื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่ใช้ร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย โดยนักเรียนเป็นผู้ศึกษา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง เป็นชุดของสื่อประสม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

3. รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติหรือกระทำ หรือสร้างสิ่งต่าง ๆ ก็จากความรู้ความเข้าใจ เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้น กับความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้าด้วยกันเพื่อองค์ความรู้ของผู้เรียนเอง

4. คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ ตลอดจน การคิดในทางที่ถูกต้อง ดีงามของบุคคลที่สังคมยกย่องว่าเป็นความดี มีคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และส่วนรวม ในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต

5. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมที่เป็นความดี ความงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ และถูกต้องให้กับสมาชิกในสังคม เพื่อให้ตนเองและสังคมมีความสุข สงบร่มเย็น มีความเจริญก้าวหน้าเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความมั่นคงยั่งยืน ในงานวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลัก

6. ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติที่ดีถือหลักคุณธรรม ประพฤติด้วยความจริง ทั้งกาย วาจา ใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

7. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80

7.1 80 ตัวแรก หมายถึงคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่ได้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญาของแต่ละชุดเท่ากับร้อยละ 80

7.2 80 ตัวหลัง หมายถึงคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) โดยคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรมจริยธรรมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาปีที่ 1 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยวัดจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม

9. แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

10. เจตคติ หมายถึง เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดความเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางให้บุคคลมีพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะทำการวัดความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

11. แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมดังกล่าว เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้
2. คุณธรรม จริยธรรม
3. การวัดคุณธรรม จริยธรรม
4. ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

คำว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนมาจากคำว่า Instructional package หรือ Learning package เดิมใช้คำว่า “ชุดการสอน” เพราะเป็นสื่อที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอน แต่ต่อมาแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น บางครั้งอาจเรียกรวมกันว่า ชุดกิจกรรมการสอน (บุญเกื้อ ควรรหาเวช, 2543, หน้า 91) และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของชุดกิจกรรม

บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2543, หน้า 91) ให้ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียน หรือชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นชุดสื่อประสม การใช้สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันนั้นจะช่วยเสริมประสบการณ์ซึ่งกันและกันตามลำดับขั้นที่จัดเอาไว้ ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนตามหัวข้อ เนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการ จะให้ผู้เรียนได้รับโดยจัดไว้เป็นชุด ๆ บรรจุอยู่ในซอง กล่อง หรือกระเป๋า

บุญชม ศรีสะอาด (2537, หน้า 95) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ สื่อการเรียนหลายอย่าง ประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด เรียกว่า สื่อประสม เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมี

ประสิทธิภาพ โดยมีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Learning package, Instructional package หรือ Instructional kits

วิชย์ วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 34) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อเร้าความสนใจอธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และก่อให้เกิดการเสาะแสวงหาอันนำไปสู่ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสมที่เรานำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่มีระบบ มีขั้นตอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเองและมีสื่อการเรียนที่หลากหลาย นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และทราบความก้าวหน้าในการเรียนทันทีที่จบ เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และถ้ายังไม่เข้าใจก็สามารถกลับไปศึกษาค้นคว้าใหม่ได้ ทั้งนี้ ครูเป็นเพียงผู้คอยช่วยเหลือและเป็นพี่ปรึกษาเท่านั้น

หลักและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม

ชัยงค์ พรหมวงศ์ (2523, หน้า 115-116) กล่าวว่า ชุดการเรียน (Learning package) ชุดการสอน (Instructional package) มีแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมเกิดจากหลักการและทฤษฎี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดหลัก 5 ประการ ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ความแตกต่างระหว่างบุคคลมีหลายด้าน คือ ความสามารถ สถิติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้ วิธีการที่เหมาะสมที่สุด คือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการสอนตามเอกัตภาพ การศึกษาโดยเสรี การศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนเป็นวิธีเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสถิติปัญญา ความสามารถและความสนใจ โดยครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 ความพยายามที่จะเปลี่ยนการสอนจากเดิมที่ยึดครูเป็นแหล่งความรู้มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนด้วยการใช้ความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งได้จัดให้ตรงกับเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอน การเรียนด้วยวิธีนี้ ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนเพียงหนึ่งในสามของเนื้อหาทั้งหมด อีกสองส่วนผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเองจากสิ่งที่ครูผู้สอนเตรียมไว้ในรูปของชุดกิจกรรม

แนวคิดที่ 3 การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในรูปของการจัดระบบการใช้สื่อการสอนหลายอย่าง มาช่วยสอนให้เหมาะสม และใช้แหล่งความรู้สำหรับนักเรียนแทนการให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

ให้แก่นักเรียนอยู่ตลอดเวลา แนวทางใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้กับชุดกิจกรรม เพื่อเปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อช่วยครูสอนมาเป็นการช่วยผู้เรียน

แนวคิดที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อมเดิม นักเรียนเป็นฝ่ายรับความรู้สึกจากครูเท่านั้น แทบจะไม่มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นต่อเพื่อน ๆ และต่อครู นักเรียนจึงขาดทักษะการแสดงออกและการทำงานเป็นกลุ่ม จึงได้มีการนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งนำมาสู่การผลิตสื่อออกมาในรูปแบบของชุดกิจกรรม

แนวคิดที่ 5 การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ โดยจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบ โปรแกรม ซึ่งหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน

1. ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง
2. ได้ทราบว่าการตัดสินใจหรือปฏิบัติงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร
3. ได้รับการเสริมแรงที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูก หรือคิดถูกอันจะทำให้เกิดการกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต
4. ได้เรียนรู้ที่ละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจของตนเองที่มีคุณภาพเป็นมาตรฐานทั้งทางด้านเนื้อหา กิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อม และที่สำคัญเป็นแนวความคิดที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ประเภทของชุดกิจกรรม

นักศึกษหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของชุดการสอน ชุดการเรียน ชุดการเรียนการสอน หรือชุดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้วิจัยได้ตัดสินใจว่าจะสร้างชุดกิจกรรมในรูปแบบใด ดังนี้

บุญเกื้อ คอรวาเวช (2543, หน้า 94-95) แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมหรือชุดการสอน เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ชุดการสอนประเภทคำบรรยาย เป็นชุดการสอนสำหรับผู้สอนจะใช้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ หรือเป็นการสอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ फिल्म สตรีป ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ เป็นต้น
2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการสอนสำหรับให้ผู้เรียนเรียนร่วมกัน เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดการสอน แต่ละชุดมุ่งที่จะฝึกในเรื่องเนื้อหาที่เรียนและให้ผู้เรียนมีโอกาทำงานร่วมกัน

3. ชุดการสอนแบบรายบุคคล หรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ เป็นชุดการสอนสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง อาจจะเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ ส่วนมากมักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มเติม ผู้เรียนจะสามารถประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, หน้า 2-3) จำแนกชุดกิจกรรม หรือชุดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ชุดการเรียนการสอนประกอบการบรรยาย หรืออาจเรียกว่า ชุดการสอนสำหรับผู้สอน เป็นชุดการเรียนการสอนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนที่มุ่งขยายเนื้อหาสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น เพื่อเปลี่ยนบทบาทผู้สอนให้ผู้น้อยลง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น หรือให้สื่อการสอนทำหน้าที่แทน สื่อที่ใช้อาจเป็นแผ่นคำสอนสไลด์ ประกอบเสียงบรรยายในเทป แผ่นภูมิ แผ่นภาพ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองอภิปรายหรือประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ตามปัญหาและหัวข้อที่ผู้สอนกำหนดไว้ เพื่อความเรียบร้อยและความสะดวก ชุดการสอนประเภทนี้มีกิจกรรมในกล่องที่มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนสื่อการสอน อย่างไรก็ตามหากเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาแพงเกินไป มีขนาดเล็กหรือใหญ่เกินไป แดกหรือเสียหายและเป็นสิ่งมีชีวิตจะไม่ใส่ไว้ในชุดการสอน แต่จะกำหนดไว้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้าก่อนทำการสอนใน “คู่มือ” ชุดการเรียนการสอนแบบบรรยายนี้นิยมใช้ในการฝึกอบรม และสอนในระดับอุดมศึกษาที่ยังถือว่าการสอนแบบบรรยายยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

2. ชุดการเรียนการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรม เช่น ในการสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น รูปแบบการเรียนในปัจจุบันนี้มีได้ถือว่าเป็นผู้แสดงหรือเป็นแหล่งความรู้หลักอีกต่อไป หากแต่ผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่เตรียมการเป็นผู้อำนวยความสะดวก และมีหน้าที่คอยประสานงานอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมของผู้เรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ จากสื่อและจากการทำกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มกิจกรรม ดังนั้นชุดการเรียนการสอนชนิดนี้จึงยึดระบบการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามหน่วย และหัวเรื่องที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน คือลักษณะของห้องเรียน “แบบศูนย์การเรียน” ชุดการเรียนการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม ประกอบด้วย ชุดการเรียนการสอนย่อยตามศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น ๆ สื่อที่ใช้ในศูนย์จะจัดไว้ในรูปสื่อประสม อาจใช้สื่อเป็นรายบุคคลหรือสื่อผู้เรียนทั้งศูนย์จะใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนจากชุดการเรียน

การสอนแบบกลุ่มกิจกรรมนี้ จะแบ่งกลุ่มกิจกรรมนี้เป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มก็จะได้ศึกษาตามศูนย์ที่กำหนดไว้ หมุนเวียนกันไปจนครบศูนย์ ผู้เรียนจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้สอนเพียงเล็กน้อย ในระหว่างเริ่มเรียนเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้วผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือกันและกัน ได้เอง ระหว่างการประกอบกิจกรรมการเรียนหากมีปัญหาผู้เรียนสามารถซักถามผู้สอนได้เสมอ

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจเป็นการเรียนในโรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนก้าวไปข้างหน้าตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อมของผู้เรียน ชุดการเรียนการสอนรายบุคคลนี้อาจออกมาในรูปของหน่วยการเรียนการสอนย่อยหรือโมดูล ชุดการเรียนการสอนรายบุคคลนั้น ผู้เรียนจะใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นที่ระบุไว้ อาจต้องใช้ห้องเรียนพิเศษที่เรียกว่า “ห้องเรียนรายบุคคล” ซึ่งมีลักษณะเป็นคูหาจัดเตรียมไว้สำหรับผู้เรียนนำชุดการสอนไปใช้ในคูหา ซึ่งมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น เครื่องเล่นเทป เครื่องฉายภาพจอเล็ก ๆ เป็นต้น

หากไม่มีห้องเรียนหรือขนาดนี้ ก็ต้องเปลี่ยนระบบสื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและเครื่องมือ เมื่อมีปัญหาระหว่างการเรียนผู้เรียนจะปรึกษาหารือกันได้ ผู้สอนก็ต้องพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงาน ผู้เรียนอาจนำชุดการเรียนการสอนประเภทนี้ไปเรียนที่บ้านได้ด้วย โดยมีบุคลากรอื่น ๆ คอยให้ความช่วยเหลือ

4. ชุดการสอนทางไกลเป็นชุดการเรียนการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งสอนให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน แต่สามารถเรียนได้เองที่บ้าน โดยมีสื่อประสมต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้ เช่น เอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ ตลอดจนเข้ารับการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษาที่จัดขึ้น การศึกษาโดยระบบการสอนทางไกลนี้ความสำเร็จของการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดประสบการณ์ในรูปแบบของสื่อต่าง ๆ และให้คำแนะนำในการศึกษาเท่านั้น ฉะนั้นผู้เรียนที่คาดหวังความสำเร็จในการศึกษาโดยระบบนี้จึงจำเป็นต้องมีวินัยและควบคุมตนเองได้ อีกทั้งต้องยึดมั่นในแนวปฏิบัติตามคำแนะนำที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

จากประเภทของชุดกิจกรรมหรือชุดการสอนที่นักศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจได้ว่า จะใช้ชุดกิจกรรมแบบผสมผสานเป็นชุดกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนใช้ร่วมกัน แต่เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนเป็นเพียงจัดชุดกิจกรรม อุปกรณ์ และแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการคำปรึกษา หรือให้ความรู้เพิ่มในกรณีผู้เรียนสรุปไม่ตรงประเด็น และกิจกรรมในชุดก็เป็นทั้งกิจกรรมเป็นกลุ่มและรายบุคคลคละกันไป การที่ผู้สอนและผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ร่วมกันจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็ว ถูกทางและเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ตามที่ผู้สอนต้องการ

องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

องค์ประกอบในการสร้างชุดกิจกรรมนั้น มีความสำคัญต่อการสร้างชุดกิจกรรมเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นแนวทางให้การสร้างชุดกิจกรรมนั้นเป็นไปอย่างมีระบบสมบูรณ์ ในตัวเอง ทิศนา แจมมณี (2534, หน้า 10-12) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วย หมายเลขกิจกรรม ชื่อของกิจกรรมและเนื้อหาของกิจกรรม
 2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรมและลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น
 3. จุดมุ่งหมายเป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมนั้น
 4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนทัศน์ของกิจกรรมนั้น ส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
 5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง
 6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุเวลาโดยประมาณว่า กิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด
 7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ได้จัดไว้เป็นขั้นตอน ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับหลักวิชาแล้ว ยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินการซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้
 - 7.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน
 - 7.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย
 - 7.3 ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปราย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไปอีก
 - 7.4 ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและผู้เรียนประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปราย นำมาสรุปหาสาระสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ต่อไป
 - 7.5 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม
 - 7.6 ขั้นประเมินผล เป็นส่วนที่วัดความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว โดยให้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนท้ายชุดกิจกรรม
- กรรณิการ์ ไผทจันทร์ (2541, หน้า 83-84) ได้ทำชุดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมตามวิธีการวิจัยมีส่วนประกอบดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุชื่อเนื้อหาการเรียน

2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้
3. จุดประสงค์ของกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุเป้าหมายที่นักเรียนต้องทำให้บรรลุผลเมื่อจบ

กิจกรรม

4. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุในการเรียนชุดกิจกรรมนั้น
 5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการกับชุดกิจกรรมนั้น
 6. เนื้อหา เป็นรายละเอียดที่ต้องการให้นักเรียนทราบ
 7. กิจกรรม เป็นส่วนที่นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรม
- ชลสิทธิ์ จันทาสี (2543, หน้า 50) ได้ทำชุดกิจกรรมการตัดสินใจทางวิทยาศาสตร์

มีส่วนประกอบดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม เป็นชื่อที่จะศึกษาในชุดกิจกรรมนั้น
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายการใช้ชุดกิจกรรม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้
3. จุดประสงค์ของกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุเป้าหมายที่นักเรียนต้องทำให้บรรลุผลเมื่อจบ

กิจกรรม

4. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนระบุเวลาในการเรียนชุดกิจกรรมนั้น
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม
6. เนื้อหา เป็นรายละเอียดที่ต้องการให้นักเรียนทราบ
7. สถานการณ์ เป็นส่วนที่ระบุสถานการณ์ที่เป็นการบรรยาย รูปภาพหรือการทดลอง
8. กิจกรรม เป็นส่วนที่ให้นักเรียนปฏิบัติที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรม
9. คำถามท้ายกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุถึงคำตอบในคำถามท้ายกิจกรรม
10. คำเฉลยกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุถึงคำตอบในคำถามท้ายกิจกรรม

นอกจากนี้ บุญเกื้อ คอรรหาเวช (2543, หน้า 94-97) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญ ๆ

ภายในชุดกิจกรรมสามารถจำแนกออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่นิคมของชุดกิจกรรม ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมเอาไว้อย่างละเอียด อาจทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งจะมีอยู่ในชุดกิจกรรมแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา
- 2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม

2.3 การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่าง ๆ อาจจะประกอบด้วย บทเรียนโปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง ตัวอย่างของจริง เป็นต้น ผู้เรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอน ตามบัตรที่กำหนดไว้ให้

4. แบบประเมินผล ผู้เรียนจะทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน แบบประเมินผลที่อยู่ในชุดการสอน อาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำลงในช่องว่าง เลือกคำตอบที่ถูก จับคู่ผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

ส่วนประกอบข้างต้นนี้จะบรรจุในซองหรือในกล่อง จัดเอาไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกแก่การใช้ นิยมแยกออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้

1. กล่อง
2. สื่อการสอนและบัตรบอกชนิดของสื่อการเรียนการสอน เรียงตามลำดับการใช้
3. บันทึกการสอน
4. อุปกรณ์การสอน

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรม สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมจะต้องมีองค์ประกอบ ได้แก่ ชุดกิจกรรม คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เนื้อหา สื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมในครั้งนี้ คือ คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำสำหรับนักเรียน บทบาทของครู บทบาทของนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย บัตรความรู้ บัตรกิจกรรม เพลง เกม แบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบสำหรับการประเมินผล

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม

การพัฒนาชุดกิจกรรมเป็นงานที่ละเอียด ต้องอาศัยความรอบคอบ ความเข้าใจเพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532, หน้า 459) ได้ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาชุดกิจกรรมที่สำคัญ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. หมวดหมู่ เนื้อหา และประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการ เป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องถามตัวเองในการสอนแต่ละหน่วยควรถวายประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้าง แล้วกำหนดออกมาเป็น 4-5 หัวเรื่อง

4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ มโนทัศน์และหลักการที่กำหนดจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ หลักเกณฑ์สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหา มาสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้ว เปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่มีเงื่อนไขและเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรม

6. กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการเรียนการสอน “กิจกรรมการเรียน” หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมไปงาน ตอบคำถาม เขียนภาพ เล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบค่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ คือ เป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ นำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดกิจกรรม”

9. หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำต้องกำหนดเกณฑ์ล่วงหน้า โดยคำนึงหลักที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้บรรลุผล

10. การใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ได้รับการปรับปรุงแล้วและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดกิจกรรม และตามระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนการใช้ ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาความรู้เดิมของผู้เรียน

10.2 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ช้่นประกอบกิจกรรมการเรียน

10.4 ช้่นสรุปบทเรียน ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดพฤติกรรมการเรียนรู้

หลังเรียนที่เปลี่ยนไป

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับชุดกิจกรรม สรุปได้ดังนี้ ชุดการเรียนหรือชุดกิจกรรมการเรียนเป็นชุดของประสบการณ์ที่ครูรวบรวม และจัดเตรียมไว้โดยอาศัยหลักการทางจิตวิทยา เพื่อให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมนั้น โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำชี้แจง จุดมุ่งหมาย กิจกรรมและ

การประเมินผล โดยมีวัตถุประสงค์ประเมินหลายชนิดและองค์ประกอบอื่น ๆ ซึ่งการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของชุดกิจกรรมของ ทิศนา แจมมณี มาใช้สร้างชุดกิจกรรมสำหรับการศึกษา ค้นคว้า ในครั้งนี้

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532, หน้า 459) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

สำหรับทุกหน่วยงานผลิตชุดกิจกรรม เป็นการประกันคุณภาพของชุดกิจกรรมว่าอยู่ในขั้นสูง เหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่ทดสอบประสิทธิภาพและผลิติดอกมาใช้ประโยชน์ได้ไม่ดีก็ต้องทำใหม่ เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงาน และเงินทอง

สำหรับผู้ใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง ดังนั้นก่อนนำชุดกิจกรรมไปใช้ ครูควรมั่นใจว่าชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ ในการช่วยให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

สำหรับผู้ผลิตชุดกิจกรรม การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจว่าเนื้อหาที่บรรจุในชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมและง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรงงาน เวลา และเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

การกำหนดเกณฑ์หาประสิทธิภาพ หมายถึง การกำหนดระดับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การกำหนดเกณฑ์จะประเมินจากพฤติกรรมของผู้เรียน

2 ประการ

1. ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง เป็นการประเมินพฤติกรรมย่อย ๆ หลายพฤติกรรมเรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมรายบุคคล และกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่ผู้สอนกำหนด

2. พฤติกรรมขั้นสุดท้าย เป็นการประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2537, หน้า 25-29) จำแนกวิธีการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเป็น 3 วิธี คือ

1. การประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครู โดยจะใช้แบบประเมินผลให้ผู้เชี่ยวชาญหรือครูพิจารณาทั้งด้านคุณภาพ เนื้อหาสาระ และเทคนิคการจัดทำสื่ออื่น ๆ แบบประเมินอาจเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) หรือเป็นแบบเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย สรุปผลเป็นความถี่แล้วอาจทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่ด้วย ไค-สแควร์

2. การหาประสิทธิภาพโดยนักเรียน มีลักษณะเช่นเดียวกันกับการหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครู แต่เน้นการรับรู้คุณค่าที่ได้จากการเรียนเป็นสำคัญประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่มีความเที่ยงตรง ที่จะพิสูจน์คุณภาพและคุณค่าของสื่อการสอนนั้น ๆ โดยจะวัดว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไรขึ้นบ้าง เป็นการวัดเฉพาะผลที่เป็นจุดประสงค์ของการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมนั้น อาจจำแนกได้เป็น 2 วิธี คือ

2.1 กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำไว้ เช่น เกณฑ์ 80/ 80 หรือ 90/ 90

2.2 ไม่กำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า แต่จะพิจารณาการเปรียบเทียบผลการสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ หรือเปรียบเทียบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมนั้นสูงกว่า หรือเท่ากับสื่อ หรือเทคนิคการสอนอย่างอื่นหรือไม่ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

การพัฒนาชุดกิจกรรมนี้ จะใช้การผสมผสานจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมของผู้สอน กิจกรรมของผู้เรียน วัสดุการสอน สื่อการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยทั้งผู้สอนและผู้เรียนที่จะได้รับความสะดวกในการเรียนรู้เพราะได้วางแผนทุกอย่างแล้ว ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพแล้ว

ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหม (2532, หน้า 120) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของชุดกิจกรรม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้อ่านถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง เช่น การทำงานของเครื่องจักร อวัยวะในร่างกาย
2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดกิจกรรมการเรียนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเอง
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดกิจกรรมการเรียนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่หยิบไปใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า
5. ทำให้การเรียนของนักเรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ครู ชุดกิจกรรมสามารถทำให้นักเรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าครูผู้สอนจะมีสภาพหรือขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด
6. ช่วยให้นักเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกของครูผู้สอน เนื่องจากชุดกิจกรรมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง นักเรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดกิจกรรมที่ผ่านการหาประสิทธิภาพมาแล้ว
7. ช่วยให้ครูวัดผลนักเรียนได้ตรงตามความมุ่งหมาย

8. ช่วยสร้างเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง หรือการศึกษานอกระบบเพราะชุดกิจกรรมสามารถนำไปสอนนักเรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

9. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมสามารถทำให้นักเรียนเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่นักเรียนซึ่งต่างกัน

บุญเกื้อ คอรวาเวช (2543, หน้า 32-33) ได้สรุปคุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมที่มีต่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้
2. ช่วยลดภาระของครูผู้สอน
3. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้ในแนวเดียวกัน
4. ช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์
5. ช่วยให้อัตราการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
6. ช่วยให้ครูวัดผลเด็กได้ตามวัตถุประสงค์
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่

เนื่อทอง นายี่ (2544, หน้า 22) ได้กล่าวโดยสรุปถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความสามารถของตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
2. ช่วยให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ตามความสามารถของผู้เรียน
3. ช่วยฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้
4. ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
5. ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น
6. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้กับผู้สอน
7. ได้รับความสนใจของผู้เรียนไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการสอน
8. ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน

จากประโยชน์ของชุดกิจกรรมที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการสอนที่มีประโยชน์ คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครู เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเต็มศักยภาพ สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกความรับผิดชอบ ได้แสดงออก พร้อมทั้งฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณธรรม จริยธรรม

ความหมายของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 779) ได้ให้ความหมายของคำว่า “พัฒนา” คือ “ทำให้เจริญ” ดังนั้น การพัฒนา (Development) จึงหมายถึง การทำให้เจริญ

ทิสนา เขมมณี (2550, หน้า 5) ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้น หรือทำให้เป็นไปตามจุดหมายที่กำหนด

กระทรวงวัฒนธรรม (2550, หน้า 10 อ้างถึงใน สุทธิวรรณ ตันติจรนาวงศ์ และศศิภา ญจน์ ทวีสุวรรณ, 2552, หน้า 11) ให้ความหมายคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติตนและประพฤติตน ตามศีลธรรมอันดีและยึดหลักจริยธรรมความถูกต้องและดีงาม ส่วนจริยธรรมหมายถึง กฎเกณฑ์ ความประพฤติที่ดีของมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติของมนุษย์เอง ได้แก่ ความเป็นผู้มีปัญญา และรู้จักไตร่ตรอง แยกแยะความคิดความชั่ว ถูก-ผิด ควร-ไม่ควร เป็นการควบคุมตนเองและเป็นการควบคุมกันเองในกลุ่มหรือเป็นศีลธรรมเฉพาะกลุ่ม

ปราชญา กล้าผจญ (2549, หน้า 38-65) กล่าวว่า คำว่า คุณธรรม เป็นคำสมาส ผสมกัน ระหว่าง คุณ กับ ธรรม

คุณ หมายถึง ความดีที่มีอยู่ประจำในสิ่งนั้น ๆ ธรรม หมายถึง คุณงามความดี เมื่อสองคำ รวมกันเข้าเป็นคุณธรรม (Morality) หมายถึง สภาพคุณงามความดี

คุณธรรม หมายถึง คุณความดีที่มีอยู่ประจำใจ คนที่มีคุณธรรม คือ คนที่มีใจโอบอ้อมอารี มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จึงไม่เบียดเบียนใคร ไม่ทำร้ายใคร คนที่มีคุณธรรมจะรักความยุติธรรม และมีเมตตาต่อผู้อื่นเสมอ ส่วนผู้ที่กลั่นแกล้งผู้อื่นได้บังคับบัญชาที่ไม่ทำตามความต้องการของตนเอง เป็นคน ไม่มีคุณธรรม ผู้ที่ดูแลให้คนงานในบริษัทได้รับความเป็นธรรมในเรื่องค่าแรง สวัสดิการ ต่าง ๆ เป็นคนมีคุณธรรม

คุณธรรม จึงหมายรวมถึง คุณความดีทุกประการที่มีประจำใจคน เป็นความดีของผู้มีเมตตา มีความยุติธรรม ไม่ทำร้าย ไม่เบียดเบียน แม้คนที่เป็นศัตรู

คำว่าคุณธรรมนี้ ภาษาอังกฤษ เรียกว่า Virtue ก็ได้ หรือ Morality ก็ได้เช่นเดียวกัน หมายถึง ความเป็นเลิศแห่งอุปนิสัย และความประพฤติที่ดี

ส่วนคำว่าจริยธรรม ประกอบด้วย จริย กับ ธรรม เป็นคำที่มาจากภาษาบาลีว่า จริยา แปลว่า ความประพฤติ จริย กับ จรรยา เป็นคำเดียวกัน ของภาคคนละภาษา จริยธรรม แปลว่า ธรรมะ ที่ควรประพฤติปฏิบัติ ดังนั้น จริยธรรม (Morality) หมายถึง ความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง เกษมสุขขึ้นในสังคม และสมาชิกของสังคม

ดุงเดือน พันธุนาวัน (2551, หน้า 5) กล่าวว่า คุณธรรม (Virtue) หมายถึง เป็นสิ่งที่บุคคลเห็นว่าดีงามมาก มีประโยชน์มาก และเลวร้ายน้อย มีประโยชน์น้อย ในกาลเทศะหนึ่ง ๆ เช่น ความเอื้อเฟื้อ ความอดทน ความขยันขันแข็ง ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การมีระเบียบวินัย เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนมากแล้ว คุณธรรมมักมีความเกี่ยวข้องกับหลักทางศาสนา

ส่วนคำว่า จริยธรรม (Morality) (Piaget, 1932; Kohlberg, 1976 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุนาวัน, 2551, หน้า 6) เป็นระบบของการทำความดีละเว้นความชั่ว มีทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุทั้งทางด้านจิตใจและสถานการณ์ของจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมรวมทั้งมีปัจจัยส่งออก (Output) ซึ่งเป็นผลของการมจริยธรรมหรือพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งผลนี้อาจอยู่ในรูปแบบทั้งจิตลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลและเหตุผลต่อบุคคลอื่น ต่อกลุ่ม ต่อสิ่งแวดล้อม และต่อโลก จริยธรรมจะเกิดขึ้นเมื่อค่านิยม หรือคุณธรรม ตั้งแต่ 2 ตัว ขัดแย้งกัน ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในสภาพที่ต้องตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาในการเลือกที่จะปฏิบัติตามคุณธรรม หรือค่านิยมตัวใดตัวหนึ่ง เช่น ความกตัญญูต่อบุคคล ขัดแย้งกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นต้น บุคคลที่ตัดสินใจเลือกคุณธรรมหรือค่านิยมตัวที่มีประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าที่จะเป็นประโยชน์แก่เฉพาะตนหรือพวกพ้องในกลุ่มเล็ก ๆ จึงมักเป็นบุคคลที่มีจริยธรรมสูง

ประกาศี สีหอำไพ (2550, หน้า 18-24) กล่าวว่า คุณธรรม (Moral) คือ สภาพของคุณงามความดีภายในตัวบุคคล ทำให้เกิดความชื่นชมยินดี มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขขึ้นสมบูรณ์ คือ ความสุขใจ ผลผลิตของความดีเป็นธรรมชาติที่กล่าวได้ว่า ทำดีได้ดี ส่วนคำว่า จริยธรรม (Ethics) หมายถึง หลักความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัย ให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม จริยธรรม คือการกระทำทั้งทางกาย วาจาและใจที่ดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

ราชกิจจานุเบกษา (2550, หน้า 1) อธิบายว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประคับประคองใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป ใฝ่ความดี เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดี มีความสงบเย็นภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย

ส่วนคำว่า จริยธรรม หมายความว่า กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต

เจฟเฟอรี (Jeffreys, 1962 อ้างถึงใน พรศิริ กองนวล, นวลระหง เทพวิวัฒน์จิต, สุชาสินี ธนพฤติบดี, สมชาย พุ่มพิมล และพรสวรรค์ วีระยุทธศิลป์, 2550, หน้า 37) นิยามจริยธรรมว่า

เป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานของความดี ความเลว เป็นพฤติกรรมที่มุ่งสู่ความดี และ
ละเว้นในสิ่งที่เลวร้ายทั้งปวง

ลิโคน่า (LiKona, 1976 อ้างถึงใน พรศิริ กองนวล และคณะ, 2550, หน้า 37) จริยธรรม
เป็นการประเมินการกระทำ อันเป็นความเชื่อของสมาชิกในสังคมตามที่กำหนดไว้ว่าถูกต้อง

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976, pp. 4-5) กล่าวว่า จริยธรรม เป็นพื้นฐานของความยุติธรรม
ซึ่งยึดถือเอาการกระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีได้หมายถึงกฎเกณฑ์ที่บังคับ
โดยทั่วไป แต่เป็นกฎเกณฑ์ซึ่งมีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ในทุกสถานการณ์ไม่มี
การขัดแย้งกัน เป็น อุดมคติ ดังนั้น พันธะทางจริยธรรมจึงเป็นการเคารพสิทธิและข้อเรียกร้องของ
บุคคลอย่างเสมอภาคกัน

กู๊ด (Good, 1973, p. 641) อธิบายว่า จริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี เป็น
เกณฑ์มาตรฐานของความประพฤติในสังคมซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของ
ตนเอง ผลของการกระทำพฤติกรรมนั้นจะเป็นเครื่องตัดสินว่า การกระทำนั้นผิดหรือถูก โดยแต่ละ
ระดับของการพัฒนาการทางจริยธรรมจะมีเกณฑ์การตัดสินใจของสังคมนั้น ๆ

จากความหมายของคุณธรรม จริยธรรม ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง
สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดี เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประคับประคองใจให้เกิดยึด
ความชั่ว กลัวบาป ใฝ่ความดี และเป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกผิดชอบ เกิดจิตสำนึก
ที่ดีมีความสงบเย็นภายใน ส่วนคำว่า จริยธรรม หมายถึง หลักความประพฤติ หรือ เป็นกรอบ
แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง ดีงาม ซึ่งสะท้อนคุณธรรมภายในให้เห็นเป็นรูปธรรม
เมื่อเรียกรวมกันว่า “คุณธรรมจริยธรรม” จึงหมายถึง การประพฤติปฏิบัติ ตลอดจน การคิดในทาง
ที่ถูกต้องดีงามของบุคคลที่สังคมยกย่องว่าเป็นความดี มีคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และส่วนรวม

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม จึงหมายถึง การจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนเพื่อ ปลูกฝังพฤติกรรมที่เป็นความดี ความงาม มีคุณค่า มีประโยชน์และถูกต้อง
ให้กับสมาชิกในสังคม เพื่อให้ตนเอง และสังคมมีความสุข สงบร่มเย็น เป็นระเบียบเรียบร้อย
มีความเจริญก้าวหน้า และ มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม

กรมวิชาการ (2550, หน้า 3) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบด้านจริยธรรมไว้ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Moral reasoning) คือ ความเข้าใจในเหตุของ
ความถูกต้องดีงาม สามารถแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้โดยความคิด
2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึก (Moral attitude and belief) คือ ความพึงพอใจ
ศรัทธา เลื่อมใส เกิดความนิยมยินดีที่จะนำจริยธรรมมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมกรรมการแสดงออก (Moral conduct) คือ พฤติกรรมการกระทำที่บุคคลตัดสินใจที่จะกระทำถูก หรือผิดในสถานการณ์ตามสถานภาพแวดล้อมต่าง ๆ

พรศิริ กองนวล และคณะ (2550, หน้า 37) กล่าวว่า การมองจริยธรรมแต่ละคน อาจแตกต่างกันตามแนวความคิด แต่จริยธรรมที่แท้จริงก็เป็นจริยธรรมที่มีอยู่ และการมองเห็น อาจเป็นรูปการนิยาม การแสดงความรู้และการประพฤติปฏิบัติ บราวน์ (Brown, 1965 อ้างถึงใน พรศิริ กองนวล และคณะ, 2550, หน้า 37) แบ่งจริยธรรมออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ (Knowledge)
2. ด้านความรู้สึก (Feeling)
3. ด้านการประพฤติปฏิบัติ (Conduct)

ซึ่งพิจารณาแล้วสอดคล้องกับ ฮอฟแมน (Hoffman, 1970 อ้างถึงใน พรศิริ กองนวล และคณะ, 2550, หน้า 37) ที่แบ่งจริยธรรมออกเป็น 3 ด้าน เหมือนกัน คือ

1. ความคิดทางศีลธรรมหรือจริยธรรม (Moral thought)
2. ความรู้สึกทางศีลธรรมหรือจริยธรรม (Moral feeling)
3. การแสดงพฤติกรรมทางศีลธรรม (Moral behavior)

สุรางค์ โค้วตระกูล (2533) ได้กล่าวถึง ลักษณะ ของคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้
2. คุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ องค์ประกอบเชิงปัญญา หรือความรู้คิด องค์ประกอบเชิงความรู้สึกและอารมณ์ และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม
3. พัฒนาการทางจริยธรรมนั้น เกิดควบคู่กับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา
4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมบางอย่าง เปลี่ยนแปรไปตามสถานการณ์ตัวอย่าง เช่น ความซื่อสัตย์บุคคลบางคนอาจจะไม่ถือโกงเกี่ยวกับการเงิน แต่อาจจะโกงในเวลาสอบ เป็นต้น
5. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม อาจกล่าวได้ว่ามี 3 ประเภท คือ

5.1 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่มีลักษณะสากล คือ เหมือนกับพฤติกรรมในวัฒนธรรม หรือสังคมอื่นทั่วโลก

5.2 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เหมือนกับพฤติกรรมของกลุ่มชน ชุมชน หรือสังคม ที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก

5.3 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะคน ทำให้คนนั้นต่างจากคนอื่น เป็นปัจเจกบุคคล

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524, หน้า 2-3 อ้างถึงใน สุทธิพร บุญส่ง, 2550, หน้า 22) ได้แบ่งลักษณะทางจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การที่มีความรู้ว่าในสังคมของตนนั้น การกระทำใดควรทำ และชนิดใดควรละเว้น พฤติกรรมประเภทใดเหมาะสม และประเภทใดไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้ขึ้นอยู่กับอายุ การศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของคนด้วย
 2. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือ งดเว้นแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น
 3. ทักษะคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้ลึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบเพียงใด ซึ่งทักษะคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมของคนในสังคมนั้น
 4. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่ บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุที่กล่าวมานั้นจะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคล การศึกษา เหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่าบุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกัน อาจจะมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้เสมอ และบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกันอาจจะมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำและอยู่ในระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้
- จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า คุณธรรมจริยธรรม มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ทางด้านความรู้ คือ รู้ว่าในสังคมของตนนั้น การกระทำใดควรทำหรือไม่ควรทำ พฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม สามารถแยกแยะความถูกต้องผิดได้ ทางด้านอารมณ์ความรู้สึก คือ การที่บุคคลยินดีที่จะนำจริยธรรมมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติตามที่สังคมนิยมชมชอบ และมีความพึงพอใจ และสุดท้ายคือทางด้านพฤติกรรมการแสดงออก คือ พฤติกรรมที่บุคคลตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามเหตุผล

ความซื่อสัตย์สุจริต

1. ความหมายของความซื่อสัตย์สุจริต

ปราชญา กล้าผจญ (2549, หน้า 52) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง มีความซื่อตรงถึงมันคงอยู่ในศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น มีความสุจริตพร้อมด้วยกาย วาจา และใจ

ธงไชย ไมตรี (2550, หน้า 5) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ เป็นค่านิยมเกี่ยวกับความประพฤติปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงและความถูกต้องดีงาม เช่น ตรงต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ตรงตามระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ ตรงต่อคำมั่นสัญญา เป็นต้น

ศราวุฒิ เสนาพิทักษ์ (2550 อ้างถึงใน อารีพรพรณ อະทะวงษา, 2553) ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ตรงและจริง ความซื่อสัตย์ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ประพฤติปฏิบัติซื่อตรงทั้งกาย

วาจา ใจ และยังคงกล่าวถึงความซื่อสัตย์ว่า เป็นคุณธรรมประจำมนุษย์ คนเราจะได้อะไรที่มีความซื่อสัตย์ ต้องมีความจริง 5 ประการ คือ

1. จริงต่อการทำงาน หมายถึง ทำอะไรทำจริง มุ่งให้งานสำเร็จเกิดปฏิบัติส่วนตนหรือส่วนรวมได้จริง
2. จริงต่อหน้าที่ หมายถึง ทำจริงในงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเรียกว่า หน้าที่ทำงาน เพื่องาน ทำงานให้ดีที่สุด ไม่เลินเล่อ ไม่หะหลวม ไม่หลีกเลี่ยงบิดพลิ้ว เอาใจใส่หน้าที่ให้งานสำเร็จ เกิดผลดี
3. จริงต่อวาจา หมายถึง การพูดความจริง ไม่กลับกลอกหรือตลบตะแลงรักษาวาจาสัตย์อย่างเคร่งครัด ทำจริงตามที่พูด ดังพระพุทธศาสนาสุภาษิตที่ว่า “ความสัตย์จริงเป็นวาจาที่ไม่ตาย”
4. จริงต่อบุคคล หมายถึง ความจริงใจต่อคนที่เกี่ยวข้อง จริงใจต่อมิตรและผู้ร่วมงาน จริงใจต่อเจ้านายของตน เรียกว่า มีความจงรักภักดีหรือสวามิภักดิ์ จริงใจต่อผู้มีพระคุณเรียกว่า กตัญญูกตเวที
5. จริงต่อความดี หมายถึง มุ่งประพฤติปฏิบัติต่อความดีจนติดเป็นนิสัย เป็นบุคคลที่ประกอบด้วยคุณธรรม คือ หิริ ความละอายแก่ใจที่จะประพฤติชั่ว และ โอตตัปปะ คือ ความเกรงกลัวต่อความผิดที่ตนจะได้รับทั้งในที่ลับและที่แจ้ง

จึงสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ความประพฤติปฏิบัติตรงตามความจริงอย่างถูกต้องดีงาม มั่นคงอยู่ในศีลธรรม และประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น

2. ประเภทของความซื่อสัตย์สุจริต

อารีพรณ อะทะวงษา (2553, หน้า 9-11) ได้สรุปไว้ว่า พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต แบ่งได้ดังนี้

- 2.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ มีความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี มีความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ ไม่สับปลับกลับกรอก ไม่คล้อยตามพวกที่ ลากหรือชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย มั่นคงต่อการกระทำดีของตน ไม่คิดโกง มีความตั้งใจทำจริง ประพฤติตรงตามที่พูด
- 2.2 ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ ไม่เอาเวลาทำงานในหน้าที่ไปใช้ทำประโยชน์ส่วนตัว ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์ส่วนตัว
- 2.3 ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ พฤติกรรมที่แสดงออก คือ ประพฤติตรงไปตรงมา ไม่คิดคดต่อผู้อื่น ไม่ชักชวนไปในทาง

ที่เสื่อมเสีย ไม่สอพลอเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน เตือนสติและแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยา หรือกลั่นแกล้ง

2.4 ความซื่อสัตย์ต่อคณะ สังคม และประเทศชาติ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ ร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหรือเอาดีเข้าตน ไม่ร่วมมือกันทำงานใด ๆ ที่ผิดกฎหมายหรือผิดระเบียบข้อบังคับของสังคมและหมู่คณะ ดังนั้น พฤติกรรม ความซื่อสัตย์สุจริต แบ่ง 4 ประเภท คือ ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ การงาน ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล ความซื่อสัตย์ต่อคณะ สังคม และประเทศชาติ

3. ความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต

อารีพรหม อะทะวงษา (2553, หน้า 11) ได้สรุปไว้ว่า พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต มีความสำคัญ ดังนี้

- 3.1 ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้บุคคลมีชีวิตที่ดีทั้งกาย และใจ
 - 3.2 ช่วยให้ผู้คนรู้จักตนเอง สำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและส่วนรวม
 - 3.3 ช่วยให้ผู้คนรู้จักใช้สติปัญญาแก้ปัญหา ไม่มั่งงายลุ่มหลง
 - 3.4 ทำให้บุคคลได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญ หรือเป็นความลับของส่วนรวม
 - 3.5 ทำให้บุคคลเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับ และการกล่าวถึงในทางที่ดีจากบุคคลรอบข้าง
 - 3.6 ช่วยเสริมบุคลิกภาพ ทำให้บุคคลมีความสมบูรณ์ในความคิด และการกระทำ เพราะไม่มีความขัดแย้งกันระหว่างความคิด ทำพูด และการกระทำ
 - 3.7 ช่วยให้นุชชยอยู่ร่วมกันอย่างมีระบบ ระเบียบ ปลอดภัย
 - 3.8 เพื่อให้บุคคลมีเครื่องยึดเหนี่ยว ป้องกันการเบียดเบียน และเอาัดเอาเปรียบกัน
 - 3.9 สร้างสันติภาพทำให้ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเป็นไปอย่างราบรื่น
- เกิดความสงบสุขในสังคม
- 3.10 ช่วยเสริมความมั่นคงแก่สังคม
- ดังนั้น ความซื่อสัตย์สุจริต จึงมีความสำคัญ คือ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นที่ยอมรับ และได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น ทำให้นุชชยอยู่ร่วมกันอย่างมีระบบ ระเบียบ และทำให้สังคมมีความมั่นคงและสงบสุข

การเกิดคุณธรรม จริยธรรมในมนุษย์

พิภพ วังเงิน (2545, หน้า 27) กล่าวว่า การเกิดจริยธรรมในมนุษย์ เกิดได้จากลักษณะต่อไปนี้

1. เกิดจากการเรียนรู้ระบบสังคม มนุษย์เราได้จริยธรรม ค่านิยม จากการรู้จักคิดวิเคราะห์ ความถูกต้อง คุ้มค่า ความมีเหตุผล แล้วนำมายึดถือปฏิบัติ จนกลายเป็นหลักการ ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ แนวศีลธรรม

2. เกิดจากการเลียนแบบ เป็นกระบวนการที่เกิดจากการเรียนรู้ ผู้ใหญ่เป็นสิ่งแวดล้อม เป็นแบบอย่าง ส่วนใหญ่คือครอบครัว โรงเรียน เพื่อนและชุมชน ผู้ที่สัมผัสซึมซับพฤติกรรมของสมาชิกของสังคมเป็นเวลาพอสมควรจะเกิดความเคยชิน เกิดการยอมรับ เลียนแบบพฤติกรรมที่มีประสบการณ์ ปรับเข้ากับตนเอง

3. การปฏิบัติตามหลักธรรมสากล (Universal) หลายศาสนาสร้างสรรค์หลักธรรมไว้ กล่อมเกลาคิดใจ คนดีมีมโนธรรมบำเพ็ญตนและปลูกศรัทธาให้คนทั่วไปเห็นคุณค่า จริยธรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่ดีงาม จึงขยายขอบเขตจากจุดเล็กที่สุดคือ เฉพาะตนไปจนถึงสากลโลกที่สุด ก็กลายเป็น หลักธรรมสากล ให้คนถือปฏิบัติเป็นสากล

4. การสร้างจริยธรรมในตนเอง เกิดจริยธรรมในตนเองโดยจิตสำนึก โดยตัวเองเป็นผู้กำหนดขึ้น เนื่องจากความเป็นผู้มีมโนธรรม มีเหตุผล หรืออารมณ์ Kan (คานท์) เชื่อว่ามนุษย์มีกฎจริยธรรมเกิดขึ้นในตนเอง โดยรู้จักปรับตัวในสภาพธรรมชาติ (Natural self) กับสภาพที่มีจริยธรรม (Moral self) เข้าด้วยกันแล้วเลือกเอาทางที่ดีมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

5. การบำเพ็ญประโยชน์และพันธสัญญาประชาคม (Utility and social contract) เป็นการปฏิบัติไปตามระเบียบ บทบาท หน้าที่ สิทธิ เพื่อให้เกิดความสงบสุข ความสามัคคี มีมิตรภาพ สรุปว่าการเกิดคุณธรรม จริยธรรม ในมนุษย์ นั้นเกิดได้จาก เกิดจากการเรียนรู้ระบบสังคม เพราะมนุษย์รู้จักคิดวิเคราะห์คุณค่า ความถูกต้อง คุ้มค่า ความมีเหตุผล เกิดจากการเรียนแบบพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัว โรงเรียน เพื่อนและชุมชน จากการปฏิบัติตามหลักธรรมสากล การสร้างจริยธรรมในตนเอง และการบำเพ็ญประโยชน์และพันธสัญญาประชาคมซึ่งเป็นการปฏิบัติไปตามระเบียบ บทบาท หน้าที่ สิทธิ เพื่อให้เกิดความสงบสุข ความสามัคคี มีมิตรภาพ

ความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม มีคุณค่าต่อมนุษย์ ช่วยให้มีมนุษย์ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ส่งผลต่อการพัฒนาต่อสังคม และประเทศชาติ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้

พิภพ วังเงิน (2545, หน้า 22) กล่าวถึง คุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มนุษย์มีชีวิตที่ดีขึ้น มีสุขภาพดีทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต และมีชีวิตที่สมบูรณ์
 2. ช่วยให้มนุษย์รู้จักตนเอง มีความสำนึกในหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ
 3. เป็นวิถีทางแห่งปัญญา ทำให้มนุษย์มีเหตุผล รู้จักใช้สติแก้ไขปัญหาคชีวิตโดยนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาคชีวิต มีความเชื่อว่าการทำความดีเป็นสิ่งที่ดี ช่วยสร้างสันติภาพในสังคมและสร้างสันติภาพโลก
 4. ช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีระเบียบเป็นระบบ รู้สึกมีความอบอุ่นปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีสันติภาพ
 5. ช่วยให้มนุษย์ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ และสังคมอย่างมีระบบ เป็นระเบียบ สามารถครองคน ครองคน ครองงานและครองเรือน
 6. ช่วยให้มนุษย์มีเครื่องยึดเหนี่ยวและเป็นหลักปฏิบัติเพื่อป้องกันการเบียดเบียน การเอา รัดอาเปรียบในทางส่วนตัวและสังคม
 7. ช่วยให้มนุษย์เป็นคนหนักแน่น อดทน ขยัน ต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยตนเองและเป็นที่พักของตนเองโดยไม่รอโชคชะตา
 8. ช่วยให้มนุษย์กำหนดเป้าหมายชีวิตและพัฒนาชีวิตให้สำเร็จตามเป้าหมาย
 9. ช่วยให้มนุษย์สามารถแก้ปัญหาคชีวิตและสามารถทำให้ความทุกข์หมดไปได้
- วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี (2546, หน้า 36-37 อ้างถึงใน ณรงค์ กาญจนะ, 2553, หน้า 165) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม สรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เป็นบุคคลที่รักของคนในสังคม
2. ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

ณรงค์ กาญจนะ (2553, หน้า 166) มีความเห็นว่า การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในชั้นเรียน ก่อให้เกิดประโยชน์มากมายที่สำคัญ ได้แก่

1. การทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์นักเรียน จะเกิดการเรียนรู้ที่ดี และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุข
2. ห้องเรียนเป็นระบบ ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้ดีขึ้น
3. ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมมีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ที่สำคัญ ได้แก่ การทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้ง

สามารถเรียนรู้ได้ดี และจะเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุข ห้องเรียนเป็นระบบระเบียบครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้ ทำให้การจัดการชั้นเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และที่สำคัญที่สุด การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นบุคคลที่รักของคนในสังคม และส่งผลให้สังคมมีความสงบสุข

พกา สัตยธรรม (2550, หน้า 279) กล่าวว่า มนุษย์ควรรนำคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในสังคมไทยทุกระดับ เพื่อให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า แต่ที่เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายในปัจจุบัน เพราะเกิดจากคนในสังคมขาดคุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝัง ส่งเสริมคุณธรรมในเยาวชนของชาติ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมมีความสำคัญ คือ ช่วยให้ผู้มนุษย์รู้จักตนเอง ช่วยยกระดับจิตใจ เป็นที่รักของคนในสังคม ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความอบอุ่น ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้สังคมมีระเบียบ มีความสงบสุข สร้างสันติภาพในสังคมและสันติภาพของโลก

การสอนคุณธรรม จริยธรรม

วลัย พานิช (2549, หน้า 172) กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสำคัญยิ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพราะนอกจากจะเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังโดยตรงของกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้วยังเป็นกระบวนการที่จะช่วยสร้างความสำนึกและทัศนคติที่ดีงาม ช่วยแก้ปัญหาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้อง ช่วยยกระดับจิตใจ สร้างศรัทธาและปัญญาอันจะนำไปสู่พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงของสังคมสืบต่อไปอีกด้วย

ทิสนา แคมมณี (2550, หน้า 5) กล่าวว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มีวิธีการที่พัฒนาในแง่ของการอบรมสั่งสอน ดังนี้

1. การสอนคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้หลักการสอนด้านจิตพิสัย (Affective domain)

บลูม (Bloom, 1956 อ้างถึงใน ทิสนา แคมมณี, 2550, หน้า 44) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ จุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) หรือ ด้านความรู้ความเข้าใจ จุดมุ่งหมายทางด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) หรือด้านการปฏิบัติการกระทำ และจุดมุ่งหมายทางด้านจิตพิสัย (Affective domain) หรือด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก และเจตคติ ทางด้านจิตพิสัย บลูมได้จำแนกจุดมุ่งหมายออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งสามารถอธิบายขั้นตอน สำคัญของการเกิดเจตคติและการพัฒนาลักษณะนิสัยได้ ดังนี้

1.1 ขั้นการรับรู้ (Perceiving or receiving) การที่บุคคลจะเกิดการพัฒนาลักษณะนิสัยใด ๆ ได้ บุคคลนั้นจะต้องมีโอกาสได้รับรู้และใส่ใจในสิ่งนั้น ๆ ก่อน ดังนั้น หากเราต้องการ

จะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยมใด ๆ ให้แก่บุคคล เราจึงต้องพยายามจัดสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ ที่ช่วยให้บุคคลนี้เกิดการรับรู้และความเข้าใจในคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยมนั้น ๆ

1.2 ขั้นการตอบสนอง (Responding) แม้บุคคลได้รับรู้และเกิดความสนใจในสิ่งนั้น ๆ แต่หากไม่มีโอกาสได้ตอบสนองต่อสิ่งนั้น ความเข้าใจนั้นก็จะไม่ได้รับการพัฒนาไปจนถึงระดับการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ดังนั้น ในการสอนจึงจำเป็นต้องพยายามให้บุคคลนั้นมีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งนั้นและเกิดความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้นพัฒนาความเข้าใจที่มีอยู่ให้มากขึ้น

1.3 ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) หากบุคคลมีโอกาสดตอบสนองต่อสิ่งใดแล้ว ได้รับผล เป็นที่พึงพอใจ บุคคลนั้นก็จะเริ่มเห็นคุณค่าของสิ่งนั้น ดังนั้น หากเราสามารถจัดประสบการณ์หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นจะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรมหรือค่านิยม นั้น ๆ ก็จะช่วยให้บุคคลเห็นคุณค่าของการปฏิบัติ และเต็มใจที่จะปฏิบัติเช่นนั้นต่อไป

1.4 ขั้นการจัดระบบ (Organizing) การที่บุคคลเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยมใด ๆ แล้ว จะสามารถพัฒนาขึ้นไปเป็นลักษณะนิสัยได้นั้น บุคคลนั้นจะต้องมีการนำไปปฏิบัติหรือนำไปใช้ในระบบชีวิตของตน การจัดระเบียบหรือระบบในการปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยมนั้น ๆ ในวิถีการดำเนินชีวิตของตน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ ได้ก้าวไปสู่ขั้นสูงสุดของการพัฒนาทางด้านจิตพิสัย คือ ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย

1.5 ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization) บุคคลที่สามารถปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยมที่ยึดถือในวิถีการดำเนินชีวิตของตนอย่างสม่ำเสมอ ในที่สุดก็จะพัฒนาถึงขั้นการเป็นลักษณะนิสัยของตน ซึ่งนับเป็นขั้นสูงสุดของการพัฒนาทางด้านจิตพิสัย

จากแนวคิดข้างต้น การที่จะปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมใด ๆ ให้แก่ บุคคลเพื่อให้เป็นลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นสามารถทำได้โดย

1. จัดสิ่งเร้าให้บุคคลนั้นได้รับรู้และเกิดความสนใจในเรื่องที่ต้องการปลูกฝัง
2. จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ช่วยให้บุคคลนั้นได้มีการตอบสนองในเรื่องนั้น และ เกิดความพึงพอใจ

3. ช่วยให้เห็นคุณค่าของเรื่องนั้น โดยการช่วยให้เขาได้เห็นประโยชน์ที่ได้รับประโยชน์หรือเกิดความพึงพอใจที่มากพอเพียง

4. ช่วยให้เห็นคุณค่าของเรื่องนั้น มีการจัดระเบียบในการนำเรื่องนั้น ไปใช้ในระบบชีวิตของตน และให้การเสริมแรงอย่างเหมาะสม

2. การสอนคุณธรรม จริยธรรม โดยการประยุกต์ใช้พุทธวิธีในการสอน

พุทธวิธีในการสอน หมายถึง วิธีการที่พระพุทธเจ้าทรงสอนพุทธบริษัท คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา หรือบุคคลทั่วไปทั้งเทวดา มนุษย์ ตามพระนามที่ได้รับการยกย่องว่า “สตุถา เทว

มนุษยศาสตร์ ทรงเป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย” พุทธศาสนิกชนหรือผู้ที่สนใจศึกษา พระพุทธศาสนาต่างก็ทราบดีว่าพระพุทธเจ้าทรงเป็นพระบรมครูที่ยอดเยี่ยมหาที่เปรียบมิได้ ซึ่งจะเห็นได้จากการที่เมื่อพระองค์ทรงสอนแล้วผู้ฟังมักจะได้รับผลตามความมุ่งหมาย คือ ได้บรรลุธรรมขั้นสูงบ้าง ต่ำบ้าง ตามพื้นฐานของผู้ฟัง การที่พระพุทธองค์ทรงสามารถสอนอย่างได้ผล ในเรื่องทีลุ่มลึกที่สุดนั้น ก็เนื่องจากทรงเป็นผู้เปี่ยมไปด้วยพระปริสุทธคุณ พระปัญญาคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ เนื่องจากพระพุทธองค์ทรงเป็นนักการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ พุทธวิธีและเทคนิคต่าง ๆ ที่ทรงใช้ จึงได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ได้มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนาและนักการศึกษาจำนวนหนึ่งที่ได้ศึกษาพระไตรปิฎก และได้พยายามวิเคราะห์ให้พุทธวิธีสอนออกมาให้ผู้สนใจศึกษาอย่างสะดวกขึ้น เช่น พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) วชิร อินทสระ เสฐียรพงษ์ วรรณปก สาราโรช

บัวศรี แสง จันทร์งาม จันทก ทองประเสริฐ ประสาร ทองภักดี โกวิท วรพิพัฒน์ และสุนน อมรวิวัฒน์ เป็นต้น ผลงานของท่านเหล่านี้ได้เป็นแนวทางให้แก่บัณฑิต นักศึกษาและผู้สนใจ ได้ศึกษาวิจัยเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมาก

2.1 หลักธรรม: อริยสัจ 4

2.1.1 สาระสำคัญ

เป้าหมายของชีวิตที่สูงสุดของมนุษย์ คือ การดับทุกข์และบรรลุถึงสภาวะของการหลุดพ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยกระบวนการตามหลักอริยสัจ 4 ซึ่งพจนานุกรมพุทธศาสตร์ (พระเทพเวที, 2553 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2550, หน้า 52) ได้อธิบายว่า

2.1.1.1 ทุกข์ หมายถึง สภาวะที่บีบคั้น สภาพที่ทนไต่ยาก

2.1.1.2 สมุทัย หมายถึง เหตุเกิดแห่งทุกข์

2.1.1.3 นิโรธ คือ ความดับทุกข์

2.1.1.4 มรรค คือ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

2.1.2 การประยุกต์ใช้

สาราโรช บัวศรี (2522 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2550, หน้า 52) ได้ประยุกต์หลักอริยสัจ 4 มาใช้ในการเรียนการสอนโดยนำหลักอริยสัจ 4 อันมี ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มาใช้คู่กับแนวทางปฏิบัติที่เรียกว่า “กิจในอริยสัจ 4” อันประกอบด้วย ปริยญา การกำหนดรู้ ปหานะ การละสลักกิเลส การทำให้แจ้ง และภาวนา การเจริญ จากหลักทั้งสองสามารถกำหนดควิธีสอนได้ 4 ขั้น คือ 1) ขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) 2) ขั้นตั้งสมมุติฐาน (ขั้นสมุทัย) 3) ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) 4) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค)

2.2 หลักธรรม: ไตรสิกขา

2.2.1 สาระสำคัญ

กระบวนการศึกษาทางด้านปฏิบัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ จะนำเข้าสู่ภาวะไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา

2.2.2 การประยุกต์ใช้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2513 อ้างถึงใน ทิศนา เขมมณี, 2550, หน้า 53) ได้ประยุกต์หลักไตรสิกขามาใช้ในการเรียน การสอน โดยการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ

2.2.2.1 ขั้นศีล หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนรู้ต้องควบคุมตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัยทั้งกาย และวาจา ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย เป็นปรกติ ร่างกายพร้อมที่จะเรียนรู้

2.2.2.2 ขั้นสมาธิ หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนรวบรวมจิตใจความคิดให้แน่วแน่ ในจุดเดียว เรื่องเดียว

2.2.2.3 ขั้นปัญญา เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้สมาธิในการทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนจนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้นถูกต้องตรงตามที่เป็นจริง

2.3 หลักธรรม: หลักพหุสุต

สาระสำคัญ คือ หลักการเรียนรู้ที่จะช่วยให้บุคคลเกิดปัญญาได้ประการหนึ่งคือ หลักพหุสุต ซึ่งพจนานุกรมพุทธศาสตร์ (พระเทพเวที, 2553 อ้างถึงใน ทิศนา เขมมณี, 2550, หน้า 54) ได้อธิบายว่า

2.3.1 พหุสสุตา-ฟังมาก (ได้เล่าเรียนสดับฟังไว้มาก)

2.3.2 ธคา-จำได้ (จับหลักหรือสาระได้ ทรงจำความไว้มั่นยำ)

2.3.3 วจสา-ปริจจาคะ-คล่องปาก (ท่องบ่นหรือใช้พูดอยู่เสมอจนแคล่วคล่องชัดเจน)

2.3.4 มนसानุเปกขิตา-เพ่งขี้ใจ (ใส่ใจนึกคิดพิจารณาจนเจนใจ)

2.3.5 ทิฏฐิยา-สุปฏิวิททา-ขบได้ด้วยทฤษฎี (มีความเข้าใจลึกซึ้ง มองเห็น ประจักษ์แจ้งด้วยปัญญาทั้งในแง่ความหมายและเหตุผล)

2.4 หลักธรรม: ปร โคโฆสะ และ โยนิ โสมนสิการ

สาระสำคัญ คือ ปัจจัยที่เกื้อหนุนให้บุคคลเกิดสัมมาทิฏฐิ 2 (พระเทพเวที, 2535, อ้างถึงใน ทิศนา เขมมณี, 2550, หน้า 55) ดังนี้

2.4.1 ปร โคโฆสะ ได้แก่ เสี่ยงจากผู้อื่น การกระตุ้นหรือชักจูงจากภายนอก คือ การรับฟัง คำแนะนำสั่งสอนเล่าเรียนความรู้ สนทนาซักถาม ฟังคำบอกเล่าชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะการสดับสัทธรรมจากท่านผู้เป็นกัลยาณมิตร

2.4.2 โยนิโสมนสิการ ได้แก่ การใช้ความคิด ถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำในใจ โดยการมองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา รู้จักสืบสาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ออกให้เห็นตามสภาวะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย

3. การสอนคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ

ในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้ครูมีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางมากขึ้น ซึ่งการที่ครูจะสามารถจัดได้ต้องอาศัยวิธีสอนแบบต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการจัด กิจกรรมการเรียน การสอน วิธีสอนที่ใช้กันอยู่นี้สามารถนำมาใช้ในการสอนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มีดังนี้

3.1 การเล่านิทาน

เป็นการสอนที่ใช้นิทานเป็นสื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่ต้องการ ซึ่งครู อาจใช้สื่ออื่น ๆ ประกอบได้ เช่น หุ่น ภาพ แผ่นป้ายสาธิต การ์ตูน เป็นต้น นิทานที่ใช้มีหลาย ประเภท เช่น นิทานปรัมปรา (Fairy tale) นิทานท้องถิ่น (Legend) นิทานเทพนิยาย (Myth) นิทานเกี่ยวกับสัตว์ (Animal tales) นิทานคติธรรม (Fable) นิทานไม่รู้จักจบ (Cumulative tales) และนิทานตลก (Humorous) นิทานใช้ได้ดีกับเด็กเล็กและเด็กระดับประถมศึกษา สำหรับเด็กโต และเยาวชน นิทาน ใช้ได้ แต่เนื้อหาของนิทานต้องเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

3.2 การเล่นเกม

เกมเป็นการเล่นภายใต้กติกาที่กำหนด โดยมีจุดมุ่งหมายของการเล่น โดยทั่วไปแล้ว จะมีการแข่งขันเพื่อให้เกิดความสนุกสนานตื่นเต้น เกมการเล่นหลายเกมสามารถใช้ในการสอน และฝึกคุณธรรม และจริยธรรม ต่าง ๆ ได้ดี เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละ ความอดทน การ มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้รู้ชนะการให้อภัยการเล่นและทำงานเป็นทีมการเคารพสิทธิผู้อื่น เป็นต้น

3.3 การใช้กรณีตัวอย่าง

เป็นการสอนโดยใช้เรื่องที่เกิดสรรมาหรือเขียนขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา โดยมี ประเด็นคำถามให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา เรื่องที่เกิดสรรมาหรือเขียนขึ้นนี้ควรเป็น เรื่องที่คล้ายคลึงกับความเป็นจริง การที่ผู้เรียนได้อภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกันจะช่วยให้ ผู้เรียนได้ฟังความคิดที่หลากหลายและมีแง่มุมต่าง ๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้คิด พิจารณา และวิเคราะห์หาคำตอบที่เหมาะสม การสอนแบบนี้ นำมาใช้ได้ดีในการสอนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมต่าง ๆ โดยครูอาจนำข่าวจากหนังสือพิมพ์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็น ประเด็นปัญหา ทางสังคมในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มาใช้เป็นกรณีตัวอย่างได้

3.4 การใช้บทบาทสมมติ

เป็นการสอนโดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทเป็นตัวละครในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น

เพื่อช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทที่สวม อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ความรู้สึก เจตคติ และอคติ ต่าง ๆ ของตน ด้วยเหตุนี้การสอนแบบนี้จึงสามารถใช้สอน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมได้ดี เพราะทั้ง 3 เรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับจิตใจ และความรู้สึกโดยตรง

3.5 การใช้สถานการณ์จำลอง

เป็นการสอนโดยการให้ผู้เรียนเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กันในสถานการณ์ที่จำลอง จากสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นจริงของสถานการณ์ ในสถานการณ์จำลอง บางประเภท มีลักษณะเป็นเกมการแข่งขันที่เล่นได้อย่างสนุกสนานไปพร้อม ๆ กับการได้เรียนรู้ ความเป็นจริงของสถานการณ์นั้น สถานการณ์จำลองสามารถใช้ในการสอนจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมต่าง ๆ ได้ดี ตัวอย่างเช่น เรื่องของการเห็นประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม มีเกม สถานการณ์จำลองที่ผู้เรียนสามารถลงไปเล่น แล้วได้เห็น ว่าหากทุกคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อะไรจะเกิดขึ้น และอะไรเป็นเหตุให้คนต้องเห็นแก่ประโยชน์ตน รวมทั้งได้เรียนรู้ถึงการรู้จัก ประสานประโยชน์ตนและส่วนรวม การมองการณ์ไกล และการคำนึงถึงประโยชน์ระยะยาวซึ่งเป็น สิ่งจำเป็นในการอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน

3.6 การสอนโดยใช้กระบวนการและกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

การสอนโดยใช้กระบวนการการกลุ่มสัมพันธ์หมายถึง การสอนที่ใช้กลุ่มเป็น เครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความมุ่งหมายที่กำหนด รวมทั้งได้เรียนรู้ในเรื่อง การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์อันดีและได้ผลงานที่ดีควบคู่ไปด้วย ด้วยเหตุนี้ การสอนแบบนี้ จึงมักมีการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง และเรียนรู้จาก กันและกัน การสอนแบบนี้มักใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยแบบต่าง ๆ ซึ่งการสอนวิธีอื่น ๆ โดยเฉพาะ วิธีที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนนำเอาการอภิปรายกลุ่มย่อยไปใช้ประกอบทั้งสิ้น ซึ่งส่วนใหญ่มักใช้ในการ อภิปรายสรุป หลังจากได้ทำกิจกรรมตามวิธีนั้นแล้ว การอภิปรายกลุ่มย่อยมีรูปแบบให้เลือก จำนวนมาก เช่น การอภิปรายแบบเวียนรอบวง (Circular response) การอภิปรายแบบซินดิเคท (Syndicate) การอภิปรายแบบกลุ่มหนึ่ง (Buzz group or Phillips 66) การอภิปรายแบบระดมสมอง (Brain storming) การอภิปรายแบบวงซ้อน (Fish bowl technique) การอภิปรายแบบโต้วาที (Debate) และการอภิปรายแบบโต้วาทีธรรมดา สำหรับการอภิปรายแบบโต้วาทีธรรมดา นี้ อัมไพ สุจริตกุล เป็นผู้คิดขึ้น มีข้อแตกต่างจากการโต้วาทีธรรมดา 3 ประการ คือ 1) หัวข้อหรือญัตติ เป็นหัวข้อที่มีการเปรียบเทียบ 2 ฝ่าย ซึ่งมีน้ำหนักต่างกัน สถานการณ์หนึ่ง 2) วิธีโต้ ไม่มีการยก ตนข่มท่าน เสียคดี เขี่ยหยัน ผู้โต้ทุกคนยึดมั่นในหลักธรรมเกี่ยวกับ วาจาภายิต ห้ามใช้วาทอุปเท่ห์ และ 3) ผู้โต้เป็นไปในทางตรงข้ามกับการโต้วาทีทั่วไป คือ ฝ่ายเสนอกลับเป็นผู้เสนอหลักการ

ที่ยอมรับหรือยกย่องฝ่ายตรงข้ามด้วยความจริงใจฝ่ายค้านพยายามหาเหตุผลมาหักล้างการยกย่องด้วยการใช้ถ้อยคำถ่อมตัว โต้แย้งกลับไปในญัตตินั้น แต่ก็เป็นไปในเชิงยกย่องฝ่ายเสนอ

จะเห็นได้ว่าการสอนคุณธรรม จริยธรรม มีหลากหลายวิธี เช่น การสอนโดยใช้หลักการสอนด้านจิตพิสัย การสอนโดยการประยุกต์ใช้พุทธวิธีในการสอน การสอนโดยการเล่านิทาน การเล่นเกม การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้บทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง และการสอนโดยใช้กระบวนการและกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 3 ด้าน คือ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ

การวัดคุณธรรม จริยธรรม

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, หน้า 188-197) กล่าวว่า การวัดคุณธรรม จริยธรรมทำได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. วัดเนื้อหาจริยธรรม เนื้อหาหรือความรู้ (Knowledge) ในที่นี้หมายถึง เนื้อหาของจริยธรรมที่โรงเรียนหรือสังคมกำหนดไว้ และนำเนื้อหาเหล่านี้ที่ถือว่าดีงามสอนให้ผู้เรียน หรือคนในสังคมนำไปประพฤติปฏิบัติกัน และเมื่อประพฤติปฏิบัติแล้วจะทำให้สังคมอยู่ได้อย่างมีความสุขทั้งตนเองและผู้อื่น สิ่งที่สังคมสอนจึงเป็นเนื้อหาที่ควรรู้ไว้ก่อน การสอนความรู้แบบนี้ โรงเรียนหรือวิทยาลัยจะเข้มงวดที่สุดเพราะมีวิชาที่มีเนื้อหาทางจริยธรรมเกี่ยวข้องอยู่มาก การสร้างข้อสอบแบบนี้เป็นแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อสอบอาจเป็นการอธิบาย เติมคำ จับคู่ และเลือกตอบก็ได้แล้วแต่จุดประสงค์ของการสอบ

2. วัดความรู้สึกทางจริยธรรม ความรู้สึกเป็นพื้นฐานอันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจริยธรรมจริง ๆ แล้วเน้นการแสดง การตัดสินใจลงมือกระทำเมื่อพบกับปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งการตัดสินใจนั้น แสดงว่าต้องมีพื้นฐานความรู้สึกมาก่อน ถ้าเรามีจุดประสงค์เพื่อต้องการดูว่าความรู้สึกทางจริยธรรมของคนนั้นมีมากน้อยเพียงใดก็สามารถสร้างเครื่องมือวัดความรู้สึกก่อนได้ ซึ่งจะสามารเอาผลของความรู้สึกไปพยากรณ์การแสดงออกมาทางจริยธรรมได้บ้าง ความรู้สึกทางจริยธรรมบางที่เรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรมคือมีจริยธรรมเป็นเป้าหมายความรู้สึกต่อเป้าซึ่งเป็นจริยธรรมเรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรมได้เช่นกัน

การวัดแบบนี้ใช้วิธีการของการวัดเจตคติได้ นั่นคือ กำหนดเป้าซึ่งเป็นจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ แล้วเขียนข้อแสดงความรู้สึกต่อเป้า อาจจะใช้วิธีของเทอร์สโตนหรือของลิเกิร์ต หรือ

ของออสกูดก็ได้แล้วแต่จะเห็นว่าเหมาะสม สิ่งที่เราควรระวังก็คือ เป้าที่จะวัดเป็นอะไร จะต้องหาข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้าให้มีความเป็นไปได้มากที่สุด

3. วัดพฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม ด้านนี้เป็นการวัดจริยธรรมได้ตรงจุดที่สุด เพราะจริยธรรมมองในแง่การพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อพบสภาพความขัดแย้งทางจริยธรรมขึ้นมา การตัดสินใจจึงต้องใช้ค่านิยมหรือคุณธรรมระดับใดระดับหนึ่งแล้วแต่มีโนธรรมหรือจิตสำนึกที่สั่งสมอยู่ในใจคนนั้น การวัดการกระทำจึงสามารถทำได้หลายแบบ ดังนี้

3.1 การสังเกตพฤติกรรม

การสังเกตเป็นการเฝ้ามองดูอย่างมีจุดมุ่งหมาย เครื่องมือที่สำคัญจึงเป็นตานั่นเอง ตากับการรับรู้จะต้องมีความเที่ยงตรงสามารถจำแนกพฤติกรรมของผู้ที่ถูกสังเกตได้อย่างดี สิ่งที่จะช่วยในการสังเกตอีกอย่างหนึ่งก็คือ บัตรรายการ ในบัตรรายการนี้จะมีพฤติกรรมที่ต้องสังเกตไว้จำนวนหนึ่ง การสังเกตที่ดีจะต้องพยายามไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัวและควรกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมจึงจะดี

การจะสังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมใด ควรวิเคราะห์แยกแยะพฤติกรรมทั้งดีและไม่ดีในการแสดงออกทางจริยธรรมนั้น การสังเกตถ้ามีผู้สังเกต 2 คนขึ้นไปก็จะดี เพื่อจะได้นำผลของการสังเกตมาตรวจสอบ ว่าผลการสังเกตสอดคล้องกันหรือไม่ ถ้าผลการสังเกตไม่สอดคล้องกัน ถือว่าการสังเกตไม่คนใดคนหนึ่งจะต้องคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง จึงควรระวัง

3.2 การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ หมายถึง การพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย เครื่องมือสำคัญจึงเป็นปาก แต่ต้องพูดได้ ถ้าพูดไม่ได้ก็สัมภาษณ์ไม่ได้ จุดมุ่งหมายในที่นี้คือต้องการทราบพฤติกรรมทางจริยธรรมจากผู้ถูกสัมภาษณ์ เพื่อช่วยให้การสัมภาษณ์เป็นมาตรฐานมากขึ้น จึงควรมีข้อคำถามไว้ก่อน และถามเน้นประเด็นที่เราต้องการศึกษา ถ้าผู้ตอบเลียงไปทางอื่น ผู้สัมภาษณ์พยายามตะล่อมเข้าสู่จุดหมายที่ต้องการให้ได้ การศึกษาของโคลเบิร์ก หรือ เพียเจต์ ก็ใช้วิธีการสัมภาษณ์เหมือนกัน โดยใช้คำถามที่มีปัญหาทางจริยธรรม ถามผู้ถูกสัมภาษณ์แล้วรวบรวมผลนำมาวิเคราะห์ ในที่สุดจึงรู้ว่าเด็กระดับใดมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับใด ซึ่งเขาเป็นคนจัดประเภทเหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการสัมภาษณ์ จึงได้ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

การสัมภาษณ์เพื่อวัดจริยธรรมเป็นการยาก ตรงที่จะต้องให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมออกมาให้ปรากฏ ถ้าใช้คำถามไม่ดีก็จะไม่ได้รับความร่วมมือหรือตอบไปคนละอย่างไม่ได้สิ่งที่เราต้องการ

3.3 ใช้ข้อความแสดงจริยธรรมให้เลือกตอบ

ข้อความที่ใช้จะยาวหรือสั้นก็ได้ แต่จะต้องเป็นข้อความที่มีเงื่อนไขปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรม ผู้ที่ตอบจะต้องใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาตอบ ส่วนตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้ตอบ ขึ้นอยู่กับข้อความนั้น ๆ ด้วยแต่ละข้อจะใช้ตัวเลือกเหมือนกันหรือต่างกันได้ แต่ข้อสอบชุดหนึ่ง ๆ ควรสามารถให้คะแนนแต่ละข้อได้เท่ากัน ทางที่ง่ายคือให้ตัวเลือกจำนวนเท่ากัน และมีเกณฑ์การคิด ให้คะแนนเหมือน ๆ กัน

3.4 ใช้สถานการณ์ย่อย ๆ ให้เขียนตอบ

สถานการณ์ย่อยที่กล่าวนี้จะเป็นเรื่องสั้นที่มีความขัดแย้งต้องแก้ปัญหาโดยวิธีการทางจริยธรรม ลักษณะเหมือนเรื่องสั้นที่ใช้สัมภาษณ์ที่กล่าวมาแล้ว แต่ในครั้งนี้นำให้ผู้สอบเขียนตอบว่าจะแก้ปัญหาอย่างไร พร้อมเหตุผลประกอบด้วย จะได้สามารถนำไปเปรียบเทียบระดับของจริยธรรมได้

3.5 ใช้สถานการณ์ย่อย ๆ แล้วเขียนตัวเลือกให้ตอบ

สถานการณ์ในที่นี้อาจจะยาวหรือสั้นก็ได้ แต่ให้เป็นลักษณะที่มีปัญหาเชิงจริยธรรมอยู่ ยิ่งซับซ้อนก็จะยิ่งยากแก่การตัดสินใจ แต่ต้องระวังเรื่องภาษา เพราะผู้ตอบบางคนอ่านไม่เข้าใจหรือจับต้นชนปลายไม่ถูก เลยไม่สามารถพิจารณาตัดสินใจได้ดังที่ตนเองคิดก็เลยเดาส่งเดชไปอย่างนั้น ถ้าเป็นแบบนี้แสดงว่าข้อที่มีสถานการณ์แบบนี้ไม่ดีควรตัดออก ปัญหาความขัดแย้งทางจริยธรรมอาจมีหลายแง่ แต่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายได้ การตอบจะไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าการใช้ภาษาอธิบายสถานการณ์วกวน ไม่กระชับมักจะมีปัญหาการตีความ ผู้เขียนข้อสอบจึงควรระวังข้อนี้ให้ดี บางทีสถานการณ์ยาวเหยียดเป็นหน้า แต่สรุปปัญหาแล้วเหมือน ๆ กับสถานการณ์ 3 บรรทัด อย่างนี้ก็ไม่ได้เหมือนกัน การเลือกสถานการณ์จึงควรระมัดระวังอย่างยิ่ง

จะสรุปได้ว่าการวัดคุณธรรม จริยธรรม มีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือการวัดเนื้อหาจริยธรรม วัดความรู้สึทางจริยธรรม และวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวัดคุณธรรม จริยธรรม โดยวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม ด้วยการสังเกตพฤติกรรม

ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ร่วมสมัย ซึ่งได้รับความนิยมในปัจจุบัน ซึ่งมีเพียงแนวคิดของทฤษฎีไม่มีขั้นตอนของวิธีการจัดการเรียนการสอนที่แน่นอนชัดเจน โดย พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา (2548, หน้า 77-81), ไพโรจน์ ชินศิริประภา (2550, หน้า 149-150), สุชิน เพ็ชรรัตน์ (2544, หน้า 1-44), ปริญญา ทองสอน และคณะ (2549,

หน้า 8-43), ทิศนา แจมมณี (2550, หน้า 96-97), ชเนศ ขำเกิด (2547), ชิต เหล่าวัฒนา (2554) สรุปเกี่ยวกับแนวคิดของทฤษฎีได้ 2 ประเด็น (อัญญา ศรีนาราง, 2556, หน้า 31-40) ดังนี้

1. พัฒนาการและการค้นพบทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

ของ Papert

2. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ในการจัดการเรียนรู้ในประเทศไทย

การค้นพบและหลักการของทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

ของ Papert

ในปี ค.ศ. 1958-1963 Seymour Papert แห่งสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts Institute of Technology: MIT) ได้มีโอกาสร่วมงานกับ Jean Piaget และได้ยอมรับวิธีการศึกษาและทฤษฎี Constructionism ของ Jean Piaget ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางสติปัญญา (Theories of cognition) โดยนำความคิดทางพื้นฐานทางปรัชญาและจิตวิทยา เกี่ยวกับการคิดของเด็ก และกระบวนการทำงานที่อยู่ภายใต้สมองของเด็กที่กล่าวว่า เด็กจะมีความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ อย่างแท้จริงต่อเมื่อผู้สร้างความรู้ขึ้นมาเอง สามารถจัดระบบและโครงสร้างของความรู้ของตนเอง แต่ Papert มีความเห็นแตกต่างไปจาก Piaget โดยเน้นด้านการศึกษามากขึ้นนั่นคือยอมรับว่าเด็กสามารถสร้างความรู้ขึ้นมาเองได้ เด็กไม่สามารถเรียนรู้เรื่องบางเรื่องใดในช่วงวัยหนึ่ง ๆ เนื่องจากบางเรื่องมีความซับซ้อนหรือมีระบบแบบแผนที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ควรต้องรอให้ถึงวัยที่เหมาะสมเสียก่อน การที่เด็กจะสร้างความรู้ขึ้นมาสิ่งที่พิจารณาคือเด็กจะนำวัสดุใดมาสร้างความรู้ การที่เด็กมีขั้นตอนการพัฒนาการที่แตกต่างกันในแต่ละสังคม ส่วนหนึ่งมาจากการขาดแคลนวัสดุที่เป็นสิ่งที่จะพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาของเด็กเป็น การมีวัสดุสำหรับการสร้างความรู้ อย่างเพียงพอ และหลากหลายจะส่งเสริมให้เด็กใช้สื่อสำหรับช่วยคิด และสร้างสรรค์ชิ้นงานให้เป็นรูปธรรมซึ่งเป็นการเพิ่มพลังอำนาจในตัวผู้เรียน โดยเด็กจะใช้สื่อของตนเองและใช้ตามวิธีการของตนเอง

หลักการของทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

Papert (1999 อ้างถึงใน ทิศนา แจมมณี, 2547) ได้เสนอหลักการสำคัญของทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ดังนี้

1. มีการเชื่อมโยงสิ่งความรู้เดิมหรือสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่จะเรียน
2. การให้ออกาสผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจ ซึ่งครูเป็นผู้สนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสม

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิด นำเสนอผลการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

สาระสำคัญของทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองมีสาระสำคัญใจว่าความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของครูหรือผู้เรียนเพียงอย่างเดียวแต่ความรู้จากเกิดขึ้นและถูกสร้างขึ้น โดยผู้เรียนเองการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) กระบวนการการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ใหม่ขึ้นด้วยตนเอง ความรู้จะเกิดขึ้นจากการแปลความหมายของประสบการณ์ของประสบการณ์ที่ได้รับเมื่อผู้เรียนเป็นผู้กระทำด้วยตนเองจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและกระบวนการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากที่สุดหากกระบวนการนั้นมีความหมายกับผู้เรียนคนนั้นการสอนของครูให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้จากสิ่งที่มีอยู่และพัฒนาต่อยอดไปด้วยตัวของเขาเอง

ดังนั้นรากฐานความรู้ของทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) และทฤษฎี Constructionism ของ Jean Piaget จึงมีความคล้ายคลึงกันที่กล่าวว่า ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองและสร้างรูปแบบในการทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง แต่ทฤษฎีการสร้างด้วยปัญญา (Constructionism) เพิ่มเติมในส่วนของการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบร่วมมือสร้างปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มที่มีความสนใจในลักษณะเดียวกันจะก่อให้เกิดการลงมือทำเพื่อสร้างสรรค์ชิ้นงานที่เป็นรูปธรรมและสามารถอธิบายของค์ความรู้จากชิ้นงานของตนเองได้ จึงมีความคล้ายกันที่กล่าวว่า สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองในการทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง แต่ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญาเน้นในด้านการเลือกนำสื่อ และวัสดุต่าง ๆ มาช่วยคิดในการสร้างเรื่องง่ายให้กลายเป็นรูปธรรม โดยมีแนวคิดที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองมิใช่ได้จากครูซึ่งเน้นการสอนไปเป็นการให้อิสระแก่ผู้เรียนได้ร่วมเรียนรู้เป็นอิสระในการเรียนโดยพึ่งพาตนเอง และในการสร้างความรู้ผู้เรียนจะต้องลงมือสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา เช่น การสร้างสิ่งจำลองการสร้างสิ่งที่จับต้องสัมผัสได้ทำให้ผู้อื่นมองเห็นได้จะมีผลทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดมีความกระตือรือร้นมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ การที่ให้ผู้เรียนมีอิสระในการทำสิ่งที่ตนเองสนใจ ถึงแม้ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมเดียวกัน จะทำให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติแตกต่างกันไปตามความคิดของตนเอง การแลกเปลี่ยนความคิดและการแสดงผลงานของตนเองต่อผู้อื่นเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันยอมรับ

ความคิดเห็นของกันและกัน นอกจากนี้การยอมรับผลงานของผู้อื่นเป็นการยอมรับความแตกต่างทางความคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง รู้จักชื่นชมผลงานผู้อื่น รู้จักแก้ไขตนเองเพื่อสู่สังคมเป็นการสร้างนิสัยการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

จากการศึกษาการค้นพบทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ของซีมัวร์ พาเพิร์ต (Seymour Papert, 1999 อ้างถึงใน กิตติยา ปลอดภัย, 2551) สรุปได้ว่า Papert ได้แนวคิดมาจาก พื้นฐานทางปรัชญาและจิตวิทยา พื้นฐานทางการพัฒนาของเทคโนโลยีและพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษา โดยมีมุมมองมาจากประสบการณ์และการค้นคว้าทดลองของตนเอง โดยมีความเชื่อว่าสาเหตุสำคัญที่แท้จริงของการไม่สามารถเรียนรู้ นั้น เกิดจากการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ชั้นเยี่ยม ที่จะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กได้อย่างมาก หลักการของทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา ประกอบด้วย มีการเชื่อมโยงสิ่งความรู้เดิม หรือสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่จะเรียน การให้ออกาสผู้เรียนเป็นผู้เริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจ ซึ่งครูเป็นผู้สนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิด นำเสนอผลการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของตนเองและให้เวลาทำโครงการอย่างต่อเนื่อง

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ในการจัดการเรียนรู้

ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมีแนวคิดว่าการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างสรรคความคิดในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนได้มีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนได้มีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรคชิ้นงานใหม่โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะส่งผลให้เห็นความคิดที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และสิ่งที่ผู้เรียนสร้างขึ้นมาจะมี ความหมายต่อผู้เรียนและจะเป็นความรู้ที่คงทน สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้เป็นฐานสู่การสร้างความรู้ใหม่ต่อไป (ทิสนา แจมณี, 2552, หน้า 96) หรืออาจจะกล่าวได้ว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้โดยผ่านการสร้างชิ้นงานด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ดังนั้นจึงไม่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็นลำดับขั้นแน่นอน

มูลนิธิศึกษาพัฒนา (2554 อ้างถึงใน เอกนถ กาญจนโกมล, 2555) ได้นำเสนอแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ไว้ดังนี้

1. เริ่มที่ผู้เรียนต้องอยากจะรู้ อยากจะเรียน อยากจะทำงาน จึงจะเป็นตัวแรงให้เขาขับเคลื่อน เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Ownership)
2. ใช้ความพิศพลาดเป็นบทเรียน เป็นแรงจูงใจภายใน (Internal motivation) ให้เกิดการสร้างสรรคความรู้
3. การเรียนรู้เป็นทีม (Team learning) จะดีกว่าการเรียนรู้คนเดียว

4. เป็นการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning to learn) ไม่ใช่การสอน

ชเนศ ขำเกิด (2547) กล่าวถึง วงจรการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ว่าเป็น การเรียนรู้ที่ เริ่มจากการคิด (Thinking) ซึ่งเกิดจากประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่หรือข้อมูลใหม่ แล้วสร้างความรู้ (Constructing) ขึ้นมาด้วยตนเอง แต่การสร้างสรรค์ความรู้ที่สมบูรณ์จะต้องมีการสะท้อนความคิด หรือสะท้อนประสบการณ์ (Reflecting) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) กับบุคคลอื่น โดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ก็จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ (New thinking) แล้วสร้างความรู้ใหม่ (New constructing) สะท้อนความคิดใหม่ (New reflecting) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ความรู้จึงไม่หยุดนิ่ง จะเกิดการคิดค้นต่อไปอีก การสร้างสรรค์ความรู้จะเกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ (Knowledge management) ซึ่งเป็นกระบวนการทำให้ข้อมูล (Data) เกิดความหมายเป็นสารสนเทศ (Information) แล้วพัฒนาสู่ความรู้ (Knowledge) เพิ่มมูลค่าความรู้ให้ก้าวหน้าอย่างเป็นพลวัต ทุกฝ่ายจะต้องรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ยอมรับความคิดที่หลากหลาย ไม่ยึดมั่นในประสบการณ์หรือความเชื่อเดิมของตน มีความพยายามในการสร้างความรู้ แม้จะไม่สำเร็จก็จะใช้ความผิดพลาดเป็นบทเรียน เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ ใช้ความหลากหลายและมุมมองที่แตกต่างกันนำไปสู่การเรียนรู้

วิธีการเรียนรู้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรียนรู้โดยผ่านการปฏิบัติจริง (Learning by doing) เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างลึกซึ้ง พัฒนาทักษะการใช้ชีวิตให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมและปลูกฝังให้คิด วางแผน ทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกทักษะการแก้ปัญหา ทำงานเป็นทีม รู้รับผิดชอบหน้าที่ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมแลจริยธรรม

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ครูจะเป็นผู้พิจารณาว่าผู้เรียนมักพบปัญหาด้านใด ผู้เรียนขาดทักษะด้านใด และจึงเข้าไปสอนเนื้อหาให้แก่ผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Interactive Teaching คือเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้เรียน สังเกตการณ์ทำงานของผู้เรียน และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนตามรายบุคคล ด้วยเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้เรียนคนนั้น ๆ

ผู้เรียนได้ลงมือสร้างผลงานจนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้เรียนจะสรุปการทำงานแล้วนำมาเสนอหน้าชั้น ถ่ายทอดความรู้ของตนให้เพื่อน ๆ และพูดคุยถึงปัญหาที่พบในการทำงาน โดยเปิดโอกาสให้เพื่อนได้ซักถามข้อสงสัย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

ครูเป็นผู้สรุปประเด็นการเรียนรู้ทั้งหมด และพูดคุยถึงกระบวนการทำงานของผู้เรียน รวมทั้งชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

เครื่องมือการเรียนรู้

เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนสร้างงานได้ หรือสามารถลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์จะช่วยให้ผู้เรียนได้รู้เท่าทันเทคโนโลยี และสามารถนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียน ทั้งเพื่อค้นคว้าหาความรู้ และเพื่อนำเสนอความรู้ผ่านการนำเสนอ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน ๆ

บทบาทของผู้เรียนและครู

ผู้เรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) นั้นจะเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อม ๆ กัน โดยมีบทบาทดังนี้

1. เรียนรู้จากกิจกรรมที่ตนสนใจ
2. แสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆที่มีอยู่
3. ตัดสินปัญหาและหาทางแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
4. ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนคนอื่น ๆ พร้อมกันนั้นก็รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนกำลังทำอยู่ หรือได้รับมอบหมาย

5. สามารถอธิบายแนวคิดและวิธีการทำขั้นตอนต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับรู้เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน

6. นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

บทบาทครูตามทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Construction) จะต้องสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา และใช้สิ่งที่ขึ้น กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด ค้นคว้า ต่อไป จนกลายเป็นนิสัย โดยมีบทบาท ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยควบคุมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานอย่างราบรื่น
2. แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม
3. เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้จัดประกายความคิด พร้อมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ระวัง สนับสนุน ส่งเสริม ให้กำลังใจผู้เรียน ประโยชน์ที่ได้รับ

ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียน ได้รู้จักและเข้าใจตนเองดีขึ้น รู้จักข้อดีและข้อเสียของตนเอง
2. ผู้เรียนคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น และรู้จักแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลมากขึ้น เพราะการเรียนรู้จากการลงมือทำ จะช่วยให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบ วิธีการแก้ปัญหาอย่างมีระบบเพื่อแก้ไข ปัญหาที่พบให้ลุล่วง
3. ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น รู้ว่าจะหาความรู้ที่เหมาะสมอย่างไร

และรู้ว่าตนเป็นแหล่งความรู้อีกหนึ่งแหล่งหนึ่งที่สำคัญ

4. ผู้เรียนรู้จักจัดระเบียบความคิด เพื่อนำเสนอความคิดนั้น ๆ ให้กับเพื่อน ๆ ฝึกให้กล้าแสดงออก เป็นผู้พูดและเป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น
5. ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตากการทำงานที่มีโอกาสได้คิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ มีโอกาสลองผิดลองถูก พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการคิดที่หลากหลาย ไม่ยึดติดอยู่ในกรอบความคิดนานเกินไป
6. รู้จักเคารพตนเองและผู้อื่นจากการทำงานร่วมกันในบรรยากาศเป็นกันเอง
7. มีระเบียบวินัยมากขึ้น รู้จักบังคับตัวเองมากขึ้น
8. รู้จักทำใจเป็นกลางและเลือกปฏิบัติตนตามทางสายกลาง มีเป้าหมายชีวิตและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองที่ชัดเจนขึ้น

รูปแบบของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ในการจัดการเรียนรู้ใน โรงเรียนต้นแบบ มีการดำเนินการดังนี้ (ไพโรจน์ ชินศิริประภา, 2550, หน้า 21)

1. โรงเรียนครุณสิกษาลัย

โรงเรียนครุณสิกษาลัย เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้ที่ริเริ่มคือ คุณพารณ อัครเสนา ณ อยุธยา ได้เชิญ Seymour Papert มาช่วยคิดและพัฒนา ระบบการศึกษา ในการนำแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) มาใช้ในโรงเรียนครุณสิกษาลัยภายใต้แนวคิด “คิดใหม่ ทำใหม่ นวัตกรรมใหม่” ซึ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) คิดใหม่ ทำใหม่ หมายถึง การเรียนการสอนแบบบูรณาการทุกวิชาเข้าด้วยกัน โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ นวัตกรรมใหม่คือ เน้นการเรียนการสอนแบบใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยมีขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

- 1.1 ผู้เรียนเลือกโครงการที่ตนเองสนใจ
- 1.2 ครูทำการศึกษาหัวข้อ พร้อมเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวข้องทั้งความรู้หลักและความรู้เสริมตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
- 1.3 ครูและนักเรียนวางแผนร่วมกัน นักเรียนนำเสนอแผนงานของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ
- 1.4 รักเรียนเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ สิ่งสำคัญขั้นตอนนี้คือต้องมีการจดบันทึก และสรุปสิ่งที่เรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน
- 1.5 สรุปความรู้รวบยอดและเก็บบันทึกผลงาน
- 1.6 นำเสนอผลงานจากการเรียนรู้
- 1.7 วิเคราะห์และประเมินผลงาน โดยเพื่อน ครู และผู้ปกครอง

1.8 ต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ต่อไป

2. โรงเรียนบ้านสันกำแพง

โรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ในการนำแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) มาใช้ในโรงเรียนบ้านสันกำแพง ภายใต้อาณาเขต “โรงเรียนไม่ใช่โรงเรียน: ครูคือผู้ชี้แนะ” เน้นการใช้สื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตช่วยสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 จัดห้องเรียนที่ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่พอเพียง หรือเรียกว่า Learning lab

2.2 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้ามาใช้เรียนรู้ ค้นคว้า ทำงาน และสร้างชิ้นงาน

2.3 ครูมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ชี้แนะ และผู้ควบคุมให้อยู่ในระเบียบข้อตกลงที่ตั้งขึ้นมา

ความสำเร็จของการดำเนินงานในโรงเรียนบ้านสันกำแพง ใช้เวลานานถึง 6 ปี จนกระทั่งได้รับความเชื่อถือจากผู้ประกอบการ ชุมชนใกล้เคียงให้เป็นโรงเรียนขยายผลระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษา และการฝึกหัดครู

3. โรงเรียนบ้านสามขา

ภายใต้แนวคิด “มหัศจรรย์การเรียนรู้” ของโรงเรียนบ้านสามขา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ห่างไกล หรือที่เรียกว่าหมู่บ้านหลังเขา เต็มไปด้วยหนี้สินของครัวเรือน ชาวบ้านขาดการวางแผน การวิเคราะห์การใช้จ่าย และขาดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน วนเวียนอยู่ในปัญหาความยากจน เมื่อโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมค่ายคอมพิวเตอร์ของเยาวชนและครูที่ศูนย์ปฏิบัติการการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism lab) ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนภาคเหนือ จังหวัดลำปาง ด้วยการสนับสนุนของมูลนิธิไทยคม มีการดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดให้มีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนในชุมชน เป็นที่มาของการเรียนการสอนด้านอื่น ๆ ตามมา

3.2 เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามาเรียนรู้ ค้นคว้า

3.3 ประชุม สรุปผลจากปัญหาของชุมชนและนำความรู้ที่ได้รับ ไปสร้างวิธีการแก้ไข ผลให้ชุมชนบ้านสามขา นำความรู้ ความคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนของตนเองและองค์ความรู้ของชุมชนตนเองด้วยภูมิปัญญาของท้องถิ่นตนเอง

4. ชุมชนบ้านลุ่มทอง

ชุมชนบ้านลี้มทอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ภายใต้แนวคิด “หลังสู้ฟ้า หน้าสู้คอมฯ” ได้เข้าร่วม โครงการ Lighthouse และมีตั้งศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต โดยใช้วิธีดำเนินการเช่นเดียวกับชุมชนบ้านสามขา ส่งผลให้ชาวบ้านลี้มทองมีการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในโลกกว้าง ส่งผลให้เกิดการสร้างความรู้ สร้างปัญญาให้ตนเอง สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้วิถีชีวิตของตนเองดีขึ้น

ดังนั้นในการนำทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) มาประยุกต์ใช้ในด้าน การจัดการเรียนการสอน ควรประยุกต์ใช้ดังนี้

1. ใช้เต็มเวลาการเรียนการสอน โดยเน้นการบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่น ดังเช่น โรงเรียนนครณลิกขาลัย
2. ใช้ในทางวิชาที่มีลักษณะเป็นนามธรรมและต้องการให้ผู้เรียนมองเห็นเป็นรูปธรรม เช่น คณิตศาสตร์ เนื้อหาวิทยาศาสตร์ที่เป็นนามธรรม เช่น เนื้อหาระบบสุริยะ
3. ใช้สร้างสรรคชิ้นงานด้วยสื่อคอมพิวเตอร์ เพื่อวัดความคิดสร้างสรรค์งานของผู้เรียน
4. ใช้บางส่วนเพื่อค้นคว้าความรู้ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชา

จากการนำทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ในการจัดการเรียนรู้ของ โรงเรียนต่าง ๆ พบว่า เน้นการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ในการค้นหาความรู้ ผ่านการค้นคว้า การสื่อสารด้วยตนเอง นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ของตนเอง และส่งเสริมให้ตนเองค้นหาและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ต่อ ๆ ไป แต่เมื่อไม่มีคอมพิวเตอร์ไม่ได้หมายความว่า จะสร้างองค์ความรู้ไม่ได้เพราะทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ความสำคัญกับ โอกาสและวัสดุ หรือสื่ออื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างชิ้นงานผ่านความรู้ของตนเอง

สรุปเกี่ยวกับทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีสาระสำคัญที่ว่า ความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของครู หรือผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่ความรู้จะเกิดขึ้นและถูกสร้างขึ้น โดยผู้เรียนเอง การเรียนจะเกิดขึ้นได้ ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) มีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการ การสร้าง 2 กระบวนการด้วยกัน คือ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ใหม่ขึ้นด้วยตนเอง ความรู้ จะเกิดขึ้นจากการแปลความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ เมื่อผู้เรียนเป็นผู้กระทำด้วยตนเอง จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และกระบวนการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากที่สุด หากกระบวนการนั้นมีความหมายกับผู้เรียนคนนั้น กระบวนการสอนของครูต้องเน้นให้ผู้เรียน ได้สร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่มีอยู่และพัฒนาต่อยอดไปด้วยตัวของเขาเอง

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) สรุปเป็นแนวการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. แนะนำกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนแรกของการทำกิจกรรมว่ากิจกรรมที่ทำ มีขั้นตอนการดำเนินการเรียนรู้อย่างไรบ้าง ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างเคร่งครัด
2. กำหนดเป้าหมายของชิ้นงาน เป็นการวางแผนการเรียนรู้ในกิจกรรมนั้น ๆ ว่าต้องการให้ผู้เรียนได้รับสิ่งใดในการเรียนรู้บ้าง เพราะการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสร้างสรรค์ด้วยปัญญานั้น เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
3. ระดมสมอง/ ทบทวนความรู้เดิมเพื่อวางแผนสร้างชิ้นงาน ให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองในเรื่องที่จะศึกษา และการเชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่กำลังเรียนเพื่อเป็นการสร้างความรู้ใหม่ เพื่อสร้างชิ้นงานของตนเอง
4. ลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่วางแผน เป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้เป็นผู้ริเริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจ การสนับสนุนอย่างพอเพียงและเหมาะสมจากครูซึ่งได้รับการฝึกฝนให้มีความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง
5. นำเสนอความก้าวหน้าของชิ้นงาน/ ความรู้ที่ได้ การนำเสนอผลงานของผู้เรียน เป็นการสร้างความมั่นใจในการแสดงผลงานของตนเองให้ผู้อื่นได้ชื่นชม ถือได้ว่าเป็นการกล้าแสดงออกอีกทางหนึ่ง
6. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแสดงความคิดและผลงานของตนเองให้คนอื่น ๆ รับทราบและร่วมพิจารณาให้ข้อเสนอแนะนั้น เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และการยอมรับในความแตกต่างทางความคิด และผลงานปรากฏอยู่ และได้รับการสนับสนุนให้ทำอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้เรียนแต่ละคนก็จะมีโอกาสพัฒนาความสามารถในผลสำเร็จของตนเอง
7. ขึ้นปรับเปลี่ยนแนวคิด เป็นขั้นที่นำความรู้ของเพื่อนและของตนเองมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ได้ความรู้ที่แท้จริง พร้อมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดให้เข้ากับเรื่องที่ได้ศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ

ความหมายของเจตคติ

ความหมายของเจตคติ คำว่า เจตคติ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude มาจากคำว่า Aptus ในภาษาลาติน บางครั้งแปลกันว่า ทักษะหรือท่าที ปัจจุบันคำนี้ก็ยังแพร่หลายอยู่แต่นักวิชาการบัญญัติศัพท์ขึ้นมาใหม่ คือ เจตคติ โดยมีความต้องการใช้ศัพท์ให้ทันสมัยมากขึ้น พิภพ วังเงิน (2547, หน้า 403) โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 321) ได้บัญญัติศัพท์ว่า เจตคติ หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

วิเชียร วิทษุฒ (2547, หน้า 45) กล่าวว่า ทักษะคิดเป็นแบบแผนของความรู้สึกความเชื่อ และ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคล กลุ่มคน แนวคิด สิ่งที่แสดงออกหรือวัตถุประสงค์โดยตรง ทักษะคิด คืออารมณ์การรับรู้และพฤติกรรมโดยรวม ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดและพฤติกรรม ไม่ได้เป็น สิ่งให้เห็น ได้ชัดเจนเสมอไป ถึงแม้ว่าจะมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตก็ตาม

ความสัมพันธ์ของทักษะคิดและพฤติกรรมอาจจะเห็น ได้ชัดเจน เมื่อเป็นความตั้งใจของ แต่ละบุคคลได้ถูกแสดงออกมา โดยการกระทำตามแนวทางที่แน่นอน ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป ว่าเป็นทักษะคิดเฉพาะและแบบอย่างที่จะเกี่ยวข้องกับทักษะคิดในการทำงานอีกอย่างที่น่าสนใจ ก็คือ พันธะสัญญาที่มีต่อองค์กร ทั้งความพึงพอใจและพันธะสัญญาต่างก็มีความเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมองค์กรเป็นอย่างมาก

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม (2547, หน้า 242) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทางของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทำนอง ที่พึงพอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

Nelsonc และ Abraham (1997, p. 291 อ้างถึงใน อุไรวรรณ หาญวงศ์, 2551) กล่าวเรื่อง จุดมุ่งหมายในการศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะทางความคิด (Cognitive skill) และเจตคติ (Attitude) ทักษะการปฏิบัติ

Anatasi (1968, pp. 479-480) กล่าวถึงความหมายเจตคติว่า เป็นความโน้มเอียงที่ แสดงออกด้วยการชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ธรรมเนียมประเพณีหรือสถาบัน ต่าง ๆ เจตคติไม่ใช่สิ่งที่จะสังเกตได้โดยตรงซึ่งอาจจะประเมินจากพฤติกรรมที่แสดงออกมา ภายนอกทางภาษาและไม่ใช้ภาษา

Rokeach (1970, p. 112) กล่าวว่า เจตคติหมายถึง การผสมผสานหรือจัดระเบียบของ ความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคล ในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

Good (1973, p. 49) กล่าวว่า เจตคติหมายถึง ความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวใน ด้านความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อสิ่งต่าง ๆ

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2533, หน้า 246) ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นความโน้มเอียง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นคน วัตถุสิ่งของหรือความคิดอาจเป็น ทางบวกหรือทางลบก็ได้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535, หน้า 246) กล่าวว่า เจตคติหมายถึง ปฏิกิริยาของบุคคล ที่มีต่อหรือตอบสนองต่อบุคคลอื่น ปรากฏการณ์และแนวคิดต่าง ๆ ในสังคม ปรากฏการณ์และ แนวคิดต่าง ๆ ในสังคม

จากความหมายของเจตคติดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติหมายถึงความรู้สึกนึกคิด ความเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะมีอิทธิพล ในการกำหนดทิศทางให้บุคคลมีพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

ลักษณะองค์ประกอบทางเจตคติ

ทิตยา สุวรรณชญ (2520, หน้า 602-603) ได้รวบรวมความคิดเกี่ยวกับลักษณะของเจตคติ จากนักวิชาการได้ดังนี้ เจตคติเป็นสภาวะก่อนที่พฤติกรรมจะโต้ตอบต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะหรือจะเรียกว่าเป็นสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริง เจตคติดีจะมีความคงตัวอยู่ในช่วง ระยะเวลา คือมีความมั่นคงพอสมควรเปลี่ยนแปลงได้ยากแต่มิได้หมายความว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง เจตคติเป็นตัวแปรที่จะนำไปสู่ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับความรู้สึกนึกคิด ไม่ว่าจะ เป็นไปในรูปของการแสดงออกโดยวาจาหรือการแสดงความรู้สึกตลอดจนการที่จะต้องเผชิญหรือ หลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเจตคติดีมีสมบัติของแรงจูงใจในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินหรือ เลือกลงใจในเรื่องนี้ สุรางค์ จันทร์อม (2529, หน้า 48) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของเจตคติสรุป ได้ว่า เจตคติเป็นนามธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตลอดจนเหตุการณ์และ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากความรู้สึกที่บุคคลมีต่อการรับรู้ สิ่งทีกล่าวมานั้นจะมีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมของบุคคลที่จะแสดงออกในโอกาสต่อไป เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่เจตคติ บางอย่างเปลี่ยนแปลงได้ยาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงได้ แต่เจตคติบางอย่างเปลี่ยนแปลงได้ยาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน ซึ่งอิทธิพลที่ ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในการเรียนการสอนครูควรจะหาทางเสริมสร้างหรือเปลี่ยนแปลงให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เพื่อนักเรียนจะได้สนใจวิชาที่เรียน มีความสนุกสนานกับการเรียน และสามารถเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เจตคติเป็นสภาพทางจิตใจหรืออารมณ์ของมนุษย์ที่ซับซ้อน ดังที่ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2530, หน้า 78) ได้แสดงความคิดเห็นว่า “เป็นการยากที่จะวัดเจตคติโดยตรง แต่เจตคติสามารถทางอ้อมได้โดยวัดจากความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นแทน และใช้ความคิดเห็น เป็นเครื่องชี้วัดหรือเป็นตัวกลางในการวัดเจตคติ” ในปัจจุบันยังไม่มีผู้ที่คิดค้นวัดเจตคติโดยของ บุคคลโดยตรง อันเป็นดัชนีที่จะสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้อย่างชัดเจนเท่าที่ปฏิบัติมา

การวัดเจตคติ

วิธีวัดเจตคติส่วนมากกระทำ ดังนี้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2528, หน้า 88) ใช้วิธีสังเกตเป็นการสังเกตพฤติกรรมบุคคล เช่น สังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วจดพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผน แล้วนำข้อมูลไปสรุปผลเจตคติ

วิธีการใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย นิยมใช้วัดเจตคติ ซึ่งมีอยู่หลายวิธี เช่น วิธีการของ Thurstone, Likert, Gultman และ Osgood

วิธีการสัมภาษณ์ การวัดเจตคติโดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้เล่าจะแสดงความรู้สึกความคิด ทำให้สามารถศึกษาเจตคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ เจตคติจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับประโยชน์หรือเสียประโยชน์ ถ้าได้รับประโยชน์ ก็จะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเสียประโยชน์ก็จะมีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์ (2527, หน้า 118-119) ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบที่ต้องพิจารณาในการวัดเจตคติ สรุปได้ดังนี้ เนื้อหา (Content) เนื้อหาหรือสิ่งเร้า เป็นสิ่งที่ต้องทำความเข้าใจเป็นอันดับแรก ในการวัดเจตคติ สิ่งเร้าจะต้องมีโครงสร้างที่กำหนดแน่นอน เป็นตัวแทนของเจตคติที่ต้องการวัดทิศทาง (Direction) การวัดเจตคติโดยทั่วไป กำหนดให้เจตคติมีทิศทาง เป็นเส้นตรงและต่อเนื่อง ในลักษณะซ้ายหรือขวา บนหรือลบน หมายความว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่งเรียงลำดับไปจนถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ความเข้ม (Intensity) เป็นกริยาทำทางหรือความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งเร้า นั้น ถ้าวามีปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน ถ้าความเข้มสูงไม่ว่าจะไป ในทิศทางใดก็ตามจะมีความรู้สึกที่รุนแรงมากกว่าความเข้มที่เป็นกลาง การวัดเจตคติ นอกจากจะต้องพิจารณากริยาทำทางหรือการตอบสนองหลายด้านหลายประการรวมกันเป็นส่วนรวมแล้ว สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์ และบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์ (2521, หน้า 148) ได้กล่าวถึง หลักการสร้าง ข้อความวัดเจตคติไว้ดังนี้ ต้องเป็นข้อความที่ได้แย้งได้ และแสดงออกในลักษณะที่เป็นความเห็น ไม่ใช่ข้อเท็จจริง ต้องเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของเจตคติในเรื่องเดียวกัน ต้องมีความหมายที่สมบูรณ์และชี้ให้เห็นเจตคติอย่างเด่นชัดประเด็นเดียวเป็นข้อความที่ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและชัดเจน ไม่ควรใช้ศัพท์ทางวิชาการ ข้อความควรจะสั้น ไม่ควรใช้คำมากกว่า 20 คำ ในแต่ละประโยคหรือแต่ละข้อความต้องมีความคิดหรือใจความเดียว ต้องระมัดระวังในการใช้ คำคุณศัพท์หรือกริยาวิเศษ

การวัดเจตคติทำได้โดยบุคคลตัดสินใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งในมาตราที่กำหนดไว้ว่า “ดี” หรือ “เลว” เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย วิธีที่นิยมใช้กันอยู่ 3 วิธี ดังที่ บุญเรียง ขจรศิลป์ (2530, หน้า 87) ได้กล่าวถึง คือ เทคนิคของเธอสโตน (Thurstone Techiques) เทคนิคของลิเคิร์ต (Likert Techniques) และเทคนิคนัยจำแนกของออสกู๊ด (Semantic differences)

แบบวัดเจตคติที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ แบบวัดเจตคติของ Likert (Likert type scale) เนื่องจากสร้างสะดวกและให้ความเที่ยงตรง (Reliability) สูง โดยถือว่าข้อความทุกข้อในแบบวัดเจตคติมีความสำคัญเท่ากันหมด โดยคะแนนของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้เจตคติโดยวิธี Summated rating หรือ Likert method บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์ (2527, หน้า 33) กล่าวถึง มาตรฐานวัดเจตคติ

แบบ Likert ดังนี้ กำหนดโครงสร้างของเจตคติที่ต้องการวัด ตามหลักทั่วไปในการสร้างข้อความวัดเจตคติให้ชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดสร้างข้อความวัดเจตคติ ซึ่งอาจรวบรวมจากเอกสาร ตำรา หรือส่งแบบสอบถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างตอบมา นำคำตอบมาสร้างเป็นข้อความวัดเจตคติให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดและควรมีข้อความที่เป็นบวกและลบในจำนวนใกล้เคียงกัน กำหนดมาตราวัดเป็น 5 ระดับ หรือ 4 ระดับเริ่มจากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 สร้างข้อความวัดเจตคติทางบวก (Positive) ส่วนข้อความวัดเจตคติลักษณะเป็น Negative ให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 หรือ 1, 2, 3 และ 4 นำข้อความวัดเจตคติไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นำผลมาวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบวัด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbrach

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ทะนงศักดิ์ ประกอบกิติคุณ (2534, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินค่าความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดตราด พบว่า นักเรียนมีความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับสูงและร้อยละ 67.40 รับรู้ถึงสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในจังหวัดตราด และสิ่งที่มีผลต่อความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเขตที่อยู่อาศัย อาชีพของบิดามารดา และเพศของนักเรียน โดยนักเรียนเพศหญิงมีปฏิสัมพันธ์ต่อความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธีรวิทย์ ภาชนะทิพย์ (2545, บทคัดย่อ) การสร้างชุดการสอนเรื่องการควบคุมเครื่องจักรกลอัตโนมัติโดยประยุกต์ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญาและทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา พบว่า ชุดการสอนภาคทฤษฎีมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และช่วยให้ผู้เรียนมีความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้สูงขึ้น

เสริมศรี วิทวัสชุดิกุล (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดตะพงนอก จังหวัดระยอง พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพดีมาก หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและเหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมบุญ ศิลปรุ่งธรรม (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง อนาคตภาพหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547-2557)

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอนาคตภาพหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน ทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547-2557) ผลการศึกษาพบว่า 1) แนวโน้มหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ แนวโน้ม สถานการณ์สิ่งแวดล้อมในระดับโลก แนวโน้มสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในประเทศไทย แนวโน้ม การจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวโน้มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวโน้มหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวโน้มการบริหารจัดการหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2) โอกาสที่เป็นไปได้ของแนวโน้มหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา มีความเป็นไปได้มากที่สุด ภาพอนาคตหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน ทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547-2557) ในด้านปรัชญาของหลักสูตร เน้นธรรมชาติกับ มนุษย์เป็นส่วนเดียวกัน มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ธรรมชาติเป็นแหล่งของความรู้ ทำให้ คนพัฒนาได้อย่างรอบด้าน ช่วยทำให้คนมีความรู้ มีความรู้สึก มีคุณธรรมจริยธรรม มีความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป้องกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความรู้ ความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป้องกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ จิตสำนึก ค่านิยม ทักษะ มีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านรูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร เน้นใน การบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาเข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดกรอบ และมาตรฐานย่อย ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 1 เน้นปัญหาสิ่งแวดล้อมในครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และระบบนิเวศ ช่วงชั้นที่ 2 เน้นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน จังหวัด ประเทศ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบ แนวทางแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ช่วงชั้นที่ 3 เน้นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน จังหวัด ประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบ แนวทางแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ช่วงชั้นที่ 4 เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน สถานการณ์สิ่งแวดล้อมในระดับโลก ผลกระทบที่เกิดขึ้น และวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 1-4 เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา โดยยึดหลักการผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือเป็นสำคัญ หลากหลายวิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม ที่เสริมเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 เน้นโครงการที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้คิด วางแผน เสริมสร้างการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ท้องถิ่น ด้านสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้ เน้นสื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ด้านการวัดและประเมินผล เน้นการประเมินผลสภาพจริง

สิริธีร์ งามประจบ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้บ้านน้อยคอยักษ์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ได้หลักสูตรท้องถิ่นที่มีคุณภาพ เหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และความต้องการของท้องถิ่น เมื่อนักเรียน เรียนด้วยหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความตระหนักทางด้าน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ .01

วารภรณ์ ดิษริยะกุล (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการปรับรายละเอียดของ เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และประเมินหลักสูตร โดยใช้วิธี Puissance measure (P.M.) เพื่อหาค่าของหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยปราบ จังหวัดระยอง พบว่า หลักสูตร ท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสูงหรือดีมาก หลักสูตรมีองค์ประกอบความสอดคล้องกันและ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นเหมาะสมกับผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

ปริญญา ทองสอน และคณะ (2549) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ตามแนว ปฏิรูปโดยใช้ทฤษฎี Constructionism สำหรับโรงเรียนในจังหวัดระยอง พบว่า หลักสูตรต้นแบบที่ พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์เหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลาย

ปีติกานต์ ประจิมพันธ์ (2550, หน้า 11-18) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการสอนวิชา ภาษาไทยบนพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ เพาเวอร์ พอยน์ เป็นสื่อการนำเสนอผลงานเรื่องสุภาษิตคำพังเพยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แผนการสอนที่ใช้มีคุณภาพระดับดีมาก คะแนนของผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

กิตติยา ปลอดแก้ว (2551, หน้า 52-56) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตาม แนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนจุฬารักษ์ราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2550 จำนวน 35 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) บทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อ

สร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีประสิทธิภาพ 85.45/ 84.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/ 80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนจากบทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนบนเว็บอยู่ในระดับดี

อุไรวรรณ หาญวงศ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร สิ่งแวดล้อมท้องถิ่นที่บูรณาการวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ สำหรับนักเรียนที่เรียนในกลุ่ม คณะระดับชั้น ได้ทำการศึกษากับนักเรียน โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 40 คน พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประเมินจากผลงานกลุ่มและประเมินหลังจากการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดประเมินค่าอยู่ในระดับดีมาก มีจิตสำนึกต่อท้องถิ่นในระดับสูงทุกผลงาน มีพฤติกรรมความร่วมมือในการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกรายการ

พิศมัย เทียนทอง (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการพัฒนาคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน โรงเรียนบ้านเขามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไขทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบ โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน มีการประชุมชี้แจงขึ้นตอนเกี่ยวกับการดำเนินการ ปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบ ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ผลจากการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และผลการปฏิบัติตนของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตพบว่านักเรียนมีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตทั้งด้านกาย วาจาและใจระดับมาก

เอกนถ กาญจน โกมล (2555) ได้ศึกษาวิจัยเชิงทดลองเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรม เสริมสร้างความเข้าใจและความสำนึกด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวินัย และด้านมีจิตสาธารณะ ด้วยนิทานพื้นบ้านอุตรดิตถ์ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัย พบว่า

1. ได้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจและความสำนึกด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวินัย และด้านมีจิตสาธารณะด้วยนิทานพื้นบ้านอุตรดิตถ์จำนวน 3 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยนิทานที่เป็นหน่วยย่อย 3 เรื่อง มีนิทานทั้งหมดที่เป็นหน่วยย่อย 9 เรื่อง การจัดการเรียนการสอนหน่วยย่อยละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาการจัดการเรียนการสอน 18 ชั่วโมง และการวัดผลประเมินผล 2 ชั่วโมง ชุดกิจกรรม 3 ชุด ประกอบ 9 หน่วยย่อย ดังนี้

1.1 ชุดกิจกรรมนิทานชุดที่ 1 “เขตห้ามพูดโกหก” หน่วยย่อยนิทานเรื่อง เมืองลับแล เวียงเจ้าเงาะ และเชียงเมียงแบ่งช้าง

1.2 ชุดกิจกรรมนิทานชุดที่ 2 “ยกย่องคนมีวินัย” หน่วยย่อยนิทานเรื่อง ความสุขของช่างตีดาบ หนูกัดเหล็ก และคุณค่าของใบไม้แห้ง

1.3 ชุดกิจกรรมนิทานชุดที่ 3 “ใส่ใจจิตสาธารณะ” หน่วยย่อยนิทานเรื่อง เสือตีนโต ชะตามะกอกแห้ง และชวานาผู้ชาญฉลาด

2. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพบว่าชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพของคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนหลังเรียน = $80.17/79.28$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $75/75$

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจและความสำนึกด้านความซื่อสัตย์สุจริตด้านวินัยและการมีจิตสาธารณะด้วยนิทานพื้นบ้านตรดิด์พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับมาก

จริญญา ไสลาบท และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้าน เขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา พบว่า

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญาตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ของ ทาบา Taba (1972) หลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ คือ เขาเขียว พัทธา วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร และเรียนรู้รอบรู้โรงเรียนโดยกำหนดเวลาสอนหน่วยการเรียนรู้ละ 100 ชั่วโมง รวม 400 ชั่วโมง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ทำการทดลองใช้หลักสูตรในหน่วยการเรียนรู้ ที่ 4 เรียนรู้รอบรู้โรงเรียน ใช้เวลาเรียนรวม 100 ชั่วโมง โดยเรียนวันละ 5 ชั่วโมง รวม 20 วัน หลักการสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเขาเขียว พัทธา วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร และเรียนรู้รอบรู้โรงเรียนซึ่งเป็นเนื้อหาที่รอบคอบนักเรียนและเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ที่ไกลตัว อีกทั้งบูรณาการเนื้อหาสาระจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มาจัดสรรและรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกัน โดยจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสแสดงออก ด้านความคิด ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล โดยหลักในการจัด กิจกรรม คือ เน้นการคิดแบบองค์รวม การเชื่อมโยงความรู้อย่างต่อเนื่อง การประเมินผลตามสภาพจริง และการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมและการประเมินผล และคำนึงถึงความสามารถ ระหว่างบุคคลหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี

ลักษณะที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ การค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง การเรียนจากศูนย์การเรียน ใบความรู้ เอกสาร การจัดป้ายนิเทศ การอภิปรายการบันทึกความรู้ การเขียนบรรยาย การวาดภาพ การทำแบบฝึกหัด การประดิษฐ์ เกม และเพลงซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะเรียนรู้โดยอาศัยกระบวนการกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและรายบุคคล สื่อการเรียนการสอนสำหรับแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วย แหล่งการเรียนรู้ วิทยากร ภูมิปัญญา ท้องถิ่นวัสดุอุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น ห้องสมุด เอกสารและใบความรู้ หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ และบุคลากรในชุมชน การวัดและการประเมินผล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ด้านความรู้ และด้านเจตคติ โดยด้าน ความรู้ คือ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง เรียนรู้รอบรู้ โรงเรียน ด้านเจตคติ คือ การวัดเจตคติของนักเรียน ต่อหลักสูตร ด้วยแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรบูรณาการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา

2. การประเมินหลักสูตรบูรณาการ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวม หลักสูตรมีคุณภาพในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน ตามลำดับ พบว่า สาระของหลักสูตรด้านเนื้อหา สาระของหลักสูตร ด้านเวลาการเรียนการสอน ด้านจุดมุ่งหมาย ด้าน โครงสร้าง และด้าน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งทุกด้านจะมีผลการประเมิน ระดับมากที่สุด ในด้านของทรัพยากรของหลักสูตร พบว่า ด้านคุณสมบัติของนักเรียนมีคุณภาพมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ คือ วัสดุ อุปกรณ์ คุณสมบัติของครูผู้สอน สถานที่ เอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ซึ่งทุกด้านจะมีผลการประเมินระดับมากที่สุด ในด้านการจัดการหลักสูตร พบว่า ด้านขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีคุณภาพมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการติดตาม การวัด ประเมินผล ซึ่งทุกด้านจะมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา ตามรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของเทย์เลอร์ Tylor (1972) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา

3.1.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ

พอใช้ เมื่อพิจารณารายสาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการ เรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยีและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับปรับปรุง ตามลำดับ

3.1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการทดลองใช้หลักสูตรพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณา รายสาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพเทคโนโลยี ซึ่งอยู่ในระดับดี ส่วนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.1.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตร ด้วยค่าสถิติ (*t-test*) ปรากฏว่า มีค่า เท่ากับ 28.85 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวได้ว่า คะแนนก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกัน โดยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองใช้หลักสูตรมีค่าสูงกว่าก่อนทดลองใช้ อย่าง มีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับ .01

3.2 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรบูรณา การ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหินตามแนวทฤษฎีการ สร้างสรรค์ ด้วยปัญญา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติต่อการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังทดลองใช้หลักสูตรในภาพรวมอยู่ใน ระดับดีมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการเรียนการสอน ส่วนด้านครูผู้สอน อยู่ใน ระดับดีมาก ตามตามลำดับ

อัญญา ศรีนาราง (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่องสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดตราดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ผลการวิจัย พบว่า 1) ได้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่องสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

จังหวัดตราดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ที่มี 4 องค์ประกอบและมีคุณภาพระดับดีมีความสอดคล้องเหมาะสม 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นจังหวัดตราดหลังเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

เชษฐ ศิริสวัสดิ์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดสื่อสำหรับออกแบบและสร้างหุ่นยนต์เพื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบบูรณาการตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

Becker (1964, pp. 193-199 อ้างถึงใน วสัน ปูนผล, 2542, หน้า 19) ได้ศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับการเลี้ยงดูแบบให้ความรักและการควบคุม พบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักมากและมีการควบคุมปานกลางนั้น เป็นเด็กที่มีคุณสมบัติที่น่าพอใจมากที่สุด เป็นผู้มีลักษณะเป็นมิตร และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นเป็นของตัวเองและมีความคิดสร้างสรรค์การพัฒนาคูณธรรมจริยธรรมทางวินัยของเด็ก ส่วนผู้ที่ได้รับความรักน้อยและมีการควบคุมมากจะทำให้สุขภาพไม่ดี อาจจะทำให้มีการต่อต้านสูงมีละอายที่ขี้อายหลบหนีสังคม ผู้ที่ได้รับความรักน้อยแต่มีการควบคุมน้อยก็ทำให้ไม่รู้จักรับการควบคุมพฤติกรรมของตนเองก้าวร้าวสูง

Romance (1985, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมที่มีต่อการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 แบ่งเป็น 2 กลุ่มจำนวน 32 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ทั้งสองกลุ่มเข้าร่วมในกิจกรรมเหมือนกันระหว่างโปรแกรม 8 สัปดาห์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที่เกี่ยวข้องกับคะแนนที่มีต่อการพัฒนาจริยธรรม ผลการทดลองพบว่าโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมสามารถพัฒนาระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Romeo (1987, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการสอนด้วยความรู้ในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมประจำตำบลจำนวน 201 คนในโรงเรียนแห่ง 1 ในรัฐไมอามี แบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองซึ่งกลุ่มทดลองได้รับการสอนและนำเสนอทางด้านแนวคิดการพัฒนาจริยธรรมของโคห์ลเบิร์ก ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีการให้

เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการวัดระดับการพัฒนาตามระดับชั้นทางเหตุผลทางจริยธรรมของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง การนับถือศาสนาของผู้ปกครอง ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองต่อการศึกษา การใส่ใจต่อศาสนา กลุ่มของเพื่อนที่นับถือศาสนาเดียวกัน และการเรียนในโรงเรียนประจำตำบลมีความสัมพันธ์กับระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

Biskin and Oskinson (อ้างถึงใน ไชศรี พานิกุล, 2556, หน้า 40-41) ทดลองสอนจริยธรรมโดยใช้วิธีการจัด โครงการอภิปรายเกี่ยวกับจริยธรรมที่ตัดสินใจจากวรรณคดีและการอ่านเรื่องราวแล้ววัดจริยธรรมตามวิธีของ โคห์ลเบอร์ก ผลการวิจัยพบว่า การอภิปรายอย่างเป็นระบบที่ให้โอกาสผู้เรียนอยู่ในบทบาทในท้องเรื่องสามารถเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจตามเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

Alexandra (2004) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ด้วยปัญญาในวิชาสังคมศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยวิธีการเรียนแบบสร้างสรรค์ด้วยปัญหามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีการเรียนแบบสร้างสรรค์ด้วยปัญหามีคะแนนความสามารถในการวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

Fred (2005) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนแบบสร้างสรรค์ด้วยปัญญาในวิชาพื้นฐานคณิตเรขาคณิตและการละครเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์สภาพของนักศึกษาในรักแมร์แลนด์ โดยรูปแบบการเรียนที่มีลักษณะเด่น คือ การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ จากแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 2 คน หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนแปลงโดยแบ่งออกเป็น 3-4 คนและ 5 คน ตามลำดับ ส่วนการประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งการใช้วิธีการสอนแบบสร้างสรรค์ด้วยปัญญา หลังจากการทดลองพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีความกระตือรือร้นในการเรียนมีความสัมพันธ์ที่กระหว่างกัน มีการช่วยเหลือกันมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น และมีความสร้างสรรค์มีความรับผิดชอบในการเข้าชั้นเรียน มีความเข้าใจและสามารถจดจำสาระวิชาได้ดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนการเรียนรู้ตามรูปแบบสร้างสรรค์ด้วยปัญญาสรุปได้ว่าสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการจัดความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่คงทนส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีเจตคติต่อการเรียนในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้นอีกด้วยจากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎี
การสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 2) เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) และ 3) เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แบบแผนการทดลอง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งเชิงทดลอง (Quasi-experimental research) โดยการสร้างลักษณะชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) สำหรับนักเรียนระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว เก็บข้อมูลก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

ก่อนเรียน	ทำการทดลองใช้	หลังเรียน
O ₁	X	O ₂

ภาพที่ 2 แบบการวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวเก็บข้อมูลก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

X คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)

O₁ คือ แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยทำการทดสอบก่อนเรียน

O₂ คือ แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยทำการทดสอบหลังเรียน

การออกแบบการรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

วัตถุประสงค์	ประเด็น/ ตัวแปร	แหล่งข้อมูล	วิธีการ รวบรวมข้อมูล
1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา(Constructionism) ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80	ชุดกิจกรรม	- หลักสูตร ทฤษฎี แผนการสอน งานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้อง	ศึกษาสำรวจ วิเคราะห์
		- ผู้เชี่ยวชาญ - นักศึกษาที่ไม่ใช่ กลุ่มทดลอง	
		จำนวน 50 คน	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ประเด็น/ ตัวแปร	แหล่งข้อมูล	วิธีการรวบรวม ข้อมูล
2. เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตามแนว ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)	ประสิทธิภาพ ของชุดกิจกรรม	นักศึกษากลุ่ม ทดลอง	การวัดผล ประเมินผลก่อน ทดลองและหลัง ทดลอง
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดชุด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค ด้วยปัญญา (Constructionism)	เจตคติ	นักศึกษากลุ่ม ทดลอง	แบบทดสอบวัดเจต คติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ในภาคตะวันออกเฉียง จำนวน 10 สถาบัน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) คือ ผู้วิจัยกำหนดรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงจำนวน 10 สถาบันโดยแยกออกเป็นแต่ละจังหวัด ใช้การสุ่มแบบจับฉลากได้จังหวัดระยอง ซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษาทั้งสิ้น 3 สถาบัน ผู้วิจัยจับฉลากเพื่อให้ได้ชื่อสถาบันที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยองจากนั้นทำการสุ่มตามชั้นปีที่ 1-4 โดยการสุ่มแบบจับฉลากได้

คือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 และผู้วิจัยทำการสุ่มโดยการจับสลากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากจำนวน 15 ห้อง จับสลากมา 1 ห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนนักศึกษาวិทยาลัยเฉลิมกาญจนา ชั้นปีที่ 1 ะยะของ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด คือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)
2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ะยะของ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)
3. แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา จำนวน 50 ข้อ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
4. แบบทดสอบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) จำนวน 3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี 2) ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และ 3) ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นมีขั้นตอนในการสร้างและหาความเหมาะสมดังต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

1.2 ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในระดับอุดมศึกษา

1.3 สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้าง
องค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวน 3 ชุดกิจกรรม ซึ่งในแต่ละชุดกิจกรรมมีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.2 บัตรคำสั่ง

1.3.3 บัตรกิจกรรม

1.3.4 บัตรเนื้อหา

1.3.5 บัตรเฉลยบัตรกิจกรรม

1.3.6 บัตรแบบทดสอบ

1.3.7 บัตรเฉลยแบบทดสอบ

1.4 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้าง
ด้วยปัญญา (Constructionism) เสนอต่อประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.5 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้าง
ด้วยปัญญา (Constructionism) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของ
ผลได้คะแนนมีความเหมาะสมหรือไม่ เนื้อหาความถูกต้องของการใช้ภาษาและองค์ประกอบของ
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (รัตนะ
บัวสนธิ์, 2554, หน้า 231) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ได้คะแนนความเหมาะสมดังต่อไปนี้

1.5.1 ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี” มีค่าเฉลี่ย
รวมเท่ากับ 4.89 ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ 1 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

1.5.2 ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.83 ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ 2 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

1.5.3 ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.88 ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ 3 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

1.6 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) แก้ไขข้อความและภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่อประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.7 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ กิจกรรม สื่อการสอน และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และนำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไขโดยทำการแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.8 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวนนักศึกษา 100 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 ต่อไปซึ่งสามารถวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เท่ากับ 82.17/ 83.26

2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) จำนวน 3 ชุดกิจกรรม ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและหนังสือเกี่ยวกับการทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่ง

เรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรมเสนอแนะ บันทึกผลหลังการสอน จำนวน 3 แผน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้นตอนต่อไปนี้

2.3.1 แนะนำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนแรกของการทำกิจกรรมว่ากิจกรรมที่ทำไมขั้นตอนการดำเนินการเรียนรู้อย่างไรบ้าง ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างเคร่งครัด

2.3.2 กำหนดเป้าหมายของชิ้นงาน เป็นการวางแผนการเรียนรู้ในกิจกรรมนั้น ๆ ว่าต้องการให้ผู้เรียนได้รับสิ่งใดในการเรียนรู้บ้าง เพราะการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสร้างสรรค์ด้วยปัญญานั้นเป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.3.3 ระดมสมอง/ ทบทวนความรู้เดิมเพื่อวางแผนสร้างชิ้นงานให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองในเรื่องที่จะศึกษา และการเชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่กำลังเรียนเพื่อเป็นการสร้างความรู้ใหม่ เพื่อสร้างชิ้นงานของตนเอง

2.3.4 ลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่วางแผนเป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้เป็นผู้ริเริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจการสนับสนุนอย่างพอเพียงและเหมาะสมจากครูซึ่งได้รับการฝึกฝนให้มีความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง

2.3.5 นำเสนอความก้าวหน้าของชิ้นงาน/ ความรู้ที่ได้การนำเสนอผลงานของผู้เรียนเป็นการสร้างความมั่นใจในการแสดงผลงานของตนเองให้ผู้อื่นได้ชื่นชม ถือได้ว่าเป็นการกล้าแสดงออกอีกทางหนึ่ง

2.3.6 แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแสดงความคิดและผลงานของตนเองให้คนอื่น ๆ รับทราบและร่วมพิจารณาให้ข้อเสนอแนะนั้น เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการยอมรับในความแตกต่างทางความคิด และผลงานปรากฏอยู่และได้รับการสนับสนุนให้ทำอย่างต่อเนื่องดังนั้นผู้เรียนแต่ละคนก็จะมีโอกาสพัฒนาความสามารถในผลสำเร็จของตนเอง

2.3.7 ขึ้นปรับเปลี่ยนแนวคิด เป็นขั้นที่นำความรู้ของเพื่อนและของตนเองมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ได้ความรู้ที่แท้จริง พร้อมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดให้เข้ากับเรื่องที่ได้ศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัด	แผนที่	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
นักศึกษาปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเพิ่มผลเมืองที่ดีของประเทศชาติ	1	ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี	6
	2	ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	6
	3	ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	6

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เสนอต่อประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธาน

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ และการวัดการประเมินผล โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (รัตนะ บัวสนธิ์, 2554, หน้า 231) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ได้คะแนนความเหมาะสมดังต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.78 ซึ่งหมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.78 ซึ่งหมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.80 ซึ่งหมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ที่แก้ไขความเหมาะสมของภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่อประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้สอนกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ซึ่งผลการศึกษาเป็นที่น่าพอใจเพราะชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจชุดกิจกรรมมีภาพประกอบสวยงาม หลากหลาย และสอดคล้องกับเนื้อหา มีความเข้าใจง่ายซึ่งสามารถนำไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างได้

2.8 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวนนักศึกษา 100 คน

3. แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา จำนวน 50 ข้อ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดคุณธรรมจริยธรรม

3.2 นิยามทักษะและเนื้อหาที่จะวัด

3.3 จัดทำแบบวัดฉบับร่างเสนอต่อประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดำเนินการปรับปรุงทดลองและแก้ไขตามคำแนะนำของประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.4 นำแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์เชิงจริยธรรมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พร้อมทั้งหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective congruence) สามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 14 ในภาคผนวก ข

3.5 นำแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ไปทดลองใช้กับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ กิจกรรม สื่อการสอน ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และทำการวิเคราะห์ความยากง่ายของข้อคำถาม (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนกแล้วนำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข)

3.6 นำแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ไปทดลองครั้งนี้ได้ดำเนินการไป พร้อมกับขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมผู้วิจัยเน้นการวิเคราะห์แบบวัด โดยการหาความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อได้ค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.3-0.8 ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.3-1.0เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้สูตร KR-20 (Kuder Richardson) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 197-199) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.81

4. แบบทดสอบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดเจตคตินักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาค ตะวันออก ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับเจตคติในด้านต่าง ๆ และวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติของ Likert จากตำรา บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ

4.2 สร้างแบบวัดเจตคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนว ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) โดยให้ครอบคลุมองค์ประกอบด้านต่าง ๆ คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและ ประเมินผล

4.3 กำหนดเกณฑ์การวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert ในการแสดงความคิดเห็น คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วย น้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

4.4 นำแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำ แล้วนำมา ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

4.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยการนำร่างของแบบวัดมาใช้กับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 50 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasiexperimental research) ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับดังนี้

1. ทำหนังสือในการขออนุญาตเข้าเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากมหาวิทยาลัยบูรพาถึงวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นใช้เวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง เก็บรวบรวมคะแนนจากการทำกิจกรรมก่อนเรียน และเมื่อเรียนจบบทเรียนแต่ละชุด ให้นักเรียนทดสอบหลังเรียน ชุดละ 50 ข้อ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างวันที่ 9-16 พฤศจิกายน 2558 กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ซึ่งประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 “เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี” จำนวน 6 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 “เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง” จำนวน 6 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 “เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อคนอื่น” จำนวน 6 ชั่วโมง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักศึกษา จำนวน 100 คน

3. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ และแบบทดสอบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อนำข้อมูลที่นำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
R คือ ผลรวมของคะแนนความถี่ของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

การแปลความหมายของ IOC

$IOC \geq 0.5$ หมายถึง ข้อคำถามข้อนั้น วัตถุประสงค์/ นิยามข้อนั้นจริง

$IOC < 0.5$ หมายถึง ข้อคำถามข้อนั้น ไม่ได้วัตถุประสงค์/ นิยามข้อนั้น

2. วิเคราะห์ความยากง่ายของข้อคำถาม (Difficulty)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P คือ ดัชนีความยากของข้อสอบ

R คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบนั้นได้ถูกต้อง

N คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

เกณฑ์ความยากง่ายที่ยอมรับได้มีค่าระหว่าง 0.20-0.80 ถ้าค่า P มีค่านอกเกณฑ์ที่กำหนด จะต้องปรับปรุงข้อสอบนั้น หรือตัดทิ้งไป

3. ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม

$$R = \frac{R_H - R_L}{N_{H/L}}$$

เมื่อ R คือ ค่าอำนาจจำแนก

R_H คือ จำนวนผู้สอบที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง

R_L คือ จำนวนผู้สอบที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ

$N_{H/L}$ คือ จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มคะแนนสูงหรือกลุ่มคะแนนต่ำ

เกณฑ์อำนาจจำแนกที่ยอมรับได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-1.00 ถ้าค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.20 จะต้องปรับปรุงแบบทดสอบข้อนั้น หรือตัดทิ้งไป

4. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α คือ ค่าความเชื่อมั่น

K คือ จำนวนข้อ

S_i^2 คือ ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

5. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} คือ คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ คือ ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$s = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ s คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X คือ คะแนน

\bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด

n คือ จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

7. การทดสอบสมมติฐาน

7.1 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเป็นการคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) มีวิธีการคำนวณ ดังนี้
การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \left[\frac{\sum X}{n \times X_r} \right] \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในก่อนเรียน
ของผู้เรียนทุกคน

n คือ จำนวนผู้เรียน

X_r คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในก่อนเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \left[\frac{\sum X}{n \times X_r} \right] \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X_2$ คือ คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในระหว่างเรียน
ของผู้เรียนทุกคน

n คือ จำนวนผู้เรียน

X_r คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในระหว่างเรียน

7.2 การทดสอบแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม เก็บข้อมูลก่อนการทดลองชุดกิจกรรม (Pretest) และหลังการทดลองชุดกิจกรรม (Posttest) โดยใช้ค่าแจกแจง t -test แบบ Dependent Samples ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}; \text{ df} = n-1$$

เมื่อ t คือ ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t -distribution

D คือ ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N คือ จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน

$\sum D$ คือ ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D^2$ คือ ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

7.2 การทดสอบเกี่ยวกับเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วทำการแปลความหมายตามเกณฑ์

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกคนจากการทำกิจกรรม หรือแบบทดสอบระหว่างเรียน โดยนำคะแนนมารวมกันและคิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 80

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N}\right)}{A} \times 100$$

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N}\right)}{A} \times 100$$

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทุกคน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 80

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N}\right)}{B} \times 100$$

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนการสอน โดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

ผลการวิจัยการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูลการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80

ตอนที่ 2 พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

ตอนที่ 3 ศึกษาเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนกลุ่มนักเรียน
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา (t -test Dependent)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ปรากฏผลดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1) ของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้ การสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

การทดสอบระหว่างเรียน	คะแนนเต็ม	นักเรียนทั้งหมด (คน)	คะแนน เฉลี่ย	ประสิทธิภาพ (ร้อยละ)
ชุดกิจกรรมที่ 1	10	100	8.15	81.50
ชุดกิจกรรมที่ 2	10	100	8.20	82.00
ชุดกิจกรรมที่ 3	10	100	8.38	83.80
เฉลี่ยร้อยละ			8.243	82.43

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละชุด เมื่อเรียนจบจากหน่วยการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมในแต่ละชุด คิดเป็นร้อยละ 82.43

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_2) ของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้ การสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

การทดสอบ	หน่วยการเรียนรู้	นักเรียน ทั้งหมด (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนน เฉลี่ย	ประสิทธิภาพ (ร้อยละ)
ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	ความซื่อสัตย์	100	50	41.63	83.26

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อเรียนจบจาก หน่วยการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมในแต่ละชุด คิดเป็นร้อยละ 83.26

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการหาประสิทธิภาพ (E_1 และ E_2) ของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ประสิทธิภาพ (ร้อยละ)
E_1	100	30	24.73	82.43
E_2	100	50	41.63	83.26

จากตารางที่ 5 เป็นการเปรียบเทียบการหาประสิทธิภาพ (E_1 และ E_2) ของชุดกิจกรรมพบว่าจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อเรียนจบจากหน่วยการเรียนของชุดกิจกรรมในแต่ละชุด คิดเป็นร้อยละ 82.17 และจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจบบทเรียนทั้งหมดของชุดกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์ คิดเป็นร้อยละ 83.26

ตอนที่ 2 พัฒนาคูณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคูณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

การทดสอบคูณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคูณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การทดสอบคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

ผลการทดสอบ	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{D}	<i>SD_D</i>	<i>t</i>	<i>Sig.</i>
ก่อนเรียน	40.02	3.86	1.25	0.23	2.92*	.00
หลังเรียน	41.63	3.79				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษามีคะแนนก่อนเรียนคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เฉลี่ย 40.02 และนักศึกษามีคะแนนหลังเรียนคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เฉลี่ย 41.63 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือนักศึกษาที่ได้เรียนด้วยคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) จะมีคุณธรรมและจริยธรรมสูงขึ้น

ตอนที่ 3 ศึกษาเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

การศึกษาเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) นักศึกษามีระดับเจตคติที่มากขึ้น ไปสามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์
ด้วยปัญญา (Constructionism)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย		ระดับ ความคิดเห็น
		\bar{X}	<i>SD</i>	
1.	นักศึกษารู้สึกสนุกสนานกับการเรียนรู้/ การทำกิจกรรม การเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม	4.13	0.79	มาก
2.	นักศึกษากระตือรือร้นที่จะเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ จากการเรียนด้วยชุดกิจกรรม	4.26	0.72	มาก
3.	นักศึกษามีความพอใจ/ ภูมิใจ ในชิ้นงานที่สร้างขึ้น จากกิจกรรมการเรียนรู้	4.17	0.83	มาก
4.	นักศึกษาให้ความร่วมมือกับเพื่อนเป็นอย่างดีในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	4.49	0.64	มาก
5.	นักศึกษาชอบการกิจกรรมกลุ่มและการอภิปรายแสดง ความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม	4.25	0.72	มาก
6.	นักศึกษาคิดว่าคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ไม่มี ความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต	4.48	0.63	ค่อนข้างน้อย
7.	นักศึกษาชอบการเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น	4.55	0.54	มากที่สุด
8.	นักศึกษาไม่มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นคนซื่อสัตย์ต่ออาชีพ ของตนเอง	4.55	0.52	น้อยที่สุด
9.	นักศึกษามีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการทำกิจกรรม การเรียนรู้ครั้งนี้	4.56	0.56	มากที่สุด
10.	นักศึกษาให้ความสนใจปัญหาในสังคมมากขึ้นเมื่อเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์	4.63	0.61	มากที่สุด
11.	นักศึกษาคิดว่าการโกงเป็นเรื่องปกติ	4.78	0.44	น้อยที่สุด
12.	นักศึกษามีความซื่อสัตย์และเป็นกลางในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในกิจกรรมต่าง ๆ ในเวลาเรียนสังคมศึกษา	4.81	0.39	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย		ระดับ ความคิดเห็น
		\bar{X}	SD	
13.	นักศึกษาคิดว่าความซื่อสัตย์เป็นเรื่องน่าเบื่อ	4.82	0.41	น้อยที่สุด
14.	การเชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ทำให้เสียเวลา	4.84	0.40	น้อยที่สุด
15.	กิจกรรมต่าง ๆ จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษา มีความสุขเมื่อได้ทำกิจกรรม	4.89	0.31	มากที่สุด
16.	การทำกิจกรรมกลุ่มแต่ละครั้งนักศึกษาต้องการให้หมด เวลาไปเร็ว ๆ	4.89	0.40	น้อยที่สุด
17.	การนั่งสมาธิเป็นการทำให้นักศึกษามีสมาธิในการเรียน มากยิ่งขึ้น	4.91	0.38	มากที่สุด
18.	นักศึกษาชอบการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสร้างสรรค์ด้วยปัญญา	4.85	0.39	มากที่สุด
19.	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษา ง่วงนอน	4.89	0.40	น้อยที่สุด
20.	ศึกษานำความรู้ที่ได้ทำกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมไป เผยแพร่ความรู้ให้ผู้อื่นได้รู้	4.90	0.39	มากที่สุด
21.	นักศึกษาไม่มีความพยายามที่จะเสาะแสวงหาความรู้ใน สถานการณ์ใหม่ๆเมื่อเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้	4.95	0.22	น้อยที่สุด
22.	นักศึกษาคิดว่ากิจกรรมที่ทำมีความหลากหลายและ สร้างสรรค์	4.93	0.26	มากที่สุด
23.	นักศึกษาทำกิจกรรมแล้วทำให้ตระหนักถึงความซื่อสัตย์ ต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น	4.95	0.26	มากที่สุด
24.	นักศึกษาไม่มีความสามัคคีเมื่อทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อน	4.26	0.72	น้อยที่สุด
25.	นักศึกษาคิดว่าถ้าเรารู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมาก จะทำให้ไม่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข	4.97	0.17	มากที่สุด
26.	เมื่อนักศึกษาพบคนที่ไม่มีความซื่อสัตย์จะเข้าไปตักเตือน และว่ากล่าวทันที	4.94	0.24	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย		ระดับ ความคิดเห็น
		\bar{X}	SD	
27.	นักศึกษาคิดว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ไม่สามารถปลูกฝังกันได้	4.82	0.48	น้อยที่สุด
28.	นักศึกษาคิดว่าการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทฤษฎีสร้างสรรค์ด้วยปัญญาทำให้เข้าใจ เรื่องความซื่อสัตย์ได้ง่ายขึ้น	4.56	0.56	มากที่สุด
29.	นักศึกษาชอบทำกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม	4.87	0.39	มากที่สุด
30.	นักศึกษาคิดว่าควรส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คุณธรรมจริยธรรมความซื่อสัตย์ขึ้นอีก	4.97	0.17	มากที่สุด
โดยรวม		4.70	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า เจตคติต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียน การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติ ต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อโดยแยกเป็นข้อคำถามทางบวก พบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนทางบวกส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักศึกษาคิดว่า ควรส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมความซื่อสัตย์ขึ้นอีก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.97 รองลงมา คือ นักศึกษาทำกิจกรรมแล้วทำให้ตระหนักถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 และเมื่อนักศึกษาพบคนที่ไม่มี ความซื่อสัตย์จะเข้าไปตักเตือนและว่ากล่าว ทัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 ตามลำดับ

ส่วนเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนทางลบส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยนักศึกษามิเห็นด้วยกับข้อคำถามที่ว่าถ้าเรารู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมากจะทำให้ไม่สามารถ อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข มีค่าเฉลี่ย 4.97 รองลงมา คือ นักศึกษาไม่มีความพยายามที่จะแสวงหาความรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ เมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 ลำดับที่ 3 คือ การทำกิจกรรมกลุ่มแต่ละครั้งนักศึกษาต้องการให้หมดเวลาไปเร็ว ๆ และการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาว่างนอน มีค่าเฉลี่ย 4.89 เท่ากัน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research development) จัดทำขึ้นเพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ผ่านกระบวนการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน และวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1 และ E_2) ของชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) พบว่า การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1) จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อเรียนจบจากหน่วย

การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมในแต่ละชุด คิดเป็นร้อยละ 82.43 และการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_2) จากจำนวน

นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจบบทเรียนทั้งหมดของชุดกิจกรรม หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์ คิดเป็นร้อยละ 83.26

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาทดสอบคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า นักศึกษามีคะแนนก่อนเรียนคุณธรรมจริยธรรมของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) เฉลี่ย 40.02 และ นักศึกษามีคะแนนหลังเรียนคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎี การสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) เฉลี่ย 41.63 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการ สร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักศึกษาที่ได้เรียนด้วยคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎี การสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) จะมีคุณธรรมและจริยธรรมที่สูงขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการเรียน การสอน โดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมี เจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยแยกเป็นข้อคำถามทางบวก พบว่า นักศึกษามีเจตคติด้านความพึงพอใจ ต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนทางบวกส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักศึกษาคิดว่า ควรส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมความซื่อสัตย์ขึ้นอีก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.97 รองลงมา คือ นักศึกษาทำกิจกรรมแล้วทำให้ตระหนักถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 และเมื่อนักศึกษาพบคนที่ไม่มี ความซื่อสัตย์จะเข้าไปตักเตือนและว่ากล่าว ทันที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 ตามลำดับ

ส่วนเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนทางลบส่วนมากอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยนักศึกษามองไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามที่ว่าถ้าเรารู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมากจะทำให้ไม่สามารถ

อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข มีค่าเฉลี่ย 4.97 รองลงมา คือ นักศึกษาไม่มีความพยายามที่จะแสวงหาความรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ เมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 ลำดับที่ 3 คือ การทำกิจกรรมกลุ่มแต่ละครั้งนักศึกษาต้องการให้หมดเวลาไปเร็ว ๆ และการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาว่างนอน มีค่าเฉลี่ย 4.89 เท่ากัน ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผู้วิจัยได้ประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. จากการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) พบว่า การทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อเรียนจบจากหน่วยการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมในแต่ละชุด คิดเป็นร้อยละ 82.43 ทั้งนี้เพราะในชุดกิจกรรม นักศึกษาได้ปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยนักศึกษาสามารถตรวจสอบผลงานด้วยตนเอง แล้วทราบผลคะแนนจากการทำกิจกรรมนั้น ๆ ชุดกิจกรรมมีภาพประกอบสวยงามหลากหลาย และสอดคล้องกับเนื้อหา น่าสนใจทำให้มีความเข้าใจง่ายขึ้นส่งผลให้การทำแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมหลังจบบทเรียนทั้งหมดของชุดกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์ดีขึ้นเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 83.26 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพของคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนหลังเรียน = $82.43/83.26$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ 80/80 แสดงว่าการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ซึ่งสอดคล้องกับ เอกนถ กาญจนโกมล (2555) ได้ศึกษาวิจัยเชิงทดลองเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจและความสำนึกด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวินัย และด้านมีจิตสาธารณะ ด้วยนิทานพื้นบ้านอุตรดิตถ์ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง พบว่า ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพของคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนหลังเรียน = $80.17/79.28$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

2. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎี

การสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักศึกษาที่ได้เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) จะมีคุณธรรมและจริยธรรมที่สูงขึ้นทั้งนี้เนื่องจากในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะประกอบด้วยคำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้บัตรคำสั่งบัตรกิจกรรมบัตรเนื้อหาบัตรเฉลยบัตรกิจกรรมบัตรแบบทดสอบ และบัตรเฉลยแบบทดสอบ โดยนักศึกษาสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองสามารถย้อนกลับไปทำกิจกรรมซ้ำ ๆ เพื่อให้ได้ผลการทดสอบเป็นที่น่าพอใจทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในกระบวนการของกิจกรรมนั้นมากขึ้น วิธีการเรียนรู้ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรียนรู้โดยผ่านการปฏิบัติจริง (Learning by doing) เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างลึกซึ้ง พัฒนาทักษะการใช้ชีวิตให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมและปลูกฝังให้คิดวางแผน ทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกทักษะการแก้ปัญหา ทำงานเป็นทีม รับผิดชอบต่อหน้าที่ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมแลจริยธรรม

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ครูจะเป็นผู้พิจารณาว่าผู้เรียนมักพบปัญหาด้านใด ผู้เรียนขาดทักษะด้านใด และจึงเข้าไปสอนเนื้อหาให้แก่ผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Interactive Teaching คือเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้เรียน สังเกตการณ์ทำงานของผู้เรียน และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนตามรายบุคคล ด้วยเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้เรียนคนนั้น ๆ ส่งผลให้การทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ดีขึ้นเช่นกันดังนั้นการเรียนการสอนได้ดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ นักศึกษาได้ให้ความสนใจ และมีส่วนร่วม สอดคล้องกับจริยญา ไสลบาท และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหินตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญาปรากฏ พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตร ด้วยค่าสถิติ *t-test* ปรากฏว่า มีค่าเท่ากับ 28.85 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวได้ว่า คะแนนก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกัน โดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองใช้หลักสูตรมีค่าสูงกว่าก่อนทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการชุดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ชุดกิจกรรมมีภาพประกอบสวยงาม หลากหลาย บทบาทครูตามทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา

(Construction) จะต้องสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิดสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา และใช้สิ่งที่
 ขึ้น กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด ค้นคว้า ต่อไปจนกลายเป็นนิสัย โดยมีบทบาท ดังนี้

3.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยควบคุมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย
 ตามที่กำหนดไว้ และคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติงานอย่างราบรื่น

3.2 แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

3.3 เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้จุดประกายความคิด กระตุ้น
 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง รับผิดชอบ ส่งเสริม ให้กำลังใจผู้เรียน
 และสอดคล้องกับเนื้อหา มีความเข้าใจง่าย ส่งผลให้นักศึกษาอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
 โดยนักศึกษาสามารถศึกษา ปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้สามารถตรวจสอบผลงานทราบ
 ผลคะแนนจากการทำกิจกรรมนั้น ๆ ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย 4.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า
 กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการจัดชุดกิจกรรมการเรียนการสอนทางบวกส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก
 ที่สุด ส่วนข้อคำถามทางลบนักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุดสอดคล้องกับ จริตญา ไสลบาท
 และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา ปรากฏพบว่า
 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรบูรณาการสำหรับนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหินตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา
 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติต่อการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังทดลองใช้หลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

สรุปได้ว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้าน
 ความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน
 ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรม
 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มีประสิทธิภาพ 82.43/ 83.26 นั้นแสดงว่า
 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/ 80
 มีคะแนนก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันโดยคะแนนด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังการทดลอง
 ใช้หลักสูตรมีค่าสูงกว่าก่อนทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและนักศึกษามีเจตคติต่อการจัดชุด
 กิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ควรเน้นในเรื่อง

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการทำสิ่งที่ดีให้ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดทัศนคติอยากแสดงพฤติกรรมความซื่อสัตย์

2. ผู้สอนที่นำชุดกิจกรรมตามผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ ต้องให้การเสริมแรงบวกแก่นักศึกษาที่พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เช่น การให้คำชมเชย การยกย่อง เพื่อให้เกิดการดำรงพฤติกรรมคุณธรรมความซื่อสัตย์อย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการติดตามประเมินผล การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงไปสู่ระบบการพัฒนานักศึกษาในภาพรวมทั้งสถาบัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีอื่น ๆ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ เทคนิคต่าง ๆ หรือเป็นการพัฒนานวัตกรรมประเภทอื่น ๆ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนออนไลน์ เป็นต้น

2. ควรปรับรูปแบบชุดกิจกรรมให้มีการนำเสนอที่ดึงดูด น่าสนใจมากขึ้น และเปลี่ยนนวัตกรรมของชุดกิจกรรมในลักษณะสื่อวิดีโอ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาระดับอุดมศึกษามีความสนใจในชุดกิจกรรมการต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

3. ควรพัฒนารูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในลักษณะการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาด้านศักยภาพของเด็กไทย ด้านความขยันอดทน ประหยัดและออม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2550). *แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรรณิการ์ ไพทจันทร์. (2541). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมตามวิธีการวิจัยในการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมตามวิธีการวิจัยในกิจกรรมชุมนุมวิทยาศาสตร์*. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนเกษตรกรแห่งประเทศไทย.
- กิตติยา ปลอดแก้ว. (2551). *การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วารสารการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 1(1), 52-56.
- ไขศรี พานิกุล. (2556). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องหลักธรรมในพุทธศาสนาโดยการสอนแบบไตรสิกขากับการสอนแบบธรรมสภาัจจา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จริญญา ไสลบาท. (2555). *การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)*. คุษฎิณีพนธ์การศึกษาคุษฎิบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชลสิทธิ์ จันทาสี. (2543). *เรียนรู้คิดแก้ปัญหาโดยใช้การทดลอง และอภิปรายซักถามเป็นกิจกรรมหลักในการสอน*. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2532). *การวางแผนการสอนและการเขียนแผนการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). *การจัดการเรียนรู้แนวใหม่*. นนทบุรี: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- จิต เหล่าวัฒนา. (2554). *การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้วยปัญญา*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9530000158416>
- เชษฐ ศิริสวัสดิ์. (2555). การพัฒนาชุดสื่อสำหรับออกแบบและสร้างหุ่นยนต์เพื่อการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบบูรณาการตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism). *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 23(1), 144-159.
- ณรงค์ กาญจนะ. (2553). *เทคนิคและทักษะการสอนเบื้องต้น เล่ม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2551). *เอกสารประกอบคำบรรยาย ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย กรุงเทพมหานคร*. ม.ป.ท.
- ทะนงศักดิ์ ประกอบกิติคุณ. (2534). *การประเมินค่าความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดตราด*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิตยา สุวรรณชญ. (2520). *ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทิตนา แจมมณี. (2534). *คู่มือกรูรูรูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แจมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แจมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แจมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงไชย ไมตรี. (2550). *คู่มือการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางการปฏิบัติสถานศึกษาให้เป็น โรงเรียน ในอุดมคติตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในบัญญัติ 10 ประการ*. กรุงเทพฯ: กุรุสภาลาดพร้าว.
- ธเนศ ขำเกิด. (2547). การสร้างสรรค์ความรู้ตามทฤษฎี Constructionism. *วารสารเทคโนโลยี (สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น)*, 31(176), 1-25.

- ธีรวิทย์ ภาชนะทิพย์. (2545). *การสร้างชุดการสอนเรื่องการควบคุมเครื่องจักรกลอัตโนมัติ โดยประยุกต์ทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญาและทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- เนื่อทอง นयी. (2544). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับการสอน โดยครูเป็นผู้สอน ที่มีผลต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- บุญเกื้อ ควรวาเวช. (2543). *นวัตกรรมการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรมกิจ ปรีดาบริสุทธิ์. (2527). “การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์” รายงานการสัมมนาการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2530). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์เมเนี่ยมพิมพ์.
- ประกาศรี สีหอำไพ. (2550). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2549). *คุณธรรมจริยธรรมผู้นำรัฐ = Ethical agenda for national leaders*. กรุงเทพฯ: Prachaya Pub.
- ปริญญา ทองสอน และคณะ. (2549). *รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปโดยใช้ทฤษฎี Constructionism สำหรับโรงเรียนในจังหวัดระยอง*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิติกานต์ ประจิมพันธ์. (2550). *การพัฒนากระบวนการสอนวิชาภาษาไทยบนพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ เพาเวอร์พอยน์ เป็นสื่อการนำเสนอผลงานเรื่องสุภาษิตคำพังเพยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดตราด*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิ่นทอง ใจสุทธิ. (2553). *กลยุทธ์การสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. คุษุณินพนธ์การศึกษาคุษุณิบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผกา สัตยธรรม. (2550). *คุณธรรมของครู (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรศิริ กองนวล, นวระหง เทพวิวัฒน์จิต, สุชาติณี ธนพฤติบดิน, สมชาย พุ่มพิมล และพรสวรรค์ วีระยุทธศิลป์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม: รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พิภพ วังเงิน. (2545). *จริยธรรมวิชาชีพ Professional ethics*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น (1977).
- พิศมัย เทียนทอง. (2553). *การดำเนินการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน โรงเรียนบ้านเขามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา. (2548). *คุณภาพชีวิตในสังคมฐานความรู้ (Knowledge based society) ด้วยทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)*. กรุงเทพฯ: สมาคม การจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย.
- ไพโรจน์ ชินศิริประภา. (2550). *สนุก สุขใจได้ปัญญา=Constructionism*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิไทยคม.
- ปาฏิณา วงศ์เลขา. (2555). *การพัฒนาคนไทยอย่างยั่งยืน*. เข้าถึงได้จาก <http://www.dailynews.co.th/education/11056>
- ภัทรพร สุทธิแพทย์. (2546). *การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามทฤษฎี ปัญญานิยม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2554). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. พิษณุโลก: ริมบึง การพิมพ์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน 2542. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลทางการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วรวิทย์ นิเทศศิลป์. (2551). *สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้*. ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์.
- วราภรณ์ ดิษริยะกุล. (2548). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วลัย พานิช. (2549). *ประมวลบทความกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสัน ปูนผล. (2542). *การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน บางไทรวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรการสอนมิติใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ธเนศการพิมพ์.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2547). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สมบุญ ศิลป์รุ่งธรรม. (2547). *อนาคตภาพหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547-2557)*. คู่มือนิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2555*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). *การดำเนินงาน โครงสร้างการสังคมแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: กองวิจัยและวางแผนสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สิริธีร์ งามประจบ. (2548). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้บ้านน้อยคอยักษ์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. (2547). *จิตวิทยาพัฒนาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2521). *ระเบียบวิธีการวิจัยทาง สังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุชิน เพ็ชรักษ์. (2544). *รายงานการวิจัยเรื่องกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ สกศ.
- สุทธิพร บุญส่ง. (2550). *คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริปเฟลด์ กรุ๊ป.
- สุทธิวรรณ ดันดิรจนาวงศ์ และศศิกัญจน์ ทวีสุวรรณ. (2552). *รายงานการวิจัย การส่งเสริมคุณธรรม ที่มีประสิทธิภาพ: กรณีศึกษากลุ่มเด็ก/เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ*. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนากระทรวงวัฒนธรรม.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). *การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึก*. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุรางค์ ใศวตระกูล. (2533). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ จันท์เอม. (2529). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.

- เสริมศรี วิทวัสชติกุล. (2547). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญญา ศรีนาราง. (2556). การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่องสิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นจังหวัดตราดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้กิจกรรม การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism). ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาคณะศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารีพรรณ อะทะวงษา. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุไรวรรณ หาญวงศ์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นที่บูรณาการวิธีการสอน แบบเน้นกระบวนการ สำหรับนักเรียนที่เรียนในกลุ่มสาระระดับชั้น. ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาคณะศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอกนถ กาญจนโกมล. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจและความสำนึก ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวินัย และด้านมีจิตสาธารณะด้วยนิทานพื้นบ้านอุตรดิตถ์ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- Alexandra, E. A. (2004). The effect of constructuism learning in the social subject on student achievement and analysis thinking. *Dissertation Abstracts International*, 51(4), 101-103.
- Anatasi, A. (1968). *Psychological testing* (3rd ed.). London: The Macmillan Company.
- Fred, J. (2005). The constructuism learning in the music, Art to development of student's relationship. *Dissertation Abstracts International*, 67(6).
- Good, V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Jeffreys, M. (1962). *Personal value in the modern world*. Harmondsworth: Middlesex Penquin Books.

- Kafai, B. Y. (1995). *Mind in play: Computer game design as a context for children's learning*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Kohlberg, L. (1976). Moral stages and moralization: The cognitive-developmental approach. In T. Lickona (Ed.), *Moral development and behavior: Theory, research, and social issues* (pp. 31-53). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Rokeach, M. (1970). *Beliefs, Attitudes and Values*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Romance, T. J. (1985, January). A program to promote moral development through elementary school physical education. *JTPE*, 5(2).
- Romeo, J. E. (1987). The effects of cognitive moral development instruction on moral development scores of parochial high school students. *Dissertations from ProQuest*, Paper 2684.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีมาจ ฌ วิเชียร รองคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพ
การศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. ดร.วราลักษณ์ ตันติบรรพกุล อาจารย์ประจำ คณะพฤกษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร.พรพิมล บังคมคุณ อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
4. ดร.อุดม รัตนอัมพรโสภณ อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิต
“พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ดร.สมศิริ สิงห์หลพ อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิต
“พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ว.๑๕๗๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๓ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางปาริชาติ อีระวิทย์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยรูปแบบการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)" โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สพลณภัทร์ ศรีแสนยงค์ ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เชษฐ ศรีสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้

โทรศัพท์ ๐-๓๘๓๙-๓๔๘๖, ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๙

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๔๘๕

ผู้วิจัย ๐๘๑-๘๑๙๑๐๘๙

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๑๘๖๒

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๓ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดี วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาจารย์ของ

ด้วย นางปาริชาติ อีระวิทย์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สพลณภัทร์ ศรีแสนยงค์ เป็นประธานกรรมการควบคุมดูแลวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ คณะศึกษาศาสตร์ จึงมีความประสงค์ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับนักศึกษาในสถาบันของท่าน

ทั้งนี้ เพื่อนำไปประกอบการขออนุมัติพิจารณาจริยธรรมการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อให้หนังสือได้ขออนุญาตสถานที่ก่อนที่จะเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศรีสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้อำนวยการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๒๒๒ ต่อ ๒๐๐๖
โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๑๐๔๓

Ethic 04

ใบยินยอมให้ใช้ชื่อสถาบันและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

อนุญาตให้ (นาย นางสาว นาง) ปริญญาตรี ธีระวิทย์
 นิสิตหลักสูตรการศึกษาศุภนิพนธ์ สาขาวิชา...หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 ขณะนี้อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ
 นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค
 ด้วยปัญญา (Constructionism) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สพลณภัทร์ ศรีแสนยงค์ เป็นประธาน
 กรรมการควบคุมศุภนิพนธ์ เพื่อให้การวิจัยดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ คณะศึกษาศาสตร์
 จึงมีความประสงค์ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับนักศึกษาในสถาบันของท่าน

- อนุญาต
 ไม่อนุญาต

ลงนาม
 (นาย ธีระวิทย์)
 ตำแหน่ง
 วันที่
 ประทับตราสถาบัน (ถ้ามี)

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย

- ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

- ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง *IOC* ของแบบวัดคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง

- ค่าความยากง่าย (*p*) และค่าอำนาจจำแนก (*r*) ของแบบวัดคุณธรรมจริยธรรม
- ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง

- ค่าคะแนนคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในภาคตะวันออกเฉียง

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพ ปรับแก้ไขความถูกต้องเหมาะสม ซึ่งแสดงด้วยค่าเฉลี่ยตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.89 ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ 1 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด สามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี”

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความเหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	SD	
1. ด้านคำชี้แจง	4.95	0.11	มากที่สุด
1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 จำนวนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ข้อปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เข้าใจง่าย ชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ด้านคู่มือครู	4.95	0.11	มากที่สุด
2.1 บทบาทของครูผู้สอน สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 ระบุหน้าที่ของครูผู้สอนได้ละเอียดครบถ้วนเพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 สามารถชี้แนะแนวทางให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและสรุปผล ได้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ระบุสิ่งที่ครูผู้สอนต้องเตรียมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ละเอียดครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	<i>SD</i>	
3. ด้านคู่มือนักเรียน	4.87	0.18	มากที่สุด
3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ชัดเจนและสอดคล้องกับ จุดประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 การวัดและประเมินผลวัดได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับ จุดประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.83	0.14	มากที่สุด
4.1 คำแนะนำในการใช้สื่อมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 เหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
4.5 กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนตามขั้นตอนรูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)	4.60	0.55	มากที่สุด
4.6 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เกิดความคิดรวบยอดและสรุปองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด
4.7 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ และ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมอันพึงประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
4.8 ช่วยให้ผู้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.80	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	SD	
5. ด้านการประเมิน	4.92	0.11	มากที่สุด
5.1 วัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 การวัดและการประเมินผลตรงกับลักษณะของรูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
5.4 เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 วัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมทั้งฉบับ	4.89	0.09	มากที่สุด

1.2 ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.83 ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ 2 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด สามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง”

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	SD	
1. ด้านคำชี้แจง	4.70	0.21	มากที่สุด
1.1 องค์กรประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 จำนวนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4.40	0.55	มากที่สุด
1.3 สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ข้อปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เข้าใจง่าย ชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	<i>SD</i>	
2. ด้านคู่มือครู	4.90	0.14	มากที่สุด
2.1 บทบาทของครูผู้สอน สามารถกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 ระบุหน้าที่ของครูผู้สอนได้ละเอียดครบถ้วนเพียงพอสำหรับ การจัดกิจกรรมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.80	0.45	มากที่สุด
2.3 สามารถชี้แนะแนวทางให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและ สรุปผล ได้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ระบุสิ่งที่ครูผู้สอนต้องเตรียมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ละเอียดครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านคู่มือนักเรียน	4.73	0.28	มากที่สุด
3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ชัดเจนและสอดคล้องกับ จุดประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 การวัดและประเมินผลวัดได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับ จุดประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
4. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.90	0.10	มากที่สุด
4.1 คำแนะนำในการใช้สื่อมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 เหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนตามขั้นตอน รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ ด้วยปัญญา (Constructionism)	5.00	0.00	มากที่สุด
4.6 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เกิดความคิดรวบยอดและสรุปองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง	4.60	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม \bar{X}	SD	
4.7 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ และ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
4.8 ช่วยให้ผู้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ด้านการประเมิน	4.84	0.17	มากที่สุด
5.1 วัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
5.2 การวัดและการประเมินผลตรงกับลักษณะของรูปแบบการเรียน การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)	4.80	0.45	มากที่สุด
5.3 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5.4 เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
5.5 วัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมทั้งฉบับ	4.83	0.11	มากที่สุด

1.3 ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.88 ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ 3 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด สามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น”

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	<i>SD</i>	
1. ด้านคำชี้แจง	4.95	0.11	มากที่สุด
1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจน ครบถ้วนเพียงพอ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 จำนวนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
1.4 ข้อปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เข้าใจง่าย ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ด้านคู่มือครู	4.90	0.14	มากที่สุด
2.1 บทบาทของครูผู้สอน สามารถกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนใจ อยากเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ระบุหน้าที่ของครูผู้สอนได้ละเอียดครบถ้วนเพียงพอสำหรับ การจัดกิจกรรมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 สามารถชี้แนะแนวทางให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปราย และสรุปผล ได้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ระบุสิ่งที่ครูผู้สอนต้องเตรียมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ละเอียดครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านคู่มือนักเรียน	4.93	0.15	มากที่สุด
3.1 คำแนะนำในการปฏิบัติชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 ระบุกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ชัดเจนและสอดคล้อง กับจุดประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 การวัดและประเมินผลวัดได้ครอบคลุมและสอดคล้อง กับจุดประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.83	0.19	มากที่สุด
4.1 คำแนะนำในการใช้สื่อมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
4.4 เหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	SD	
4.5 กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนตามขั้นตอนรูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)	5.00	0.00	มากที่สุด
4.6 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เกิดความคิดรวบยอดและสรุปองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง	4.80	0.45	มากที่สุด
4.7 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ และ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
4.8 ช่วยให้ผู้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ด้านการประเมิน	4.88	0.11	มากที่สุด
5.1 วัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 การวัดและการประเมินผลตรงกับลักษณะของรูปแบบการเรียน การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
5.4 เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
5.5 วัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมทั้งฉบับ	4.88	0.12	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 แผน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพ ปรับแก้ไขความถูกต้องเหมาะสม ซึ่งแสดงด้วยค่าเฉลี่ยตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.78 ซึ่งหมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด สามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี”

รายการ	ค่าเฉลี่ย		ระดับความเหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	SD	
1. กำหนด มคอ.3 ครบถ้วน	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ความสอดคล้องของ มคอ.3 และสาระสำคัญและกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะกระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้น่าจะตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.80	0.45	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและเน้นการทำกิจกรรมเป็นสำคัญ	4.80	0.45	มากที่สุด
6. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
7. มีการใช้สื่อทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์	4.80	0.45	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
10. ประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย	4.60	0.55	มากที่สุด
รวมทั้งฉบับ	4.78	0.16	มากที่สุด

2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.78 ซึ่งหมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด สามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง “ความซื่อสัตย์
ต่อตนเอง”

รายการ	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	SD	
1. กำหนด มคอ.3 ครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความสอดคล้องของ มคอ.3 และสาระสำคัญและกิจกรรม การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.40	0.55	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและเน้นการทำกิจกรรมเป็นสำคัญ	4.80	0.45	มากที่สุด
6. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
7. มีการใช้สื่อทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
10. ประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมทั้งฉบับ	4.78	0.13	มากที่สุด

3. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น” มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.80
ซึ่งหมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด สามารถ
แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง “ความซื่อสัตย์
ต่อผู้อื่น”

รายการ	ค่าเฉลี่ย		ระดับความ เหมาะสม
	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	SD	
1. กำหนด มคอ.3 ครบถ้วน	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ความสอดคล้องของ มคอ.3 และสาระสำคัญและกิจกรรม การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	5.00	0.00	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและเน้นการทำกิจกรรมเป็นสำคัญ	4.80	0.45	มากที่สุด
6. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
7. มีการใช้สื่อทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	4.40	0.55	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมของเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
10. ประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมทั้งฉบับ	4.80	0.12	มากที่สุด

แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหา
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence)

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณภาพแบบวัดเหตุผลเชิง
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
1.	+1	0	+1	0	+1	3	0.60
2.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
3.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
4.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
5.	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60
6.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
7.	+1	+1	0	0	+1	3	0.60
8.	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.60
9.	+1	0	0	+1	+1	3	0.60
10.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
11.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14.	+1	0	+1	0	+1	3	0.60
15.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
21.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
22.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
23.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
24.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
26.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
27.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
29.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
30.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
31.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
32.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
34.	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
35.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
38.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
39.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
40.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
41.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
42.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
43.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
44.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
45.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
46.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
47.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
48.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
49.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
50.	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80

ตารางที่ 15 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.3	0.5
2.	0.5	0.6
3.	0.6	0.8
4.	0.6	0.8
5.	0.8	1.0
6.	0.7	0.9
7.	0.6	0.8
8.	0.7	0.8
9.	0.5	0.7
10.	0.5	0.7
11.	0.8	1.0
12.	0.8	1.0
13.	0.4	0.6
14.	0.6	0.8
15.	0.4	0.6
16.	0.5	0.8
17.	0.4	0.5
18.	0.7	1.0
19.	0.5	0.6
20.	0.5	0.6
21.	0.7	0.8
22.	0.6	1.0
23.	0.5	0.8
24.	0.7	0.9
25.	0.6	0.9
26.	0.4	0.6

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
27.	0.5	0.7
28.	0.6	0.8
29.	0.7	0.3
30.	0.7	1.0
31.	0.7	0.9
32.	0.7	0.9
33.	0.7	1.0
34.	0.6	0.8
35.	0.6	1.0
36.	0.8	1.0
37.	0.7	1.0
38.	0.8	1.0
39.	0.5	0.7
40.	0.8	1.0
41.	0.8	1.0
42.	0.8	1.0
43.	0.8	1.0
44.	0.8	1.0
45.	0.7	0.4
46.	0.7	0.8
47.	0.7	0.5
48.	0.7	0.9
49.	0.7	0.4
50.	0.5	0.7

ตารางที่ 16 ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง

คนที่	ชุดกิจกรรมที่			รวมคะแนน (30 คะแนน)	ร้อยละ
	1	2	3		
1	9	8	9	26	86.67
2	7	7	9	23	76.67
3	8	8	7	23	76.67
4	10	9	8	27	90.00
5	7	7	9	23	76.67
6	9	9	8	26	86.67
7	7	10	9	26	86.67
8	8	8	10	26	86.67
9	9	9	8	26	86.67
10	9	9	7	25	83.33
11	6	6	9	21	70.00
12	8	8	7	23	76.67
13	7	10	9	26	86.67
14	9	9	10	28	93.33
15	9	9	10	28	93.33
16	7	7	9	23	76.67
17	9	8	8	25	83.33
18	8	8	7	23	76.67
19	7	7	9	23	76.67
20	9	9	6	24	80.00
21	7	7	7	21	70.00
22	7	7	9	23	76.67
23	8	8	8	24	80.00
24	8	9	8	25	83.33
25	10	10	8	28	93.33
26	7	7	10	24	80.00
27	7	7	9	23	76.67
28	10	9	9	28	93.33
29	8	8	7	23	76.67
30	9	9	8	26	86.67
31	9	7	8	24	80.00
32	8	8	7	23	76.67
33	10	10	9	29	96.67

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คนที่	ชุดกิจกรรมที่			รวมคะแนน (30 คะแนน)	ร้อยละ
	1	2	3		
34	7	7	10	24	80.00
35	8	8	9	25	83.33
36	10	10	9	29	96.67
37	7	7	8	22	73.33
38	7	8	8	23	76.67
39	8	8	7	23	76.67
40	9	6	8	23	76.67
41	8	8	9	25	83.33
42	7	9	8	24	80.00
43	8	8	9	25	83.33
44	10	8	9	27	90.00
45	9	9	8	26	86.67
46	10	7	10	27	90.00
47	9	9	8	26	86.67
48	8	8	8	24	80.00
49	7	8	9	24	80.00
50	7	7	7	21	70.00
51	9	9	9	27	90.00
52	8	10	9	27	90.00
53	8	8	8	24	80.00
54	9	7	8	24	80.00
55	10	9	9	28	93.33
56	7	7	7	21	70.00
57	8	10	9	27	90.00
58	7	7	7	21	70.00
59	8	8	8	24	80.00
60	8	9	10	27	90.00
61	9	9	7	25	83.33
62	9	8	8	25	83.33
63	8	8	7	23	76.66
64	8	10	8	26	86.66
65	8	8	9	25	83.33
66	9	9	9	27	90.00
67	7	7	10	24	80.00
68	10	8	8	26	86.67

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คนที่	ชุดกิจกรรมที่			รวมคะแนน (30 คะแนน)	ร้อยละ
	1	2	3		
69	8	8	9	25	83.33
70	7	7	8	22	73.33
71	6	9	7	22	73.33
72	9	9	9	27	90.00
73	7	7	10	24	80.00
74	8	7	8	23	76.66
75	9	9	9	27	90.00
76	7	7	8	22	73.33
77	10	10	9	29	96.67
78	8	8	10	26	86.67
79	8	7	7	22	73.33
80	7	8	8	23	76.67
81	7	10	8	25	83.33
82	9	9	7	25	83.33
83	7	9	9	25	83.33
84	8	8	8	24	80.00
85	7	8	7	22	73.33
86	9	7	7	23	76.67
87	8	8	10	26	86.67
88	7	9	9	25	83.33
89	9	9	8	26	86.67
90	10	10	10	30	100.00
91	7	7	9	23	76.67
92	6	6	8	20	66.67
93	8	8	8	24	80.00
94	10	9	9	28	93.33
95	8	8	8	24	80.00
96	7	10	10	27	90.00
97	9	9	9	27	90.00
98	8	8	8	24	80.00
99	8	8	8	24	80.00
100	10	7	7	24	80.00
เฉลี่ย	8.15	8.20	8.38	24.73	82.43

ตารางที่ 17 ค่าคะแนนคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง	คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง
1	47	48	1	26	42	42	0
2	47	48	1	27	46	47	1
3	46	49	3	28	43	46	3
4	44	44	0	29	46	46	0
5	45	46	1	30	46	49	3
6	45	46	1	31	44	44	0
7	46	47	1	32	45	45	0
8	48	49	1	33	43	43	0
9	44	46	2	34	44	48	4
10	46	46	0	35	42	43	1
11	46	47	1	36	41	41	0
12	46	48	2	37	40	42	2
13	46	47	1	38	41	44	3
14	45	46	1	39	42	46	4
15	45	45	0	40	39	40	1
16	45	47	2	41	41	43	2
17	43	44	1	42	39	41	2
18	43	43	0	43	40	43	3
19	43	44	1	44	40	43	3
20	44	45	1	45	40	42	2
21	43	44	1	46	38	40	2
22	43	48	5	47	38	39	1
23	43	45	2	48	39	40	1
24	42	43	1	49	38	40	2
25	43	44	1	50	38	40	2

ตารางที่ 17 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง	คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง
51	38	43	5	76	43	44	1
52	37	39	2	77	39	44	5
53	37	39	2	78	39	42	3
54	39	40	1	79	37	38	1
55	37	39	2	80	38	37	1
56	37	39	2	81	38	39	1
57	38	38	0	82	36	39	3
58	38	39	1	83	38	39	1
59	37	40	3	84	38	40	2
60	39	41	2	85	37	39	2
61	37	39	2	86	33	34	1
62	39	41	2	87	36	38	2
63	39	41	2	88	37	37	0
64	39	39	0	89	35	36	1
65	37	38	1	90	37	39	2
66	36	37	1	91	34	39	5
67	36	38	2	92	37	37	0
68	39	40	1	93	37	40	3
69	37	37	0	94	34	35	1
70	36	38	2	95	34	35	1
71	36	37	1	96	36	38	2
72	37	40	3	97	36	38	2
73	37	37	0	98	33	37	4
74	40	41	1	99	33	36	3
75	38	41	2	100	34	36	2
ค่าเฉลี่ยก่อนเรียน = 40.02				ค่าเฉลี่ยหลังเรียน = 41.63			

ภาคผนวก ค

- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา
(Constructionism)

- คู่มือครู
- คู่มือนักเรียน
- แผนการจัดการเรียนรู้

ชุดที่ 1

เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของ

จัดทำโดย นางปาริชาติ ธีระวิทย์

คำนำ

การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ศึกษาเรื่องการเป็นประชาชนที่ดีควรทำเช่นไร โดยใช้รูปแบบ การเรียน การสอน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Construction) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อ มุ่งเน้นให้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ดังกล่าวสามารถพัฒนาการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็น สำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าคุณคน สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถ และมีความคิดสร้างสรรค์ทางปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการสอนที่มุ่งเน้นเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา เรื่อง การเป็นประชาชนที่ดี โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคทางปัญญา (Construction) มีทั้งหมด 3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

ชุดกิจกรรมที่ 1 คือความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติของคนดี

ชุดกิจกรรมที่ 2 คือความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ชุดกิจกรรมที่ 3 คือความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ผู้วิจัยหวังว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค ด้วยปัญญา (Construction) จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนต่อไป

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง เรื่อง การเป็นประชาชนที่ดีควรเป็นเช่นไร โดยใช้รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Construction) นักศึกษาต้องศึกษาและ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้

1. ศึกษาบัตรคำสั่ง
2. อ่านบัตรเนื้อหา
3. ทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรม
4. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยบัตรกิจกรรม
5. ทำบัตรทดสอบเมื่อนักศึกษาศึกษาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เปิดดูเฉลยด้วย
6. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยแบบทดสอบ

กิจกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติของคนดี

เวลา 3 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้

- 1.1 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้บอกความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของความซื่อสัตย์ได้
- 1.2 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้รู้ผลดีที่เกิดจากการมีความซื่อสัตย์ และผลเสียที่เกิดจากการขาดความซื่อสัตย์
- 1.3 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้มีพฤติกรรมที่ดีต่อความซื่อสัตย์

2. แนวคิดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ผู้มีความซื่อสัตย์เป็นผู้มีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อหน้าที่ ต่อผู้อื่นและต่อประเทศชาติ โดยผู้มีความซื่อสัตย์จะได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ปฏิบัติ ส่วนผู้ที่ไม่มี ความซื่อสัตย์ย่อมขาดคนเชื่อถือ และก่อให้เกิดผลร้ายแรงต่อตนเอง (บุรุษย์ ศิริมหาศาล, 2546)

3. เทคนิคกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

- 3.1 กระบวนการกลุ่ม (Group process)
- 3.2 การระดมสมอง (Brainstorming method)
- 3.3 การใช้กรณีศึกษาหรือกรณีตัวอย่าง (Case study method)
- 3.4 การสร้างความตระหนัก (Awareness conformation)

4. เนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การระดมสมอง และการใช้กรณีศึกษาหรือกรณีตัวอย่าง ในการเรียนรู้ควรมีสาระซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการ การจัดการเรียนรู้เรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ อาจเป็นกรณีที่เกิดขึ้นจริงหรือ ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งในกรณีนี้มีสถานการณ์ปัญหาความขัดแย้งอยู่ เช่น ปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม ยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งอาจนำมาจากแหล่งข้อมูล เช่น ปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งอาจนำมาจากแหล่งข้อมูล เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือนำเสนอด้านสื่อดังกล่าว แล้วร่วมกันอภิปรายกลุ่มย่อย หรือระดมสมอง เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านความซื่อสัตย์ พร้อมนำเสนอให้เพื่อนในห้องประชุมได้รับรู้ ถึงข้อสรุปตามแนวคิดของกลุ่มนั้นๆเพื่อร่วมวิจารณ์และหาข้อสรุปที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5. กระบวนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

5.1 ขั้่นนำเข้าสู่กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

วิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ทราบแล้วแจกใบความรู้ที่ 1.1 แล้วให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ร่วมกันร้องเพลง “ความซื่อสัตย์” ตามใบความรู้ แล้วตั้งคำถามให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ช่วยกันตอบว่า ความซื่อสัตย์ตามความเข้าใจของนักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ หมายถึงอะไร เมื่อนักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้จนได้ข้อมูลที่เพียงพอให้วิทยากรสรุปอีกครั้งหนึ่ง

5.2 ขั้่นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

5.2.1 วิทยากรให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยใช้วิธีการนับ 1-5 แล้วจัดกลุ่มนักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ที่นับเลขเดียวกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันและให้เรียกชื่อกลุ่มตามชื่อเลขที่นับ พร้อมทั้งให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่มเพื่อกำหนด กิจกรรมกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

5.2.2 วิทยากรแจกใบงานที่ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 และ 1.6 ให้กลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

- ใบงานที่ 1.1 แจกให้กลุ่ม 1
- ใบงานที่ 1.2 แจกให้กลุ่ม 2
- ใบงานที่ 1.3 แจกให้กลุ่ม 3
- ใบงานที่ 1.4 แจกให้กลุ่ม 4
- ใบงานที่ 1.5 แจกให้กลุ่ม 5

ส่วนใบงานที่ 1.6 แจกให้ทุกกลุ่ม จากนั้นให้เวลาแต่ละกลุ่ม 30 นาที สำหรับนักศึกษาผู้เข้ารับการอบรมในกลุ่มได้ร่วมกันศึกษากรณีศึกษาตามใบงาน และร่วมระดมสมองเพื่อตอบปัญหาที่กำหนดในใบงานให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินงานและเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกตามใบงานและร่วมระดมสมองเพื่อตอบปัญหาที่กำหนดในใบงานให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินงานและเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกตามใบงาน และร่วมระดมสมองเพื่อตอบปัญหาที่กำหนดในใบงานให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินงานและเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกตามใบงาน

5.2.3 วิทยากรสุ่มเรียกทีละกลุ่ม ให้เวลากลุ่มละ 10 นาที ในการออกมาเล่าเรื่องสั้นในใบงานและนำเสนอผลการอภิปรายกลุ่มย่อย เมื่อจบการนำเสนอให้ถามความคิดเห็นของเพื่อนห้องประชุมว่าเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการตอบคำถามของเรื่องสั้นตามใบงาน

5.3 ขั้่นสรุปกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

วิทยากรให้นักศึกษาผู้เรียนผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ทุกคนร่วมกันสรุปความเห็นเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็น และผลดี ผลเสียที่เกิดจากการมี และการขาดความซื่อสัตย์โดยใช้วิธีการตั้งคำถามให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ช่วยกันตอบ หรือเจาะจงถามนักเรียนผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ที่สังเกตดูว่ายังไม่เข้าใจในประเด็นความซื่อสัตย์เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและการมีพฤติกรรมที่ดีต่อความซื่อสัตย์แล้ววิทยากรสรุปอีกครั้งหนึ่ง

6. สื่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

- 6.1 ใบความรู้ที่ 1.1 เพลง ความซื่อสัตย์ 30 ชุด
- 6.2 ใบงานที่ 1.1 เรื่อง เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์ 6 ชุด
- 6.3 ใบงานที่ 1.2 เรื่อง กวนอู เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ 6 ชุด
- 6.4 ใบงานที่ 1.3 เรื่อง คำสัตย์แลเป็นวาจาที่ไม่ตาย 6 ชุด
- 6.5 ใบงานที่ 1.4 เรื่องผลชื่อ ผลสัตย์ 6 ชุด
- 6.6 ใบงานที่ 1.5 เรื่องพยัคฆ์ร้ายกับ โคนแม่ลูกอ่อน 6 ชุด
- 6.7 ใบงานที่ 1.6 เรื่องพยัคฆ์ร้าย กับ โคนแม่ลูกอ่อน 6 ชุด

7. การประเมินผลกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การประเมินผลใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

7.1 การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็นของ ความซื่อสัตย์ ผลดีที่เกิดจากการมีความซื่อสัตย์ และผลเสียที่เกิดจากการขาดความซื่อสัตย์ ตามใบงานและการจากการตอบคำถาม

7.2 การประเมินโดยการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ เมื่อประเมินแล้วพบว่านักศึกษาผู้รับการจัดการเรียนรู้ได้ผลการประเมินต่ำกว่า 80% ให้บันทึกแล้ว สัมภาษณ์นักศึกษาผู้รับการจัดการเรียนรู้ถึงสาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในประเด็นต่าง ๆ แล้วพูดคุย ทำความเข้าใจให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้มีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองด้านความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นคนดีของสังคมต่อไป

ใบความรู้ที่ 1.1
เพลง ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของคนดี

หากว่าใครไม่มี ชาตินี้เอาดีไม่ได้

มีความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอดถมไป

คดโกงแล้วใคร จะรับไว้ให้ร่วมงานเอย

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ต้นไม้แห่งความซื่อสัตย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้อ่านกรณีตัวอย่าง เรื่อง “เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์” แล้วร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้ในท้ายเรื่อง

กรณีตัวอย่าง เรื่อง 1 ต้นไม้แห่งความซื่อสัตย์

เศรษฐีคนหนึ่งมีลูกชาย 5 คน เนื่องจากตนเองชราภาพแล้ว จึงคิดจะมอบหมายกิจการต่าง ๆ ของตนให้ลูกชายดูแล แยกคิดอุปนิสัยวิธีหนึ่งจึงเรียกลูกๆ มาพบ แล้วแจกเมล็ดต้นไม้มากให้ลูกชายทั้ง 5 คน คนละ 1 เมล็ด โดยกำชับว่า ผู้ใดนำต้นไม้ไปปลูกจนออกดอกไม้ออกงามก็จะยกสมบัติทั้งหมดให้

ลูกชายทุกคนต่างนำเมล็ดพันธุ์ ไปเพาะชำในกระถาง รดน้ำดูแลอย่างดี จนเวลาผ่านไปใกล้กำหนดที่ผู้เป็นพ่อจะขอผลงานที่มอบหมายให้ลูกๆ ทำปรากฏว่า ต้นไม้ของลูกชายคนเล็กที่มีชื่อว่า “เสี่ยวหลีเจียง” ยังไม่แตกหน่อเลย

ครั้นถึงกำหนดวันที่นัดหมาย กระถางดอกไม้ของลูก ๆ ทุกคนต่างบานสะพรั่งสวยงาม ยกเว้นของลูกชายคนเล็ก เศรษฐีเดินดูดอกไม้ของลูก ๆ ด้วยแวตาที่ไร้ความยินดี จนมาถึงลูกชายคนสุดท้าย ซึ่งยื่นถือกระถางเปล่าที่ไม่มีดอกไม้ จึงถามลูกชายว่า “เป็นเพราะเจ้าไม่เอาใจใส่หรืออย่างไร ดอกไม้ออกไม่งาม” ลูกชายคนเล็กบอกว่า “ลูกเสียใจที่ทำให้ท่านพ่อผิดหวัง ลูกไม่มีดอกไม้ที่ท่านพ่อต้องการ”

ปรากฏว่า “เศรษฐีกลับยิ้มด้วยความยินดี และพูดกับลูกชายคนเล็กว่า “เสี่ยวหลีเจียงคือสิ่งที่เจ้ามอบให้พ่อนั้น มีค่ามากมายยิ่งนักเพราะมัน คือ เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์” แล้วเศรษฐีก็เปิดเผยความจริงใจให้ลูกทุกคนฟังว่า “แท้จริงแล้วเมล็ดพืชที่แจกไปนั้น ได้ถูกนำไปทิ้งแล้ว ไม่ว่าเจ้าจะรดน้ำอย่างไร มันก็ไม่งอก ดอกไม้ในกระถางที่พวกเจ้าถืออยู่ในมือ ล้วนเป็นเมล็ดพันธุ์จากที่อื่น ไม่ใช่เมล็ดพันธุ์ที่พ่อแจกให้ ดอกไม้พวกนั้น จึงเป็นสัญลักษณ์ยืนยันถึงความไม่ซื่อตรงของพวกเจ้า”

สุดท้ายเศรษฐีจึงอบรมลูก ๆ ว่า “ขอให้ลูกๆ ทุกคนจงเป็นคนซื่อสัตย์ เพราะความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติอันล้ำค่าของคนเรา ขอให้พวกเจ้าเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์ให้งอกงามในตัวของพวกเขาเถิด” แล้วเศรษฐีแต่งตั้งให้เสี่ยวหลีเจียงเป็นผู้ดูแลกิจการต่าง ๆ ทั้งปวงแทนตนสืบไป จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีความซื่อสัตย์ย่อมเป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น ได้รับการอุปถัมภ์ค้ำชูสนับสนุนเจริญก้าวหน้า (บุรุษย์ ศิริมหาสาร, 2546, หน้า 56-58 อ้างอิงจาก รัตยา สารธรรม, 2531.)

คำถาม

1. นอกจากเสียหลักเฉียงแล้วเหตุใดที่ผู้ชายคนอื่นๆของท่านเศรษฐกิจหาวิธีการที่จะให้ต้นไม้ของตนงอกงาม

.....

.....

.....

.....

2. ให้สรุปข้อคิดหรือสุภาษิตสอนใจที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

3. จากกรณีตัวอย่างนักศึกษาคิดว่า ความซื่อสัตย์หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

4. จากกรณีตัวอย่างนักศึกษาคิดว่า ความซื่อสัตย์มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง กวนอู เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์

คำชี้แจง ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้อ่านกรณีตัวอย่าง เรื่อง “กวนอูเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์” แล้วร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในท้ายเรื่อง

กรณีตัวอย่าง เรื่อง 2 กวนอู เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์

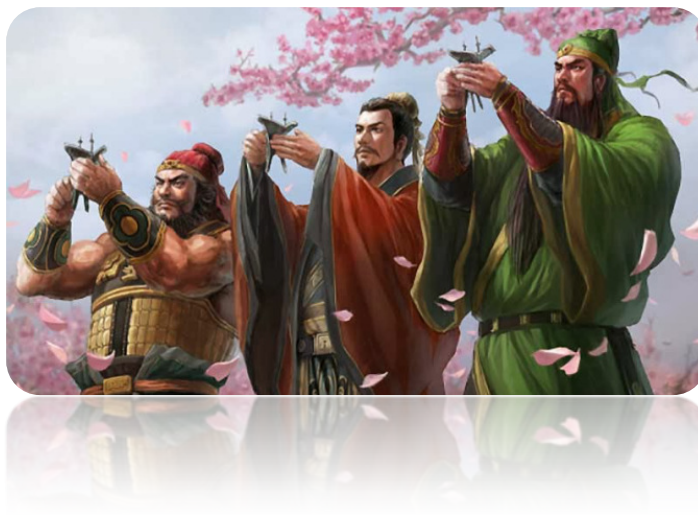
ในจำนวนคนจีนกว่า 1,200 ล้านคน กวนอู เป็นแบบฉบับของคนซื่อสัตย์และได้รับการเทิดทูนจากผู้คนรอบข้างแม้กระทั่งศัตรู ให้เป็นเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ มีศาลเจ้ากวนอูให้คนบูชาอยู่ทั่วไป ทั้งในเมืองจีน และเมืองไทย

กวนอูเป็นพี่น้องร่วมสาบานเล่าปี่ในเรื่อง “สามก๊ก” มีง้าวเป็นอาวุธ ได้อาสาปราบโจรโพกผ้าเหลืองมีชื่อเสียง เมื่อโจโฉตั้งตัวเป็นใหญ่ ต้องการได้กวนอูมาเป็นทหารเอก จึงใช้อุบายล่อ กวนอูให้ออกรบแล้วล้อมไว้ และส่งทหารลอบเข้าเมืองเผื่อ จับครอบครัวเล่าปี่เป็นตัวประกัน บังคับให้กวนอูยอมแพ้ กวนอูเป็นห่วงความปลอดภัยของพี่สะใภ้ จึงยอมรับใช้โจโฉ โดยมีสัญญา 3 ข้อคือ

1. ต้องถือว่า กวนอูเป็นข้าของพระเจ้าเหี้ยนเต้ มิใช่ข้าโจโฉ
2. ห้ามทำร้ายพี่สะใภ้
3. ถ้ารู้ข่าวว่าเล่าปี่ยังมีชีวิตอยู่เมื่อใด ก็จะไปหาเล่าปี่ทันที โดยห้ามโจโฉขัดขวาง

โจโฉพยายามให้ทรัพย์สินเงินทองเพื่อดึงกวนอูมาอยู่ด้วย แต่ก็ไม่สำเร็จ เช่น โจโฉให้เสื่อตัวใหม่อย่างดีแก่กวนอู แต่กวนอูกลับสวมไว้ชั้นในแล้วเอาเสื่อตัวเก่าที่ขาดสวมทับข้างนอก โจโฉถามว่า กลัวเสื่อตัวใหม่จะเก่าหรือจึงทำเช่นนั้น กวนอูตอบว่า “เสื่อเก่านี้เป็นของเล่าปี่ให้ บัดนี้เล่าปี่อยู่ที่ใด มิได้แจ้ง ข้าพเจ้าจึงเอาเสื่อตัวนี้ไว้ชั้นนอก หวังจะดูต่างหน้าเล่าปี่” อีกครั้งหนึ่ง โจโฉให้ม้าเซ็กเซวี่ ทำให้กวนอูพอใจยิ่งนักแตกต่างจากสิ่งของที่ได้รับทุกครั้ง โจโฉจึงถามกวนอูก็ได้คำตอบว่า “ม้าตัวนี้ เดินทางได้วันละหมื่นเส้น ดีกว่าทรัพย์สินอื่น เพราะเมื่อรู้ข่าวเล่าปี่อยู่ใด จะไปได้ถึงโดยเร็ว” โจโฉน้อยใจในคำตอบ จึงตัดพ้อว่า แล้วตนเองไม่มีบุญคุณกับกวนอูบ้างหรือไร กวนอูยอมรับว่า “โจโฉมีคุณต่อตนมากจริง แต่เล่าปี่นั้น ได้ให้คำสัตย์และสาบานต่อกันไว้” แล้วกวนอูก็ให้วาจาสัตย์กับโจโฉไว้ว่า “ก่อนไปจะต้องทำแทนคุณโจโฉอย่างแน่นอน” ต่อมากวนอูทราบข่าวเล่าปี่ว่าอยู่ที่เมืองแก่งจิว จึงหลบหนีพร้อมกันพี่สะใภ้ โดยเขียนหนังสือโจโฉว่า “ซึ่งท่านมีคุณ ทำนุบำรุงข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าคิดถึงคุณอยู่ แต่จะกลับลบคุณเล่าปี่นั้นเสียไม่ได้” ด้วยคุณความดีของกวนอู แม้โจโฉจะเป็นคนเห็นแก่ตัว ก็อดชื่นตันในความซื่อสัตย์ไม่ได้ จึงสั่งให้ผู้คุมทุกด่าน ปล่อยกวนอูไปโดยดี ภายหลังที่กวนอูกลับไปอยู่กับเล่าปี่แล้ว โจโฉกับเล่าปี่ต่างรบพุ่งกัน ขงเบ้งเสนาธิการของ

เล่าปี วางแผนการรบจนทำให้โจโฉแตกทัพ ขงเบ้งใช้ให้กวนอูไปดักรอเพื่อคอยตัดศีรษะโจโฉ เมื่อ กวนอูเผชิญหน้ากับโจโฉ โจโฉปรารถถึงบุญคุณเดิมจนกวนอูยอมไว้ชีวิตปล่อยตัวไป และกลับมา สารภาพผิดกับขงเบ้ง โดยยินดีตัดศีรษะตนเองแทนศีรษะของโจโฉ ขงเบ้งเห็นกวนอูซึ้งกระบี๋หมาย ตัดศีรษะของตนเอง ก็รีบห้ามไว้ แล้วพูดว่า “เรารู้แต่ต้นแล้วว่า ท่านต้องไม่ฆ่าโจโฉ จึงใช้ท่าน ทำงานนี้เพื่อทดแทนคุณโจโฉ ต่อไปภายหน้าจะได้ไม่ติดค้างกัน” กวนอูได้ติดตามรับใช้เล่าปี่จนถึง วาระสุดท้ายของชีวิต กวนอูถูกซุนกวนวางอุบาย ตกลงไปในหลุมพรางขนขาหัก ถูกจับตัวได้ บรรดาที่ปรึกษาของซุนกวน ต่างให้ความเห็นว่า ขนาดโจโฉเลี้ยงดูกวนอูอย่างดียังไม่สามารถ เปลี่ยนใจกวนอูให้เห็นควรให้ฆ่าเสีย ซุนกวนจึงสั่งฆ่ากวนอู ส่วนม้าเซ็กเกะของกวนอูนั้นเล่าปี่ ไม่ยอมกินข้าวน้ำ อยู่ได้ไม่กี่วัน ก็ตายตามเจ้านาย ศพของกวนอูถูกส่งไปให้โจโฉ ด้วยซุนกวนหวังใช้ เป็นอุบายทางการเมือง แต่โจโฉกลับบรรจุหีบไม้หอม และจัดงานอย่างสมเกียรติชายชาตินักรบ ท่ามกลางการกราบไหว้บูชาของทุกคน ทั้งที่เป็นมิตรและศัตรู เพราะเขามีชีวิตซื่อสัตย์ ตั้งแต่ต้น จนถึงวาระสุดท้ายนั่นเอง พุทธศาสนาสุภายิตจึงว่า สจเจณ กิตต ปโปโปติ แปลว่า “คนได้เกียรติ เพราะความสัตย์” (บุรุษย์ สิริมหาสาคร, 2540, หน้า 59-62,อ้างอิงจาก สุภานี ปิยพสุนทร, 2538)

คำถาม

1. จากกรณีตัวอย่างนี้ ให้บอกผลดีที่เกิดขึ้นจากการเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์

.....

.....

.....

2. ให้สรุปข้อคิดหรือสุภาษิตสอนใจที่ได้จากเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

3. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

4. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่าความซื่อสัตย์มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.3

เรื่อง คำสัตย์แล เป็นวาจาที่ไม่ตาย

คำชี้แจง ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้อ่านกรณีตัวอย่าง เรื่อง “คำสัตย์แล เป็นวาจาที่ไม่ตาย” แล้วร่วมกันอภิปราย ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในท้ายเรื่อง

กรณีตัวอย่าง เรื่อง 3 คำสัตย์แล เป็นวาจาไม่ตาย

ในครั้งพุทธกาลมีสามเณรรูปหนึ่ง นามว่า “อริมุตกะ” เป็นศิษย์ของพระสารีบุตร วันหนึ่ง จะเดินทางเข้าไปในเมือง บังเอิญไปพบที่อยู่ของพวกโจรกลุ่มหนึ่ง จึงถูกจับตัวไว้ พวกโจรมี ความเห็นเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ควรฆ่าเสียเพราะถ้าปล่อยไปจะทำให้คนทั้งหลายรู้ที่อยู่ของ พวกตน แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ควรปล่อยไปเพราะเป็นนักบวชผู้ทรงศีลและเป็นเพียงสามเณร ตัวเล็ก ๆ คงไม่มีอันตราย

ระหว่างเดินทางนั่นเอง สามเณรได้พบกับบิดา มารดาและพี่สาวของตน โดยบังเอิญ แต่มิได้บอกว่า มีพวกโจรพักอาศัยอยู่ข้างหน้า จึงถูกจับได้ พวกโจรสงสัย จึงถามว่า ได้พบสามเณร ระหว่างทางหรือไม่ ทั้ง 3 คน เล่าความจริงให้ฟังว่าได้พบ แต่สามเณรมิได้บอกให้รู้ ทั้งที่เป็นบิดา มารดาและพี่สาว

พวกโจรได้ฟัง เกิดศรัทธาในความซื่อสัตย์ของสามเณรจึงปล่อยตัวทั้งสามไป แล้วพากัน ไปหาสามเณร เพื่อขอบวชในสำนักของสามเณรนั้น ทั้งนี้เพราะความสัตย์ซื่อของสามเณร จึง ช่วยชีวิตบิดามารดาและพี่สาวไว้ได้ รวมทั้ง ทำให้พวกโจรกลับใจมาเป็นคนดี อีกด้วย

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า คำสัตย์หรือความจริงนั้นทำให้พ้นภัยในหมู่มนุษย์ และคนทั้งหลาย ดัง พุทธสุภาษิต ที่ว่า สจจ เว อมตา วาจา แปลว่า คำสัตย์แล เป็นวาจาไม่ตาย

(บุรุษย์ ศิริมหาสาคร,สาคร, 2546, หน้า 63-64อ้างอิงจาก กรมวิชาการ, 2516)

คำถาม

1. จากกรณีตัวอย่างนี้ให้บอกผลดีที่เกิดจากการเป็นคนมีความซื่อสัตย์

.....

.....

.....

2. ให้สรุปข้อคิดหรือสัจพจน์ที่ได้จากเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

3. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่าความซื่อสัตย์ หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

4. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่าความซื่อสัตย์มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.4

เรื่อง ผลซื้อ ผลสัถย์

คำชี้แจง ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้อ่านกรณีตัวอย่างเรื่อง “ผลซื้อ ผลสัถย์” แล้วร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในท้ายเรื่อง

กรณีตัวอย่าง เรื่อง 4 ผลซื้อ ผลสัถย์

ข้าพเจ้ามีความจำเป็นต้องใช้รองเท้าหุ้มส้นผูกส้นน้ำตาตล เพื่อใช้กับเครื่องแบบตรวจการ ได้เข้าไปดูที่ร้านรองเท้ามีชื่อแห่งหนึ่งพบรองเท้าส้นน้ำตาตลผูก แต่เป็นแบบสปอร์ต จึงถามคนขายว่า รองเท้าแบบนี้ ใช้กับเครื่องแบบตรวจการได้หรือไม่ เขาบอกว่าใช้ได้ ข้าพเจ้าไม่ทันได้อ่านระเบียบชัดเจน ก็นึกว่าคงจะใช้ได้ แต่ใจหนึ่งคิดว่า ไปอ่านระเบียบเสียให้แน่นอนก่อนจะได้ไม่เสียเวลาและเสียเงินเปล่า

จากนั้น จึงได้ไปดูที่ร้านรองเท้าอีกแห่งหนึ่ง ก็พบรองเท้าส้นน้ำตาตลแบบเดียวกันนั้นเข้าอีก แต่คนขายพูดคนละอย่างว่า “รองเท้าส้นน้ำตาตลแบบสปอร์ตนี้ ถ้าจะว่ากันตามระเบียบจริง ๆ แล้วก็ใช้กับการแต่งเครื่องแบบตรวจการไม่ได้ ต้องใช้แบบเรียบๆ รองเท้าแบบตรวจการเคยมีจำหน่ายที่นี่ แต่บัดนี้ หหมดเสียแล้ว”

ข้าพเจ้านึกชมคนขายนั้น ที่พูดตามความจริงก็เลยซื้อรองเท้าคู่นั้น ไม่ใช่เพื่อจะเอามาใช้กับเครื่องแบบตรวจการแต่ซื้อเพื่อเป็นรางวัลความสุจริตของผู้ขายคนนั้น

มีคนเป็นอันมาก ที่ยอมพูดเท็จ เพื่อหากำไรเพียงเล็กน้อย แต่ต้องสูญเสียกำไรมาก ๆ ที่จะได้ภายหลัง คนขายของที่หลอกหลวงผู้ซื้อนั้นก็ตั้งร้านอยู่ไม่รอดหรือไปรอดก็หาทางเจริญไม่ได้

การที่คนยอมพูดเท็จนั้น ก็โดยเหตุผลสองอย่าง คือ โลกหนึ่งและเห็นแก่ตนเองหนึ่ง ความโลภ และความเห็นแก่ตนเอง ทำให้คนนั้นขาดความสัตย์ สุจริต ถ้าอยู่กับคณะต้องเสียชื่อเสียง อยู่ในสังคมก็ทำให้สังคมเดือดร้อน ถ้ามีคนอย่างนี้ในชาติมาก ๆ ก็ทำให้ชาติวุ่นวาย แดกแยกหาสามัคคีมิได้ (บูรชัย ศิริมหาสาร, 2546, หน้า 65-67 อ้างอิงจาก นายดำรา ฅ เมืองใต้, 2556)

คำถาม

1. เพราะเหตุใด ผู้เขียนบทความนี้จึงซื้อรองเท้าจากคนขายรองเท้า

.....

.....

.....

2. ถ้าคนขายรองเท้าหลอกผู้เขียนบทความนี้ให้ซื้อรองเท้า ท่านคิดว่าจะก่อให้เกิดผลเสียต่อคนขายอย่างไร

.....

.....

.....

3. ให้ท่านสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

4. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

5. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่า ความซื่อสัตย์ มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.5

เรื่อง พยัคฆ์ร้าย กับโคแม่ลูกอ่อน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้อ่านกรณีตัวอย่าง เรื่อง “พยัคฆ์ร้ายกับโคแม่ลูกอ่อน” แล้วร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในท้ายเรื่อง

กรณีตัวอย่าง เรื่อง 5 พยัคฆ์ร้าย กับโคแม่ลูกอ่อน

ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีโคแม่ลูกอ่อนกำลังเพาะเล็มหญ้าเขียวอยู่อย่างเพลิดเพลิน ทันใดนั้นเองมีแม่เสือโคร่งตัวหนึ่ง ปรากฏตัวขึ้นหมายจะขย้ำแม่โคเป็นอาหาร ด้วยความกลัว แม่โคจึงร้องขอชีวิต ว่าตนนั้นมีลูกอ่อนอยู่ในถ้ำ หากตายไปลูกคงได้รับความลำบาก ขอได้โปรดไว้ชีวิตสักครั้งหนึ่งเถิด

ถึงแม้แม่โคจะร้องขอชีวิตอย่างไร พยัคฆ์ร้ายก็ยังคิดจะกินแม่โค แม่โคจึงว่าลำพังตนผู้เดียวมัน คงไม่ร้องขอชีวิต แต่เป็นเพราะสงสารลูกน้อย จะไม่มีใครเลี้ยงดู ท่านเองเคยมีลูกขอได้โปรดให้ข้าพเจ้ากลับไปให้นมลูกเป็นครั้งสุดท้าย หลังจากนั้นจะกลับมาเป็นอาหารของท่านแม่เสือโคร่งฟังแล้ว ก็ยอมผ่อนปรนให้แม่โคกลับไปหาลูก

ครู่ต่อมาแม่โควิ่งกลับมาให้แม่เสือโคร่งกินตามสัญญา ฝ่ายลูกโคสงสารแม่จึงวิ่งตามมาด้วยและขอให้แม่เสือโคร่งกินเนื้อตนเป็นอาหารแทนแม่โค

ด้วยอันิสงค์แห่งความซื่อสัตย์ของแม่โคที่รักษาสัตย์มากกว่ารักชีวิต และด้วยความกตัญญูภักดีของลูกโค ทำให้พยัคฆ์ร้ายเกิดใจกรุณา ไม่อาจกินแม่โคหรือลูกโคได้ พร้อมทั้งกล่าวว่า เมื่อเจ้าทั้งสองยอมตายแทนกันเพื่อรักษาสัตย์และความกตัญญูดังนี้ ขอให้เจ้าทั้งสองแม่ลูกมีชีวิตอยู่ตลอดไปโดยสวัสดิ์เถิด (บุรุษย์ ศิริมหาสาร, 2546, หน้า 68-69)

คำถาม

1. เพราะเหตุใด แม่โคจึงกลับมาให้แม่เสือโคร่งกิน

.....

.....

.....

2. เพราะเหตุใด ลูกโคจึงขอให้แม่เสือโคร่งกินเนื้อตนเป็นอาหารแทนแม่โค

.....

.....

.....

3. เพราะเหตุใด แม่เสือโคร่งจึงไม่กินแม่โคและลูกโค

.....

.....

.....

4. ท่านมีความรู้สึกอย่างไร ต่อเรื่องนี้

.....

.....

.....

5. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

6. จากกรณีตัวอย่าง นักศึกษาคิดว่า ความซื่อสัตย์ มีความสำคัญ และมีความจำเป็น
ต่อ การอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างไร

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้

พฤติกรรม (จากการตอบคำถาม/ แสดงความคิดเห็น)	เข้าใจ ความหมาย ของความ ซื่อสัตย์			เข้าใจ ความสำคัญ และความ จำเป็นของ การมีความ ซื่อสัตย์			รู้ผลดีและ ผลเสียของ การมีและการ ขาดความ ซื่อสัตย์			รู้สาเหตุและ แนวทางการ แก้ปัญหา การขาด ความ ซื่อสัตย์			มีพฤติกรรมที่ ดีต่อการมี ความซื่อสัตย์			หมายเหตุ (ระบุสาเหตุ ในกรณีที่ นักเรียนได้ คะแนน 1 คะแนน)		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1.																		
2.																		
3.																		
4.																		
5.																		
6.																		
7.																		
8.																		
9.																		

เกณฑ์การประเมิน ระดับเกณฑ์ ดี พอใช้ ปรับปรุง

ระดับคะแนน 3 2 1

ชุดที่ 2

เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

จัดทำโดย..นางปาริชาติ ธีระวิทย์

คำนำ

การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ศึกษาเรื่องการเป็นประชาชนที่ดีควรทำเช่นไร โดยใช้รูปแบบ การเรียน การสอน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Construction) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อ มุ่งเน้นให้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ดังกล่าวสามารถพัฒนาการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็น สำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อวามนุษย์ทุกคน สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถ และมีความคิดสร้างสรรค์ทางปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเรื่อง การเป็นประชาชนที่ดี โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคทางปัญญา (Construction) มีทั้งหมด 3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้แก่

ชุดกิจกรรมที่ 1 คือความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติของคนดี

ชุดกิจกรรมที่ 2 คือความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ชุดกิจกรรมที่ 3 คือความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ผู้วิจัยหวังว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา

ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค ด้วยปัญญา(Construction) จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนต่อไป

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรื่อง การเป็นประชาชนที่ดีควรเป็นเช่นไร โดยใช้รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Construction) นักศึกษาต้องศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้

1. ศึกษาบัตรคำสั่ง
2. อ่านบัตรเนื้อหา
3. ทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรม
4. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยบัตรกิจกรรม
5. ทำบัตรทดสอบเมื่อนักศึกษาศึกษาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เปิดดูเฉลยด้วย
6. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยแบบทดสอบ

กิจกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม ที่ 2

เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

เวลา 3 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้การจัดการการเรียนรู้

1.1 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และรู้ผลดี และผลเสียของการมี และการขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

1.2 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

1.3 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถบอกแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองได้

2. แนวคิดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

ผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง สามารถควบคุมตนเองให้กระทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ถือเป็นคุณสมบัติของคนดีที่ควรแก่การปฏิบัติ และเป็นพื้นฐานของการนำไปสู่ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น (บุรุษย์ ศิริมหาสาคร, 2547, หน้า 70)

3. เทคนิคกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

3.1 กระบวนการกลุ่ม (Group process)

3.2 การระดมสมอง (Brainstorming method)

3.3 การใช้กรณีศึกษา หรือกรณีตัวอย่าง (Case study method)

3.4 การสร้างความตระหนัก (Awareness conformation)

4. เนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้การจัดการการเรียนรู้

การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การระดมสมองของสมาชิกในกลุ่ม และการใช้กรณีศึกษาหรือกรณีตัวอย่างในการเรียนรู้ควรมีสาระ ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ตามจุดประสงค์ อาจเป็นกรณีที่เกิดขึ้นจริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งในกรณีนั้นมีสถานการณ์ปัญหาความขัดแย้งอยู่ เช่น ปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งอาจนำมาจากแหล่งข้อมูล เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์

วิธีทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือนำเสนอด้านสื่อดังกล่าว แล้วร่วมกันอภิปรายกลุ่มย่อยหรือระดมสมอง เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านความซื่อสัตย์ พร้อมนำเสนอให้เพื่อนในห้องประชุมได้รับรู้ ถึงข้อสรุปตามแนวคิดของกลุ่มนั้นๆเพื่อร่วมวิจารณ์และหาข้อสรุปที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

5. กระบวนการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำเข้ากิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

5.1.1 วิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบแล้ว แจกใบความรู้ที่ 2.1 ให้นักศึกษาผู้รับการฝึกอบรมร่วมกันร้องเพลง ตรงต่อเวลา แล้วตั้งคำถามให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยกันตอบว่า การตรงต่อเวลาเป็นการแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ ต่อตนเองหรือไม่เพราะเหตุใด

5.2 ขั้นกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

5.2.1 วิทยากรให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบ่งกลุ่ม 3 กลุ่มๆละ 10 คน โดยนับเลข 1-3 ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน และเรียกชื่อกลุ่มตามหมายเลขที่นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5.2.2 เมื่อนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่ม เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

5.2.3 วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 2.2 สำหรับนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ ร่วมกันศึกษาเหตุการณ์ที่เป็น กรณีตัวอย่าง โดยวิทยากรจะนำเหตุการณ์ตัวอย่าง จำนวน 3 เหตุการณ์ในใบความรู้ที่ 2.2 นั้น มาให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมพิจารณาในแต่ละเหตุการณ์ แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อตอบคำถามในใบงานที่ 2.1 ซึ่งมีด้วยกันสามตอน คือตอนที่ 1 ตอบคำถาม จากเหตุการณ์ตัวอย่างเรื่องที่ 1 ตอนที่ 2 ตอบคำถามจากเหตุการณ์ตัวอย่างในเรื่องที่ 2 และตอนที่ 3 ตอบเหตุการณ์ตัวอย่างในเรื่องที่ 3 ตามลำดับ โดยแต่ละเหตุการณ์จะใช้เวลาในการศึกษาและตอบคำถามเหตุการณ์ละ 15 นาที

5.2.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อนำเสนอผลการเรียนรู้หน้าห้องประชุม กลุ่มละ 5 นาที

5.3 ขั้นสรุปกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

5.3.1 วิทยากรให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนร่วมกันสรุปความเห็น เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญและความจำเป็นของการมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและแนวปฏิบัติ คนที่แสดงถึงการเป็นคนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยใช้วิธีการตั้งคำถามให้นักศึกษาผู้เข้ารับ

การฝึกอบรมร่วมกันตอบหรืออาจเลือกถามนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เห็นว่ายังไม่มี
ความเข้าใจในกิจกรรมการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อตนเอง แล้ววิทยากรสรุปอีกครั้งหนึ่ง

6. สื่อการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

6.1 ใบความรู้ที่ 2.1 เพลง ตรงต่อเวลา 30 ชุด

6.2 ใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง เหตุการณ์ตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 30 ชุด

6.3 ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 30 ชุด

7. การประเมินผลกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

การประเมินผลใช้แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้โดยพิจารณาจากประเด็น
ดังต่อไปนี้

7.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

7.2 การแสดงความคิดเห็นในความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย และความสำคัญของ
การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นคนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

7.3 หากประเมินผลแล้วนักศึกษาศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มใดได้ผลการประเมินต่ำ
กว่า 80% ให้บันทึกแล้วสัมภาษณ์นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรม ถึงสาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ใน
ประเด็นต่าง ๆ แล้วพูดคุยทำความเข้าใจถึงปัญหา และแนวทางการแก้ไข เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับ
การฝึกอบรมมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองด้านการทำงานร่วมกัน การคิด
วิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหา การมีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ใบความรู้ที่ 2.1
เพลง ตรงต่อเวลา

ตรงต่อเวลา พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา
ตรง ตรง ตรง เวลา พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา
เราเกิดมาเป็นคน ต้องหมั่นฝึกคนให้ตรงเวลา
วันคืนไม่คอยท่า วันเวลาไม่เคยคอยใคร
วันเวลาไม่เคยคอยใคร

ใบความรู้ที่ 2.2

เรื่อง เหตุการณ์ตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 1 ข้อสอบรั่ว

ทรงเกียรติเป็นนักเรียนดี ครั้งหนึ่ง ครูคณิตศาสตร์ให้นักเรียนทุกคนสอบวิชาเลข ซึ่งข้อสอบค่อนข้างยาก เขาทำไม่ได้เพื่อนที่อยู่ข้าง ๆ จึงส่งเฉลยข้อสอบ ซึ่งได้มาจากเพื่อนนักเรียนอีกห้องหนึ่ง ซึ่งสอบวิชานี้ไปแล้วในภาคเช้า โดยบอกว่า “ไม่ต้องคิดให้เสียเวลา ลอกคำตอบนี้ได้เลย ครูไม่รู้หรอก” แต่เขาไม่ยอมลอก เพราะถึงครูไม่รู้ แต่ตัวเขาเองก็รู้ว่าไม่ได้ลอกคำตอบด้วยตนเอง

วันต่อมาหลังจากที่ครูตรวจสอบแล้วปรากฏว่า นักเรียนทั้งห้องสอบได้คะแนนเกือบเต็ม มีทรงเกียรติเพียงคนเดียว ที่สอบไม่ผ่านทำให้ครูสงสัย จึงสืบค้นหาข้อเท็จจริง ได้ความว่ามีเพื่อนนำเฉลยคำตอบของวิชานี้มาบอกกัน และนักเรียนที่สอบได้คะแนนเกือบเต็ม จะต้องลอกคำตอบอย่างแน่นอน เพราะข้อสอบค่อนข้างยากมีเพียงทรงเกียรติคนเดียวซึ่งสอบไม่ผ่าน เพราะไม่ได้ลอกคำตอบ

ครูจึงยกเลิกผลการสอบในครั้งนี้อย่างเฉยเมย และชมเชยทรงเกียรติว่า เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองสมควรได้รับยกย่องให้เป็นนักเรียนตัวอย่าง ส่วนนักเรียนคนอื่นที่ลอกคำตอบนั้น ครูได้คาดโทษว่า ถ้าใครทำเช่นนี้อีก จะปรับให้สอบตกในวิชานี้โดยไม่มีทางเลือกให้อีกเลย (บุรุษย์ ศิริมหาสาคร, 2546, หน้า 73)

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 2 แจกกันเป็นเหตุ

คำกับแดงเป็นพี่น้องกัน วันหนึ่งคำวิ่งเล่นในบ้าน จนแจกกันดอกไม้แตก ในขณะที่มีเสียงคนเดินผ่านมา คำจึงรีบหลบไปแอบข้างหลังตู้ ตักครู่หนึ่ง ได้ยินเสียงแม่แดง ซึ่งเป็นน้องชาย เพราะแม่คิดว่าแดงเป็นคนทำแตก เนื่องจากตามปกติ แดงมีนิสัยซุกซนและชอบทำข้าวของแตกเป็นประจำอยู่แล้ว ถึงแม้ว่าแดงจะปฏิเสธอย่างไร คุณแม่ก็ไม่ยอมเชื่อ และจะทำโทษแดง ที่ทำแจกกันแตกแล้วยังโกหกอีก (บุรุษย์ ศิริมหาสาคร, 2546, หน้า 74)

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 3 โจรกลับใจ

สมพล เคยเป็นโจรปล้นทรัพย์สินของผู้อื่น และฆ่าคนตาย ต่อมาเขากลับตัวกลับใจเล็ก เป็นโจร แต่งงานมีครอบครัว มีลูก 3 คน ประกอบอาชีพสุจริต โดยที่ลูก ๆ และภรรยา รวมทั้งคนอื่น ๆ ในหมู่บ้านไม่มีใครรู้ว่าเขาเคยเป็นโจรมาก่อน

ต่อมาอีก 6 ปี เขาได้ข่าวว่า ตำรวจจับตัวคนร้ายได้ โดยคิดว่าคนผู้นั้นคือเขา ศาลสั่ง
ลงโทษให้ประหารชีวิต ในฐานะที่ฆ่าเจ้าทรัพย์ตาย ซึ่งเขารู้ดีว่าเป็นการจับผิดตัว
ในขณะที่ทราบข่าว เขามีความรู้สึก 2 ประการ คือ
ประการแรก คดีที่ติดตัวเขาจะได้สิ้นสุดลง เพราะตำรวจคิดว่าจับตัวคนร้ายได้แล้ว
คงไม่สืบสวนต่อ ทำให้เขาพ้นจากความผิดโดยปริยาย
ประการที่ 2 รู้สึกสงสารชายคนนั้น ซึ่งต้องมาเป็นผู้รับผิดชอบแทนเขา
อันที่จริงแล้วเขาก็อยากจะไปรับผิดชอบกับตำรวจว่าเขาเป็นคนร้ายที่แท้จริง แต่เนื่องจาก
เป็นห่วงลูก ๆ และภรรยา ถ้าเขาตายไป ใครจะเป็นผู้ดูแลครอบครัวเขา
(บุรุษย์ ศิริมหาสาคร, 2546, หน้า 75)

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

คำชี้แจง ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมอ่านเหตุการณ์ตัวอย่างจากใบความรู้ที่ 2.2 แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อตอบคำถามต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เมื่ออ่านเหตุการณ์ตัวอย่างในเรื่องที่ 1 จบแล้ว ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักศึกษาคิดว่าการกระทำของทรงเกียรติเป็นการกระทำที่โง่หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

2. หากนักศึกษาเป็นเพื่อนของการทรงเกียรติจะโกรธเขาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

3. หากนักศึกษาว่าการกระทำของทรงเกียรติมีประโยชน์ต่อเพื่อนในชั้นเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 เมื่ออ่านเหตุการณ์ในเรื่องที่ 2 จบแล้วให้เลือกตอบคำถาม ต่อไปนี้ เพียง 1 ข้อ ถ้านักศึกษาเป็นคำ นักศึกษาจะตัดสินใจอย่างไร

ก. ออกไปบอกความจริงกับแม่ทั้งหมด

เพราะ.....

.....

.....

ข. แอบดูเฉย ๆ

เพราะ.....

.....

.....

ค. ตัดสินใจไม่ได้

เพราะ.....

.....

.....

ตอนที่ 3 เมื่ออ่านเหตุการณ์ในเรื่องที่ 3 จบแล้ว ให้เลือกตอบคำถาม ต่อไปนี้ เพียง 1 ข้อ

ถ้านักศึกษาเป็นสมพล นักศึกษาจะอย่างไรให้เหตุผลประกอบ

ก. สาราภาพผิดกับตำรวจ

ข. อยู่เฉยๆ เพราะการที่ตำรวจจับผิดตัวไม่ใช่ความผิดของเขา

ค. ตัดสินใจไม่ถูก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เมื่อศึกษาเหตุการณ์ตัวอย่างทั้งสามเหตุการณ์แล้วให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้

ก. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คืออะไร

.....
.....
.....

ข. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีความสำคัญและจำเป็นต่อการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น อย่างไร

.....
.....
.....

ค. นักศึกษาคิดว่าความซื่อสัตย์ต่อตนเองมีผลได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....

ง. นักศึกษาคิดว่าการขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเองจะมีผลเสียอย่างไร

.....
.....
.....
.....

จ. นักศึกษาจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะแสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้

พฤติกรรม (จากการตอบคำถาม/ แสดงความคิดเห็น)	เข้าใจ ความหมาย ของความ ซื่อสัตย์			เข้าใจ ความสำคัญ และความ จำเป็นของ การมีความ ซื่อสัตย์			รู้ผลดีและ ผลเสียของ การมีและการ ขาดความ ซื่อสัตย์			รู้สาเหตุและ แนวทางการ แก้ปัญหา การขาด ความ ซื่อสัตย์			มีพฤติกรรมที่ ดีต่อการมี ความซื่อสัตย์			หมายเหตุ (ระบุสาเหตุ ในกรณีที่ นักเรียนได้ คะแนน 1 คะแนน)		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1.																		
2.																		
3.																		
4.																		
5.																		
6.																		
7.																		
8.																		
9.																		

เกณฑ์การประเมิน ระดับเกณฑ์ ดี พอใช้ ปรับปรุง

ระดับคะแนน 3 2 1

ชุดที่ 3

เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

จัดทำโดย..นางปาริชาติ ธีระวิทย์

คำนำ

การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ศึกษาเรื่องการเป็นประชาชนที่ดีควรทำเช่นไร โดยใช้รูปแบบ การเรียน การสอน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Construction) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อ มุ่งเน้นให้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ดังกล่าวสามารถพัฒนาการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็น สำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อวามนุษย์ทุกคน สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถ และมีความคิดสร้างสรรค์ทางปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา เรื่อง การเป็นประชาชนที่ดี โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคทางปัญญา (Construction) มีทั้งหมด 3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

ชุดกิจกรรมที่ 1 คือความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติของคนดี

ชุดกิจกรรมที่ 2 คือความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

ชุดกิจกรรมที่ 3 คือความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

ผู้วิจัยหวังว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา

ระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค ด้วยปัญญา(Construction) จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนต่อไป

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง เรื่อง การเป็นประชาชนที่ดีควรเป็นเช่นไร โดยใช้รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Construction) นักศึกษาต้องศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้

1. ศึกษาบัตรคำสั่ง
2. อ่านบัตรเนื้อหา
3. ทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรม
4. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยบัตรกิจกรรม
5. ทำบัตรทดสอบเมื่อนักศึกษาศึกษาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่เปิดดูเฉลยด้วย
6. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยแบบทดสอบ

กิจกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรมที่ 3

เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

เวลา 3 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

- 1.1 เพื่อให้ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น โดยใช้การเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ
- 1.2 เพื่อให้ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
- 1.3 เพื่อให้ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถบอกผลดี ผลเสีย ที่เกิดจากการมี หรือ การขาดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และบอกแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นได้

2. แนวคิดกิจกรรมการฝึกอบรม

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น เป็นผู้ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัว ผู้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นย่อมได้รับความเชื่อถือ และความไว้วางใจจากผู้อื่น จึงเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การยึดถือและปฏิบัติ อันจะนำมาซึ่งความสุขความเจริญแก่ผู้ปฏิบัติ

3. เทคนิคกิจกรรมการฝึกอบรม

- 3.1 กระบวนการกลุ่ม (Group process)
- 3.2 การระดมสมอง (Brainstorming method)
- 3.3 การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing)
- 3.4 การสร้างความตระหนัก (Awareness conformation)

4. เนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น โดยกระบวนการกลุ่ม การระดมสมองของสมาชิกกลุ่ม และการนำเสนอโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ เป็นกระบวนการที่วิทยากรกำหนดหัวเรื่องปัญหาหรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ของนักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังของการแสดงบทบาทสมมติ จะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้สึก และพฤติกรรมของผู้แสดง เพื่อการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้การฝึกอบรม (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2547ก, หน้า53)

5. กิจกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

5.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรมการฝึกอบรม

5.1.1 วิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบ แล้วตั้งคำถาม ถามนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่า รู้จักการแสดงบทบาทสมมติหรือไม่ ให้นักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรมลองช่วยกันตอบ จากนั้นวิทยากรจึงสรุปว่าการแสดงบทบาทสมมตินั้นคืออะไร แล้วบอกว่าจะใช้การแสดงบทบาทสมมติในการเรียนรู้ เรื่องความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

5.2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

5.2.1 วิทยากรให้นักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม โดยนับเลข 1-7 ให้นักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน กลุ่มละ 7 คน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน 2 กลุ่ม และเรียกชื่อกลุ่มตามหมายเลขที่นักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรมนับ

5.2.2 เมื่อนักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่ม เพื่อดำเนินกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

5.2.3 วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 3.1 เรื่องการแสดงบทบาทสมมติให้ทุกกลุ่มศึกษา แล้วแจกใบงาน ที่ 3.1, 3.2, 3.3 และ 3.4 ให้กลุ่ม 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ใช้เวลา 30 นาที ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ร่วมกันศึกษาใบความรู้ และทำกิจกรรมในใบงาน โดยให้แต่ละกลุ่มนำสถานการณ์ ที่กำหนดในใบงานมาใช้เตรียมบท ในการแสดงบทบาทสมมติ และกำหนดผู้แสดงโดยให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกข้อมูล

5.2.4 ให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติโดยวิทยากรทำฉาก 4 ใบ ตามชื่อกลุ่ม เพื่อบันทึกกลุ่มที่จะแสดงก่อนและหลัง โดยให้เวลาในการแสดงแต่ละกลุ่มไม่เกิน 10 นาที พร้อมนำเสนอผลการอภิปรายกลุ่มตามหัวข้อที่กำหนดในใบงาน

5.2.5 เมื่อแต่ละกลุ่มดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จ เปิดโอกาสให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่มซักถาม หรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ยังสงสัย หรือมีแนวคิดแปลกแยกไปจากกลุ่มที่แสดง แล้ววิทยากรสรุปปิดท้าย

5.3 ขั้นสรุปกิจกรรมการฝึกอบรม

วิทยากรให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ร่วมกันสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการมีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และช่วยกันวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ที่เกิดจากการมี หรือการขาดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น รวมถึงแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น แล้ววิทยากรสรุปอีกครั้งหนึ่ง

6. สื่อการจัดกิจกรรมการฝึกรบ

- 6.1 ใบความรู้ที่ 3.1 เรื่อง ตัวอย่างการแสดงบทบาทสมมติ 30 ชุด
- 6.2 ใบงานที่ 3.1 เรื่อง หญิงหม้ายกับบุตร 7 ชุด
- 6.3 ใบงานที่ 3.2 เรื่อง ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน 7 ชุด
- 6.4 ใบงานที่ 3.3 เรื่อง เด็กขายหนังสือพิมพ์ 8 ชุด
- 6.5 ใบงานที่ 3.4 เรื่อง เด็กขายวิโรจน์กับเงิน 10 ล้าน 8 ชุด
- 6.6 ฉลาก ชื่อกลุ่ม 4 ใบ
- 6.7 นาฬิกาจับเวลา

7. การประเมินผลกิจกรรมการฝึกรบ

การประเมินผลใช้แบบสังเกตการณ์แสดงบทบาทสมมติ และแบบสังเกตพฤติกรรม
การเรียนรู้ โดยพิจารณาจากประเด็น ดังต่อไปนี้

- 7.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมติ
- 7.2 การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นความสำคัญ ความจำเป็น ผลดี ผลเสีย
และสาเหตุของการขาดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นรวมถึงแนวทางแก้ไข
- 7.3 หากประเมินแล้วกลุ่มใดได้ผลการประเมินต่ำกว่า 80% ให้บันทึกแล้วสัมภาษณ์
นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกรบถึงสาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในประเด็นต่าง ๆ แล้วพูดคุยทำความเข้าใจ
ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกรบมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มี
ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ใบความรู้ที่ 3.1

เรื่อง การแสดงบทบาทสมมติ

การแสดงบทบาทสมมติ คือ การกำหนดหัวเรื่อง ปัญหา หรือสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังจากการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้ และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้ในการฝึกอบรม

องค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมติ

1. การกำหนดสถานการณ์สมมติ หัวข้อเรื่องหรือปัญหา
2. การกำหนดบทบาทสมมติที่ต้องการ พร้อมรายละเอียด
3. การแสดงบทบาทสมมติ
4. กติกาควบคุมการแสดงบทบาทสมมติ ได้แก่ การรักษาเวลา ไม่แสดงสิ่งลามกอนาจาร ไม่ใช่คำหยาบคาย ใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงที่ไม่เป็นอันตราย เป็นต้น
5. การอภิปรายที่เกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดงบทบาทสมมติ
6. การสรุปผลกิจกรรมการเรียนรู้

ใบงานที่ 3.1

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 1 หญิงหม้ายกับบุตร

หญิงหม้ายคนหนึ่ง จอดแพอยู่ที่พระนครศรีอยุธยา มีความประสงค์จะให้บุตรได้เล่าเรียน มีความรู้ จึงพาบุตรมาส่งที่สถานีรถไฟจะให้มาอยู่กับลุง และเรียนหนังสือที่โรงเรียนในกรุงเทพฯ หญิงคนนี้เป็นคนจน ตั้งแต่สามีถึงแก่กรรมแล้ว ก็ได้อาศัยการค้าขายเลี้ยงตัวมาจนบัดนี้ เก็บเล็ก ประสมน้อย ได้เงินพอตัดเสื่อกางเกงให้บุตร และเหลืออีกนิดหน่อยก็สำหรับค่ารถไฟและค่าหนังสือเท่านั้น

เมื่อพาบุตรมาตามทางจึงพูดแก่บุตร ว่าอายุเจ้าครบ 12 ปี เมื่อวานนี้ ถ้าจะครบเอาพรุ่งนี้ ก็จะดีทีเดียว จะได้เสียค่ารถไฟแต่เพียงครั้งเดียว เหลืออีกครั้งหนึ่งเก็บเอาไว้ซื้ออะไรกินที่บางกอก แต่เมื่ออายุเต็ม 12 ปีแล้วจะต้องเสียเต็มราคาเท่ากับผู้ใหญ่ แม้ที่ไม่มีเงินที่จะให้เข้าไปซื้ออะไรกินอีก

บุตรแหงนคумารดา แล้วอ้อนวอนว่า “นอกจากค่าหนังสือและค่ารถไฟนี้ แม่จะไม่ให้เงินติดตัวไปบ้างสักนิดหน่อยหรือ” พุดดังนั้นแล้วก็ทำตาแดง ๆ มารดามีความเวทนาแทบจะให้เงินที่เหลืออยู่ไปแก่บุตรทั้งหมด แต่หากสนใจใจให้ไม่ได้เพราะมีบุตรเล็ก ๆ ที่ต้องเลี้ยงอีกหลายคนจึงมิให้

พอไปถึงสถานีไปขอซื้อตั๋วให้บุตรสำหรับไปกรุงเทพฯ เจ้าพนักงานขายตั๋วแลเห็นรูปร่างเด็กเป็นเด็กเล็กจึงถามว่า “ตัวเด็กครึ่งราคาหรือจ๊ะ” หญิงหม้ายนั่งอยู่สักครู่หนึ่ง ทำให้บุตรใจเด็นนึกว่ามารดาจะตอบแต่กระอ้อมกระแอ้มค่อยๆ ว่า “จ๊ะ” หรือนั่งเสียเป็นแต่เพียงพยักหน้ารับก็ได้ แต่มารดาก็หาได้ทำดังนั้นไม่ นั่งอยู่สักครู่หนึ่งแล้วกลับตอบว่า “ไม่ใช่จ๊ะ” อายุเกิน 12 ปีแล้วตามข้อบังคับของการรถไฟ เห็นจะต้องเสียเต็มราคาเหมือนผู้ใหญ่กระมัง” เจ้าพนักงานก็ขายตั๋วอย่างสำหรับผู้ใหญ่ให้ หญิงหม้ายรับและส่งให้บุตร แล้วกล่าวโดยขมของว่า “ลูกเอ๊ย นี่แน่ะตัวกับค่าจริงเก็บเอาใส่กระเป๋าไว้เถิด ดึกว่าได้เงินสองสามสลึงเพราะพุดปลดหลอดวงเขา”

พอส่งบุตรขึ้นรถไฟ และลากันเสร็จแล้ว รถไฟก็ออก บุตรรู้สึกในใจว่า ที่มารดาบอกความจริงแก่เขานั้นเป็นการถูกแล้ว ยิ่งเมื่อถึงกลางทาง คนตรวจตั๋วมาขอตั๋ว ยิ่งรู้สึกว่ มารดาทำถูกยิ่งขึ้นเพราะถ้าถือตัวครึ่งราคา อันเป็นตัวไม่แสดงความจริงแล้ว จะแลดูหน้าคนตรวจตั๋วอย่างไรได้ แต่เมื่อมีตัวที่แสดงความจริง ได้ชื่อว่า เป็นผู้เดินทางอันสุจริตแท้แล้ว จะดูหน้าใครๆ ก็ได้ ไม่ต้องมีความสะทกสะท้าน เมื่อคนตรวจตั๋วส่งคืนให้ แล้วพยักหน้าบอกว่า “ถูกต้องแล้ว” คำนี้ดังก้องอยู่ในใจของเด็กนั้น ทำให้ไม่ลืมคำจริงของมารดาเลย เมื่อรถไฟมาถึงกรุงเทพฯ เวลาค่ำและเด็กได้พบกับลุงมาคอยรับอยู่แล้ว จึงเดินตามลุงออกจากสถานีไป

“ลูกเอ๊ย นี่แน่ะตัวกับค่าจริงเก็บเอาใส่กระเป๋าไว้เถิด ดึกว่าได้เงินสองสามสลึงเพราะพุดปลดหลอดวงเขา”

เวลาส่งตัวคืนให้ที่ทางออก ถึงแม้ว่ากระเป๋ามีเงินติดเลยก็ได้รับความรู้สึกอึดใจเป็นอย่างยิ่ง ในการที่ไม่ได้รับความรู้สึกอึดใจเป็นอย่างยิ่ง ในการที่ไม่ได้หลอกหลวงปิดบังเงินค่าโดยสารของการรถไฟฟ้าไว้ครึ่งหนึ่ง

ต่อมาภายหลัง เมื่อเด็กคนนั้นจะแสดงสิ่งใดที่ไม่จริง ก็นึกถึงคำของมารดาที่สถานีและคำว่าถูกต้องแล้วของคนตรวจตั๋วในรถไฟได้เสมอ ทำให้แสดงความเท็จออกมาไม่ได้ บทเรียนใดในโรงเรียนทั้งหมดที่ได้เรียนนั้น ไม่มีอะไรจะมีราคาแพงกว่าบทเรียนที่ได้รับจากการมารดา และใส่มาในกระเป๋าเปล่าแทนเงินที่จะโกงการรถไฟฟ้า เมื่อครั้งขึ้นรถไฟจากสถานีพระนครศรีอยุธยา แต่เล็ก ๆ นั้นเลย (บุรุษย์ ศิริมหาสาคร, 2546, หน้า 104-107)

หัวข้ออภิปราย

1. ถ้านักศึกษาเป็นหญิงหม้าย ท่านจะบอกความจริงกับคนขายตัวหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

2. การที่หญิงหม้ายซื้อตัวเต็มราคาให้กับลูก ก่อให้เกิดผลดีผลเสียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ถ้าหญิงหม้ายซื้อตัวเด็กครึ่งราคาให้กับลูก จะก่อให้เกิดผลดี ผลเสียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ให้สรุปข้อคิดหรือสุภาษิตสอนใจที่ได้จากเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 3.2

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 2 ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

เด็กหญิงสองคนเป็นแม่ค้า ตั้งร้านอยู่ติดกัน คนชื่อ นิดา ขายผลไม้ ส่วนคนชื่อ สารี ขายปลา ขณะนั้นมีหญิงคนหนึ่งต้องการซื้อผลไม้ จึงพูดว่า “แดงโมลูกนี้ใหญ่ดีจริง ราคาเท่าไร” นิดาจึงตอบว่า “เหลือแต่ลูกนี้ใบเดียว มันใหญ่ดีก็จริง แต่มีจุดเน่าเสียแล้ว” จากนั้นจึงพลิกแดงโมให้หญิงคนนั้นดู หญิงคนนั้นพูดว่า “อ้อ! ถ้ามีจุดเสียแล้วก็ไม่เอาละ” แต่ก็นึกชมเชยอยู่ในใจว่า ถึงจะเป็นเด็ก แต่ก็มีควมซื่อตรงต่อลูกค้า แล้วหญิงคนนั้น ก็หนีไปร้านของสารี ถามว่า “ปลาสดหรือ” วาริรีบตอบว่า “จะ” ปลานี้ จับเมื่อเช้านี้เอง” หญิงผู้นั้นจึงซื้อปลาตัวนั้นไป

สารีจึงพูดกับ “เธอนี้เป็นคนโง่แท้ ๆ ไม่ควรซื้อจุดเสียของแดงโมให้เขาดู ทำให้ขายของไม่ได้ ดูเราซิ ปลาจับไว้ตั้งแต่เมื่อวาน ยังขายได้ราคาเหมือนปลาจับใหม่ ๆ ถ้าเธอไม่บอกเขาคงไม่รู้ ว่าแดงโมเสีย” นิดาเอามือจับกองสตางค์ที่ขายได้แล้วพูดว่า “เราไม่อยากพูดปดเพื่อเงินเพียงเล็กน้อย ไม่เชื่อคอยดูต่อไปว่า เราได้ลูกค้าเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งส่วนเธอได้เสียลูกค้าไปอีกคนหนึ่งแล้ว”

เช้าวันต่อมา ผู้หญิงคนนั้น มาซื้อผักผลไม้ของนิดาจนเกือบหมด แต่ไม่ได้ซื้อปลาของสารีเลยแม้แต่วิดเดียว และเป็นลูกค้าประจำของนิดา เพราะรู้ว่าของที่นิดาขายให้นั้น ล้วนแต่เป็นของดี

ครั้นต่อมา ผู้หญิงคนนั้น ต้องการคนซื้อที่จะช่วยดูร้านแลร้านของตน จึงชักชวนนิดา มาอยู่ด้วย เขารักใคร่ไว้วางใจนิดา ภายหลังได้ให้นิดามีหุ้นส่วนร้านขายของ ทำให้นิดามีฐานะดีขึ้น จากคนดูแลร้านเป็นเจ้าของร้านคนหนึ่ง (บุรุษย์ ศิริมหาสาคร, 2546, หน้า 108-109)

หัวข้ออภิปราย

1. ความเชื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนิดา ก่อให้เกิดผลดีต่อนิดาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ความไม่เชื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของสารี ก่อให้เกิดผลเสียต่อสารีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้สรุปข้อคิดสอนใจที่ได้จากเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 3.3

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 3 เด็กขายหนังสือพิมพ์

เด็กชายรุ่งโรจน์เป็นเด็กขายหนังสือพิมพ์อยู่ที่สี่แยกนิคมพัฒนา วันหนึ่งขณะที่เดินขายหนังสือพิมพ์ริมถนน ตาของเด็กชายรุ่งโรจน์ก็เหลือบไปเห็นกระเป๋าตังค์ตกอยู่ที่ริมถนน เด็กชายรุ่งโรจน์หยิบกระเป๋าตังค์ขึ้นมาพบเงินสดในกระเป๋ามีอยู่ประมาณ 10,000 บาทและเอกสารสำคัญในกระเป๋า เด็กชายรุ่งโรจน์นำกระเป๋าตังค์ไปให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ที่ยี่อมตรงสี่แยกไฟแดงเพื่อประกาศตามหาเจ้าของ

วันรุ่งขึ้นมีคุณลุงสมศักดิ์ มาแจ้งความที่โรงพักว่าทำกระเป๋าตังค์พร้อมเอกสารสำคัญในกระเป๋า ให้ตำรวจช่วยติดตาม ปรากฏว่าขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำเอกสารไปคืนให้คุณลุงสมศักดิ์ซึ่งเป็นเจ้าของ คุณลุงสมศักดิ์ตอบแทนเด็กชายรุ่งโรจน์เป็นจำนวนเงิน 30 บาท ซึ่งสร้างความภาคภูมิใจให้เด็กชายรุ่งโรจน์เป็นอย่างมาก

หัวข้ออภิปราย

1. เพราะเหตุใด ชายผู้นั้นจึงให้เงิน 30 บาท แก่เด็กขายหนังสือพิมพ์

.....

.....

.....

.....

.....

2. เพราะเหตุใด เด็กขายหนังสือพิมพ์จึงรับเงิน 30 บาท ของชายผู้นั้น ด้วยความภาคภูมิใจ

.....

.....

.....

.....

3. นักศึกษาคิดว่า ถ้านักศึกษาเก็บเงินของชายผู้นั้น ไปเป็นของตนเองโดยไม่ยอมคืน เจ้าของ นักศึกษาจะเกิดความรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. นักศึกษาให้สรุปข้อคิดสอนใจที่ได้จากเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 3.4

กรณีตัวอย่าง เรื่องที่ 4 เด็กชายวิโรจน์กับเงิน 10 ล้าน

ในคืนวันหนึ่ง ระหว่างที่คุณสุเทพกำลังเดินทางกลับจากทำธุระที่กรุงเทพฯ ได้แวะซื้อน้ำที่ร้านขายของใน อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร เมื่อกลับถึงบ้าน ตกใจมากที่รู้ว่ากระเป๋าเอกสารหายจึงรีบโทรศัพท์ไปตามที่ต่าง ๆ ที่คิดว่าจะลืมทิ้งไว้ แต่ก็ไม่มีแว้วว่าจะพบ

ประมาณ 2 ทุ่มของคืนเดียวกัน ขณะที่ ด.ช.วิโรจน์ กำลังเก็บของเข้าร้าน ก็บังเอิญเหลือบไปเห็นกระเป๋าเอกสาร (ซึ่งคุณสุเทพทำตกไว้ขณะเปิดประตูรถ) จึงรีบนำไปให้ลุงและป้าเมื่อเปิดดูพบเอกสารสำคัญ กุญแจตู้เซฟ สร้อยคอทองคำ นาฬิกาโรเล็กซ์ และธนบัตรจำนวนมากกว่า 10 ล้านบาท

สิ่งของมีค่าทั้งหมดนี้ พวกเขาจะเก็บไว้เป็นสมบัติของตัวเองก็ได้แต่ไม่ทำ กลับรักษาไว้ให้ดี แล้วโทรติดต่อเจ้าของมารับคืน

การกระทำของ ด.ช.วิโรจน์ ตลอดจนลุงและป้า นับเป็นตัวอย่างที่ดีในการช่วยส่งเสริมให้ทุกคนในสังคมไทย รู้จักมีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ธนาकारกสิกรไทยรู้สึกชื่นชมประทับใจ และขอยกย่องในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำ

อย่าปล่อยให้ความแตกต่างใด ๆ มาเป็นช่องว่างในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

(บุรชัย ศิริมหาสาร, 2546, หน้า 112-114)

หัวข้ออภิปราย

1. นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไร ต่อการกระทำของเด็กชายวิรัตน์

.....

.....

.....

.....

.....

2. ถ้ามีคนบางคนบอกว่า “เด็กชายวิรัตน์เป็นคนโง่ที่พบเงินมากมายขนาดนั้นแล้วยังไม่เอามาเป็นของตนเอง ทั้งๆที่ไม่มีใครรู้ โอกาสทองเช่นนี้ มิใช่หาได้ง่าย ๆ น่าเสียดายแทน” นักศึกษาจะมีวิธีการพูด เพื่อเปลี่ยนความคิดของผู้ที่กล่าวคำเช่นนี้ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้สรุปข้อคิดสอนใจที่ได้จากเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตการณ์แสดงบทบาทสมมติการฝึกอบรม

กลุ่มที่..... ชื่อ-สกุล	การมีส่วนร่วม ในกลุ่ม	กำหนด บทบาทตรง ประเด็น	การแสดง บทบาท สมมติ	ความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์	สรุปข้อคิดได้ ตรงประเด็น และครอบคลุม	รวม
	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	20
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

ลงชื่อผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน มีดังนี้

4 = ดีมาก

3 = ดี

2 = ปานกลาง

1 = พอใช้

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

พฤติกรรม (จากการตอบคำถาม/ แสดงความคิดเห็น)	เข้าใจ ความหมาย ของความ ซื่อสัตย์			เข้าใจ ความสำคัญ และความ จำเป็นของ การมีความ ซื่อสัตย์			รู้ผลดีและ ผลเสียของ การมีและการ ขาดความ ซื่อสัตย์			รู้สาเหตุและ แนวทางการ แก้ปัญหา การขาด ความ ซื่อสัตย์			มีพฤติกรรมที่ ดีต่อการมี ความซื่อสัตย์			หมายเหตุ (ระบุสาเหตุ ในกรณีที่ นักเรียนได้ คะแนน 1 คะแนน)		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1.																		
2.																		
3.																		
4.																		
5.																		
6.																		
7.																		
8.																		
9.																		

เกณฑ์การประเมิน ระดับเกณฑ์ ดี พอใช้ ปรับปรุง

ระดับคะแนน 3 2 1

คู่มือครู

สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

เรื่อง

ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี

สำหรับนักศึกษาอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1

คู่มือครูประกอบสำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

คู่มือครู

บทนำ

แนวคิด

การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้โดยผ่านการปฏิบัติจริง (Learning by doing) เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้และความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างลึกซึ้ง พัฒนาทักษะการการใช้เทคโนโลยี วัสดุที่ใช้สร้างความรู้ ส่งเสริมแลกเปลี่ยนฟัง ได้คิด วางแผน ทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกทักษะการแก้ไขปัญหา ทำงานเป็นทีม รับผิดชอบต่อหน้าที่ ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญ เข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้เรียน สังเกตการณ์การทำงานของผู้เรียน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

หลักการ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) เป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียนด้วยตนเองอีกวิธีหนึ่ง ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอีกทั้งยังสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนที่ตั้งไว้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ศึกษา ค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมีการเชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่กำลังเรียน พร้อมทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิด นำเสนอผลการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของตนเองอีกด้วย ครูผู้สอนเป็นส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นผู้สังเกตการณ์ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทั้งชุดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

องค์ประกอบของชุดกิจกรรมประกอบด้วย

1. ปก ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง เวลา
2. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้
4. บัตรเนื้อหา
5. กิจกรรมการเรียนรู้

6. บัตรคำถาม
7. บัตรกิจกรรม การระบุประเด็นปัญหา
8. บัตรกิจกรรม แผนการศึกษาค้นคว้า
9. บัตรกิจกรรม แบบบันทึกความรู้
10. บัตรกิจกรรม แบบสรุปองค์ความรู้
11. แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมกลุ่ม
12. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
13. แบบประเมินผลงาน (สำหรับครู)
14. แบบทดสอบหลังเรียนเรียน
15. เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
16. ภาคผนวก

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)

มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 แนะนำกิจกรรมการเรียนรู้
- ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายของชิ้นงาน
- ขั้นที่ 3 ระดมสมอง/ ทบทวนความรู้เดิมเพื่อวางแผนสร้างชิ้นงาน
- ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้
- ขั้นที่ 5 นำเสนอความก้าวหน้าของชิ้นงาน/ ความรู้ที่ได้
- ขั้นที่ 6 แลกเปลี่ยนความคิด
- ขั้นที่ 7 ปรับเปลี่ยนความคิด

คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูและนักเรียน

บทบาทของครู เป็นผู้กระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในกระบวนการกลุ่มย่อยในรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) มีดังนี้

1. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยควบคุมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานอย่างราบรื่น
2. แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม (ต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและบรรยากาศการเรียนที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา)
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญาโดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้จุดประกายความคิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนโดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียนที่จะเรียนรู้เพื่อประจักษ์แก่ใจด้วยตนเอง
4. ช่วยเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมและนำทางให้ผู้เรียน ได้รู้วิธีวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

บทบาทของครูในการประเมินผล ในรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ครูจะมีบทบาทในประเมินผลที่สำคัญ คือ

1. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นระยะตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียนตลอดเวลา
2. ประเมินเพื่อตัดสินเมื่อสิ้นสุดแต่ละชุดกิจกรรม ครูจะทำหน้าที่ในการตัดสินใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงระดับมาตรฐานที่สมควรผ่านไปเรียนในหน่วยการเรียนรู้อื่นหรือไม่

บทบาทของผู้เรียน

1. มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ
2. เรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง
3. ตัดสินปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
4. มีความรู้สึกรักและความคิดเป็นของตนเอง
5. วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้
6. ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และได้รับมอบหมาย

7. นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ผลที่ได้รับจากการเรียนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism) ที่สร้างขึ้นดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจแผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารเพิ่มเติมในเรื่องที่จะสอนอย่างละเอียดในกรอบของเนื้อหาการเรียนที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน

1.2 ตรวจสอบความพร้อมของกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ถ้าเป็นไปได้ควรฝึกทำกิจกรรมการเรียนก่อนที่จะให้นักเรียนใช้จริง เมื่อเกิดปัญหาใด ๆ จะได้แก้ไขทันที

1.3 ศึกษาบทบาทของครูและนักเรียนในรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานให้เข้าใจ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน

1.4 ทำความเข้าใจในเรื่องของการวัดและประเมินผล ตลอดระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม

1.5 จัดชั้นเรียน และสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์

1.6 จัดเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมให้มีความพร้อมเพรียงที่สุด

2. การจัดชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.1 จัดชั้นเรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 5-6 คน ผู้วิจัยออกแบบให้ทดสอบความสามารถของนักเรียน ประกอบด้วย เก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน และ อ่อน 1 คน นักเรียนจะต้องช่วยกันเรียนรู้และช่วยกันค้นคว้าข้อมูล โดยมีครูผู้สอนทำหน้าที่ในการกระตุ้นและชี้แนะแนวทางให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม ข้อดี

2.2 ในการจัดกลุ่มเป็นวิธีการที่ให้นักเรียนมาอยู่รวมกัน เพื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยสามารถแนะนำนักเรียนภายในกลุ่มให้สามารถจัดกลุ่มของตนเองเป็นคู่ หรือ 3 คน ตามลักษณะของกิจกรรมการเรียนได้ การจัดกลุ่มต้องส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และช่วยลดการแข่งขันระหว่างการทำงานในกลุ่มรวมทั้งการเปรียบเทียบตนเอง

2.3 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ผู้วิจัยจัดให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม ๆ ภายในห้อง จัดเตรียมมุมหนังสือเพื่อการค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า

แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ มีบทบาทสำคัญมากในกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) เพราะเป็นสิ่งที่ต้องใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning) ของนักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ประกอบไปด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา
- ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจปัญหา
- ขั้นที่ 3 การนำเสนอแผนการศึกษาค้นคว้า
- ขั้นที่ 4 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า
- ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ความรู้
- ขั้นที่ 6 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ
- ขั้นที่ 7 นำเสนอและประเมินผลงาน

4. การวัดและประเมินผล

ในการวัดและประเมินผลประกอบด้วย การประเมินผลก่อนการเรียนรู้ ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียน

4.1 การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และวัดเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา โดยใช้เครื่องมือในการวัดคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา แล้วทำการบันทึกคะแนนไว้

4.2 การประเมินผลระหว่างเรียน

4.2.1 การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินความสามารถในการเรียนตามขั้นตอนการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนเป็นรายกลุ่ม โดยทำการประเมินคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้นในบัตรกิจกรรมนักเรียน แล้วบันทึกผลในแบบประเมินผลการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

4.2.2 กระประเมินผลโดยใช้แบบฝึกหัดประจำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบประจำหน่วยย่อยในแต่ละเรื่อง โดยให้นักเรียนทำการทดสอบหลังจากที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จบแต่ละหน่วยย่อยแล้ว

4.3 การประเมินผลหลังเรียน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ ดังนี้

4.3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการประเมินความรู้ของนักเรียนในด้าน ความรู้-ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ เมื่อเรียนจบหน่วยย่อยทุกหน่วยแล้ว

4.3.2 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อวัดความสามารถของนักเรียนในการสืบเสาะหาความรู้ โดยผ่านการปฏิบัติและฝึกฝนความคิดอย่างเป็นระบบจนเกิดเป็นความชำนาญ ซึ่งโดยสอดคล้องกับพฤติกรรมกรคิดวิเคราะห์ ทั้งหมด 3 ข้อ คือวิเคราะห์ ความสำคัญ วิเคราะห์หลักการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์

4.3.3 แบบวัดเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษา เพื่อวัดความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา โดยผ่านการจัดการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นพฤติกรรมทางด้านความรู้สึกรักที่เกิดขึ้นจากการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบขึ้นด้วย ความสนใจใฝ่รู้หรือความอยากรู้อยากเห็น ความมุ่งมั่นอดทนรอบคอบ ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความใจกว้าง ร่วมแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความมีเหตุผล และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

คู่มือนักเรียน

สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)

เรื่อง

ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี

สำหรับนักศึกษาอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1

คู่มือนักเรียนประกอบสำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionism)

คู่มือนักเรียน
ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี
เวลา 3 ชั่วโมง

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ชุดกิจกรรมนี้ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
2. ก่อนการเรียนรู้ นักศึกษาต้องรับเอกสารจากครู ดังนี้
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี
3. หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้ว ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ ในเรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี ให้นักศึกษาวางแผนการแสดง และแบ่งบทบาทตามเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งนำเสนอการแสดงจริงในอีก 1 อาทิตย์ต่อมา
4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนจบชุดกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

 - 4.1 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมบอกความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของความซื่อสัตย์ได้
 - 4.2 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้ผลดีที่เกิดจากการมีความซื่อสัตย์ และผลเสียที่เกิดจากการขาดความซื่อสัตย์
 - 4.3 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมที่ดีต่อความซื่อสัตย์
5. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
 - 5.1 ศึกษาคู่มือนักเรียน และชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน ทั้งหมด 7 ใบ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม แบบประเมินการนำเสนอผลงาน แบบสังเกตการณ์บทบาทสมมติการฝึกอบรม ตามคำแนะนำในการเรียนรู้อย่างละเอียด หากมีข้อสงสัยต้องซักถามครูให้เข้าใจเป็นอย่างดี
 - 5.2 ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ วางแผนการศึกษาค้นคว้า บันทึกความรู้ สรุปองค์ความรู้ และนำเสนอข้อมูลด้วยการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการที่หลากหลาย
 - 5.3 อภิปรายกลุ่มย่อย อภิปรายร่วมกลุ่มในห้อง และสรุปผลการอภิปราย
 - 5.4 นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

5.5 ทำการประเมินผลการนำเสนอผลงานของกลุ่มเพื่อน โดยบันทึกลงในแบบประเมินการนำเสนอผลงาน

5.6 นำเสนอบทบาทสมมติเรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี

6. เอกสารประกอบชุดกิจกรรม ดังนี้

6.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1 เรื่องความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี

6.1.1 ใบความรู้ที่ 1.1 เพลง ความซื่อสัตย์ 60 ชุด

6.1.2 ใบงานที่ 1.1 เรื่อง เรื่อง ต้นไม้แห่งความซื่อสัตย์

6.1.3 ใบงานที่ 1.2 เรื่อง กวนอู เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์

6.1.4 ใบงานที่ 1.3 เรื่อง คำสัตย์แลเป็นวาจาที่ไม่ตาย

6.1.5 ใบงานที่ 1.4 เรื่องผลชื่อ ผลสัตย์

6.1.6 ใบงานที่ 1.5 เรื่องพยัคฆ์ร้ายกับโคแม่ลูกอ่อน

6.1.7 ใบงานที่ 1.6 สรุปเรื่อง

6.1.8 ใบงานที่ 1.7 การแสดงบทบาทสมมติ

6.2 แบบประเมิน ประกอบด้วย

6.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

6.2.2 แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

6.2.3 แบบสังเกตการณ์บทบาทสมมติการฝึกอบรม

คู่มือนักเรียน

สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

เรื่อง

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

สำหรับนักศึกษาอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1

คู่มือนักเรียนประกอบสำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

คู่มือนักเรียน
ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
เวลา 3 ชั่วโมง

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ชุดกิจกรรมนี้ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
2. ก่อนการเรียนรู้ นักศึกษาต้องรับเอกสารจากครู ดังนี้
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
 - 2.3 หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้ว ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเรื่องในใบงานที่ 3 เรื่อง เหตุการณ์จริงซื่อสัตย์ต่อตนเอง ของแต่ละคนมานำเสนอเพื่อนในกลุ่ม พร้อมทั้งจำลองเหตุการณ์ และถ่ายรูปประกอบกิจกรรมนี้ด้วย
 - 2.4 ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มเลือกเหตุการณ์จริงซื่อสัตย์ต่อตนเองของกลุ่มตนเอง ที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สุด มานำเสนอหน้าห้องประชุม และพร้อมทั้งจำลองเหตุการณ์ให้เพื่อน นักศึกษาชมด้วย กลุ่มละ 5-7 นาทีพร้อมทั้งนำเสนอการแสดงจริงในอีก 1 อาทิตย์ต่อมา
3. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนจบชุดกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

 - 3.1 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และรู้ผลดี และผลเสียของการมี และการขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
 - 3.2 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
 - 3.3 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถบอกแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองได้
4. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
 - 4.1 ศึกษาคู่มือนักเรียน และชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซึ่งประกอบด้วยคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน ทั้งหมด 4 ใบ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้การฝึกอบรม แบบประเมินการนำเสนอผลงาน ตามคำแนะนำในการเรียนรู้อย่างละเอียด หากมีข้อสงสัยต้องซักถามครูให้เข้าใจเป็นอย่างดี

4.2 ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ วางแผนการศึกษาค้นคว้า บันทึกความรู้ สรุปองค์ความรู้ และนำเสนอข้อมูลด้วยการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการที่หลากหลาย

4.3 อภิปรายกลุ่มย่อย อภิปรายร่วมกลุ่มในห้อง และสรุปผลการอภิปราย

4.4 นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

4.5 ทำการประเมินผลการนำเสนอผลงานของกลุ่มเพื่อน โดยบันทึกลงในแบบประเมินการนำเสนอผลงาน

4.6 นำเสนอเรื่อง เหตุการณ์จริงที่สัมผัสต่อตนเอง และจำลองเหตุการณ์ แสดงให้เพื่อนกลุ่มอื่นดู 5-7 นาที

6. เอกสารประกอบชุดกิจกรรม ดังนี้

6.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 2 เรื่อง ความเชื่อสัมผัสต่อตนเอง

6.1.1 ใบความรู้ที่ 2.1 เพลง ตรงต่อเวลา

6.1.2 ใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง เหตุการณ์ตัวอย่างความเชื่อสัมผัสต่อตนเอง

6.1.3 ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความเชื่อสัมผัสต่อตนเอง

6.1.4 ใบงานที่ 3 เรื่อง เหตุการณ์จริงที่สัมผัสต่อตนเอง

6.2 แบบประเมิน ประกอบด้วย

6.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

6.2.2 แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คู่มือนักเรียน

สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

เรื่อง

ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

สำหรับนักศึกษาอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1

คู่มือนักเรียนประกอบสำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

คู่มือนักเรียน
ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
เวลา 3 ชั่วโมง

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ชุดกิจกรรมนี้ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
2. ก่อนการเรียนรู้ นักศึกษาต้องรับเอกสารจากครู ดังนี้
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น
3. หลังจากเรียนจบเนื้อหาแล้ว ให้นักศึกษาทำใบงานที่ 4 เรื่อง หนังสั้นรณรงค์ ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น โดยระดมสมองกันภายในกลุ่ม และได้วางแผนการทำหนังสั้นกัน ให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่กัน (สามารถนำนักแสดงจากที่อื่นมาช่วยได้) พร้อมทั้งนำเสนอการแสดงจริง ในอีก 1 อาทิตย์ต่อมา
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อเรียนจบชุดกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนสามารถ
 - 4.1 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าใจความหมาย ความสำคัญ และ ความจำเป็นของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น โดยใช้การเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ
 - 4.2 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ต่อผู้อื่น
 - 4.3 เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถบอกผลดี ผลเสีย ที่เกิดจากการมี หรือ การขาดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และบอกแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้
5. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
 - 5.1 ศึกษาคู่มือนักเรียน และชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นซึ่ง ประกอบด้วยคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน ทั้งหมด 5 ใบ แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้การฝึกอบรม แบบประเมินการนำเสนอผลงาน แบบประเมินพิจารณาหนังสั้นตามคำแนะนำ ในการเรียนรู้อย่างละเอียด หากมีข้อสงสัยต้องซักถามครูให้เข้าใจเป็นอย่างดี
 - 5.2 ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ วางแผนการศึกษาค้นคว้า บันทึกความรู้ สรุปองค์ความรู้ และนำเสนอข้อมูลด้วยการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการที่หลากหลาย
 - 5.3 อภิปรายกลุ่มย่อย อภิปรายร่วมกลุ่มในห้อง และสรุปผลการอภิปราย
 - 5.4 นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

5.5 ทำการประเมินผลการนำเสนอผลงานของกลุ่มเพื่อน โดยบันทึกลงในแบบ
ประเมินการนำเสนอผลงาน

5.6 นำเสนอหนังสือของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

6. เอกสารประกอบชุดกิจกรรม ดังนี้

6.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 3 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

6.1.1 ใบงานที่ 3.1 เรื่อง หลีกเลี่ยงภัยกับบุตร

6.1.2 ใบงานที่ 3.2 เรื่อง ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

6.1.3 ใบงานที่ 3.3 เรื่อง เด็กขายหนังสือพิมพ์ 8

6.1.4 ใบงานที่ 3.4 เรื่อง เด็กขายวิโรจน์กับเงิน 10 ล้าน

6.1.5 ใบงานที่ 4 เรื่อง หนังสือรณรงค์ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

6.2 แบบประเมิน ประกอบด้วย

6.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรม

6.2.2 แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

6.2.3 แบบประเมินพิจารณาหนังสือ

5.1.2 กำหนดเป้าหมายชิ้นงาน เป็นการวางแผนการเรียนรู้ในกิจกรรมนั้น ๆ ว่า ต้องการให้ผู้เรียนได้รับสิ่งใดในการเรียนรู้บ้าง เพราะการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วย ปัญญา นั้นเป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยวิทยากรให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจั ดการเรียนรู้ แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยใช้วิธีการนับ 1-5 แล้วจัดกลุ่มนักศึกษาผู้เข้ารับ การจัดการเรียนรู้ที่นับเลขเดียวกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันและให้เรียกชื่อกลุ่มตามชื่อเลขที่นับ พร้อมทั้งให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจั ดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่มเพื่อดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

5.1.3 ระดมสมองหรือทบทวนความรู้เดิมเพื่อวางแผนสร้างชิ้นงาน ให้ผู้เรียน ช่วยกันระดมสมองในเรื่องที่จะศึกษาและการเชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่กำลังเรียนเพื่อเป็น การสร้างความรู้ใหม่ เพื่อสร้างชิ้นงานของตนเอง

5.1.4 ลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่วางแผนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เป็นผู้ ริเริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจ การสนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสมจากครู ซึ่งได้รับการ ฝึกฝนให้มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง โดยมีวิธีการให้วิทยากรแจกใบงานที่ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 และ 1.6 ให้กลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

- ใบงานที่ 1.1 แจกให้กลุ่ม 1
- ใบงานที่ 1.2 แจกให้กลุ่ม 2
- ใบงานที่ 1.3 แจกให้กลุ่ม 3
- ใบงานที่ 1.4 แจกให้กลุ่ม 4
- ใบงานที่ 1.5 แจกให้กลุ่ม 5

ส่วนใบงานที่ 1.6 แจกให้ทุกกลุ่ม จากนั้นให้เวลาแต่ละกลุ่ม 30 นาที สำหรับ นักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มได้ร่วมกันศึกษากรณีศึกษาตามใบงาน และร่วมระดมสมองเพื่อ ตอบปัญหาที่กำหนดในใบงานให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินงานและเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึก ตามใบงานและระดมสมองเพื่อตอบปัญหาที่กำหนดในใบงานให้ประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินงานและ เลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกตามใบงาน

โดยใช้สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เรื่อง ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมาย ของคนดี ดังนี้

- ใบความรู้ที่ 1.1 เพลง ความซื่อสัตย์ 30 ชุด
- ใบงานที่ 1.1 เรื่อง เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์ 6 ชุด
- ใบงานที่ 1.2 เรื่อง กวนอู เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ 6 ชุด
- ใบงานที่ 1.3 เรื่อง คำสัตย์แลเป็นวาจาที่ไม่ตาย 6 ชุด

- ใบงานที่ 1.4 เรื่องผลซื้อ ผลลัพธ์ 6 ชุด
- ใบงานที่ 1.5 เรื่องพยัคฆ์ร้ายกับ โคมแม่ลูกอ่อน 6 ชุด
- ใบงานที่ 1.6 เรื่องพยัคฆ์ร้าย กับโคมแม่ลูกอ่อน 6 ชุด

5.1.5 นำเสนอความก้าวหน้าของชิ้นงานหรือความรู้ที่ได้ การนำเสนอผลงานของผู้เรียนเป็นการสร้างความสนใจในการแสดงผลงานของตนเองให้ผู้อื่นได้ชื่นชมและถือได้ว่าเป็นการกล้าแสดงออกอีกทางหนึ่ง โดยวิทยากรสุ่มเรียกทีละกลุ่ม ให้เวลากลุ่มละ 10 นาที ในการออกมาเล่าเรื่องสั้นในใบงาน และนำเสนอผลการอภิปรายกลุ่มย่อย

5.1.6 แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นของตนเองให้คนอื่น ๆ ทราบและร่วมพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะนั้น เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการยอมรับในความแตกต่างทางความคิด โดยให้ถามความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ว่าเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร กับการตอบคำถามเรื่องสั้นตามใบงาน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการยอมรับในความแตกต่างทางความคิดและผลงานปรากฏอยู่ และได้รับการสนับสนุนให้ทำอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้เรียนแต่ละคนก็จะมีโอกาสพัฒนาความสามารถในผลสำเร็จของตน

5.1.7 ขึ้นปรับเปลี่ยนแนวคิด เป็นขั้นที่นำความรู้ของเพื่อนและของตนเองมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ได้ความรู้ที่แท้จริง พร้อมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดให้เข้ากับเรื่องที่ได้ศึกษา สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

6. สื่อการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

- 6.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ 1 เรื่องความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี
- 6.1.1 ใบความรู้ที่ 1.1 เพลง ความซื่อสัตย์ 30 ชุด
 - 6.1.2 ใบงานที่ 1.1 เรื่อง เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์ 6 ชุด
 - 6.1.3 ใบงานที่ 1.2 เรื่อง กวนอู เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ 6 ชุด
 - 6.1.4 ใบงานที่ 1.3 เรื่อง คำสัตย์แลเป็นวาจาที่ไม่ตาย 6 ชุด
 - 6.1.5 ใบงานที่ 1.4 เรื่องผลซื้อ ผลลัพธ์ 6 ชุด
 - 6.1.6 ใบงานที่ 1.5 เรื่องพยัคฆ์ร้ายกับ โคมแม่ลูกอ่อน 6 ชุด
 - 6.1.7 ใบงานที่ 1.6 เรื่องพยัคฆ์ร้าย กับ โคมแม่ลูกอ่อน 6 ชุด

7. การประเมินผลกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การประเมินผลใช้แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

7.1 การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็นของความซื่อสัตย์ ผลดีที่เกิดจากการมีความซื่อสัตย์ และผลเสียที่เกิดจากการขาดความซื่อสัตย์ ตามไปงาน และการจากการตอบคำถาม

7.2 การประเมินโดยการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ เมื่อประเมินแล้วพบว่า นักศึกษาผู้รับการการจัดการเรียนรู้ได้ผลการประเมินต่ำกว่า 80% ให้บันทึกแล้วสัมภาษณ์นักศึกษาผู้รับการการจัดการเรียนรู้ถึงสาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในประเด็นต่าง ๆ แล้วพูดคุยทำความเข้าใจให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้มีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองด้านความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นคนดีของสังคมต่อไปในอนาคต

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักศึกษาหาประวัติและผลงานของบุคคลในท้องถิ่นของคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

9.บันทึกผลหลังการสอน

9.1ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9.3ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหา.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....อาจารย์ผู้สอน
(.....)

แผนการจัดการการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

วิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต

อุดมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้สอน นางปาริชาติ ชีระวิทย์

1. มคอ.3

1.1 ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตสำนึกสาธารณะ ตลอดจนความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ

1.2 มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และรู้ผลดี และผลเสียของการมี และการขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

2.2 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้มีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

2.3 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้สามารถบอกแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองได้

3. สาระสำคัญ

ผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง สามารถควบคุมตนเองให้กระทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ถือเป็นคุณสมบัติของคนดีที่ควรแก่การปฏิบัติ และเป็นพื้นฐานของการนำไปสู่ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

4. สาระการเรียนรู้

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

5. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

5.1 ขั้นนำเข้ากิจกรรมการจัดการเรียนรู้

5.1.1 วิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้ทราบและแนะนำกิจกรรมการเรียนเป็นขั้นตอนแรกของการทำกิจกรรมว่ากิจกรรมที่ทำมีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไรบ้าง ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างเคร่งครัด

5.1.2 กำหนดเป้าหมายของชิ้นงาน เป็นการวางแผนการเรียนรู้ในกิจกรรมนั้น ๆ ว่าต้องการให้ผู้เรียนได้รับสิ่งใดในการเรียนรู้บ้าง เพราะการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญานั้นเป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยวิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ทราบ แล้วแจกใบความรู้ที่ 2.1 ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ร่วมกันร้องเพลง ตรงต่อเวลา แล้วตั้งคำถามให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ช่วยกันตอบว่า การตรงต่อเวลาเป็นการแสดงออกถึง ความซื่อสัตย์ต่อตนเองหรือไม่อย่างไร

5.1.3 วิทยากรให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้แบ่งกลุ่ม 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยนับเลข 1-3 ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกันและเรียกชื่อกลุ่มตามหมายเลขที่นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้นับ

5.1.4 เมื่อนักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้เข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่ม เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

5.1.5 วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 2.2 สำหรับนักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ได้ร่วมกันศึกษาเหตุการณ์ที่เป็น กรณีตัวอย่าง โดยวิทยากรจะนำเหตุการณ์ตัวอย่าง จำนวน 3 เหตุการณ์ในใบความรู้ที่ 2.2 นั้น มาให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้พิจารณาในแต่ละเหตุการณ์ แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อตอบคำถามในใบงานที่ 2.1 ซึ่งมีด้วยกัน 3 ตอน คือตอนที่ 1 ตอบคำถามจากเหตุการณ์ตัวอย่างเรื่องที่ 1 ตอนที่ 2 ตอบคำถามจากเหตุการณ์ตัวอย่างในเรื่องที่ 2 และตอนที่ 3 ตอบเหตุการณ์ตัวอย่างในเรื่องที่ 3 ตามลำดับ โดยแต่ละเหตุการณ์จะให้เวลาในการศึกษาและตอบคำถามเหตุการณ์ละ 15 นาที

5.1.6 ระดมสมองหรือทบทวนความรู้เดิมเพื่อวางแผนสร้างชิ้นงาน ให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองในเรื่องที่จะศึกษาและการเชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่กำลังเรียนเพื่อเป็นการสร้างความรู้ใหม่ เพื่อสร้างชิ้นงานของตนเอง

5.1.7 ลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่วางแผนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ริเริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจ การสนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสมจากครู ซึ่งได้รับการฝึกฝนให้มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง โดยวิทยากรให้นักศึกษาปฏิบัติดังต่อไปนี้

5.1.7.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

5.1.7.2 ใบความรู้ที่ 2.1 เพลง ตรงต่อเวลา 30 ชุด

5.1.7.3 ใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง เหตุการณ์ตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 30 ชุด

5.1.7.4 ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 30 ชุด

5.2 ขึ้นปรับเปลี่ยนแนวคิด เป็นขั้นที่นำความรู้ของเพื่อนและของตนเองมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ให้ได้ความรู้ที่แท้จริง พร้อมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดให้เข้ากับเรื่องที่ได้ศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

6. สื่อการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

6.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

6.1.1 ใบความรู้ที่ 2.1 เพลง ตรงต่อเวลา 30 ชุด

6.1.2 ใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง เหตุการณ์ตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 30 ชุด

6.1.3 ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 30 ชุด

7. การประเมินผลกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การประเมินผลใช้แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้โดยพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้

7.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

7.2 การแสดงความคิดเห็นในความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย และความสำคัญของการมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นคนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

7.3 หากประเมินผลแล้วนักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้กลุ่มใดได้ผลการประเมินต่ำกว่า 80% ให้บันทึกแล้วสัมภาษณ์นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้ ถึงสาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในประเด็นต่างๆ แล้วพูดคุยทำความเข้าใจถึงปัญหา และแนวทางการแก้ไข เพื่อให้ นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้มีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานร่วมกัน การคิดวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหา การมีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักศึกษาหาประวัติและผลงานของบุคคลในท้องถิ่นของตนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

9. บันทึกผลหลังการสอน

9.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9.2 ปัญหาและอุปสรรค.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหา.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....อาจารย์ผู้สอน
(.....)

แผนการจัดการการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

วิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต

อุดมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 3 ชั่วโมง

ผู้สอน นางปาริชาติ ธีระวิทย์

1. มคอ.3

1.1 ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียดสละ ซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตสำนึก
สาธารณะ ตลอดจนความกตัญญูทอต่อผู้มีพระคุณ

1.2 มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้เข้าใจความหมาย ความสำคัญ
และความจำเป็นของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น โดยใช้การเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ

2.2 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้มีพฤติกรรมที่ดีต่อการเป็นผู้มี
ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

2.3 เพื่อให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้สามารถบอกผลดี ผลเสีย ที่เกิดจาก
การมี หรือ การขาดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และบอกแนวปฏิบัติตนที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นได้

3. สารสำคัญ

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น เป็นผู้ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง โดยไม่คำนึงถึง
ประโยชน์ส่วนตัว ผู้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นย่อมได้รับความเชื่อถือ และความไว้วางใจจากผู้อื่น
จึงเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การยึดถือและปฏิบัติ อันจะนำมาซึ่งความสุขความเจริญแก่ผู้ปฏิบัติ

4. สารการเรียนรู้

ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

5. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

5.1 ชี้นำเข้าสู่กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

5.1.1 วิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้
ทราบแล้วตั้งคำถาม ถามนักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้ว่า รู้จักการแสดงบทบาทสมมติ
หรือไม่ ให้นักเรียนผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้ลองช่วยกันตอบ จากกนั้นวิทยากรจึงสรุปว่า
การแสดงบทบาทสมมตินั้นคืออะไร แล้วบอกว่าวันนี้จะให้การแสดงบทบาทสมมติในการเรียนรู้
เรื่องความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

5.2 ชั้นกิจกรรมการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้

5.2.1 วิทยากรแนะนำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนแรกของการทำกิจกรรมว่า กิจกรรมที่ทำมีขั้นตอนการดำเนินการเรียนรู้อย่างไรบ้าง โดยวิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ทราบแล้วตั้งคำถามให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ว่ารู้จักการแสดงบทบาทสมมติหรือไม่ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ลองช่วยกันตอบ จากนั้นวิทยากรจึงสรุปว่า การแสดงบทบาทสมมตินั้นคืออะไร แล้วบอกว่าวันนี้จะใช้การแสดงบทบาทสมมติในการเรียนรู้เรื่องความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

5.2.2 กำหนดเป้าหมายของชิ้นงาน เป็นการวางแผนการเรียนรู้ในกิจกรรมนั้น ๆ ว่าต้องการอะไร ผู้เรียนได้รับสิ่งใดในการเรียนรู้บ้าง เพราะการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญานั้น เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยวิทยากรให้นักเรียนผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม โดยนับเลข 1-7 ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ที่นับเลขเดียวกันแยกออกมาเพื่อเข้ากลุ่มเดียวกัน กลุ่มละ 7 คน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน 2 กลุ่ม และเรียกชื่อกลุ่มตามหมายเลขที่นักเรียนผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้นับ

5.2.3 เมื่อนักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้เข้ากลุ่มแล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอชื่อหัวหน้ากลุ่ม เพื่อดำเนินกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกสรุปการทำกิจกรรม

5.2.3 วิทยากรแจกใบความรู้ที่ 3.1 เรื่องการแสดงบทบาทสมมติให้ทุกกลุ่มศึกษาแล้วแจกใบงาน ที่ 3.1, 3.2, 3.3 และ 3.4 ให้กลุ่ม 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ใช้เวลา 30 นาที ให้นักศึกษาผู้เข้ารับการจัดการเรียนรู้ได้ร่วมกันศึกษาใบความรู้ และทำกิจกรรมในใบงาน โดยให้แต่ละกลุ่มนำเสนอการณ์ที่กำหนดในใบงานมาใช้เตรียมบทในการแสดงบทบาทสมมติและกำหนดผู้แสดงโดยให้หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมกลุ่มและเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกข้อมูล

5.2.4 ระดมสมองหรือทบทวนความรู้เดิมเพื่อวางแผนสร้างชิ้นงาน ให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองในเรื่องที่จะศึกษาและการเชื่อมโยงสิ่งที่ยู่แล้วกับสิ่งที่กำลังเรียนเพื่อเป็นการสร้างความรู้ใหม่ เพื่อสร้างชิ้นงานของตนเอง

5.2.5 ลงมือปฏิบัติตามแนวทางที่วางแผนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ริเริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจ การสนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสมจากครู ซึ่งได้รับการฝึกฝนให้มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง โดยให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติโดยวิทยากรทำฉาก 4 ใบ ตามชื่อกลุ่มเพื่อจับกลุ่มที่จะแสดงก่อนและหลัง โดยให้เวลาในการแสดงแต่ละกลุ่มไม่เกิน 10 นาที พร้อมนำเสนอผลการอภิปรายกลุ่มตามหัวข้อที่กำหนดในใบงานดังต่อไปนี้

5.2.6 เมื่อแต่ละกลุ่มดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จ เปิดโอกาสให้นักศึกษา ผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้แต่ละกลุ่มซักถาม หรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ยังสงสัย หรือมี แนวคิดแปลกแยกไปจากกลุ่มที่แสดง แล้ววิทยากรสรุปปิดท้าย

5.3 ขั้นสรุปกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

วิทยากรให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้ทุกคน ร่วมกันสรุปความคิดเห็น เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการมีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และช่วยกัน วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ที่เกิดจากการมี หรือการขาดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น รวมถึงแนวปฏิบัติตนที่ แสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น แล้ววิทยากรสรุปอีกครั้งหนึ่ง

6. สื่อการจัดการกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

6.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น

6.1.1 ใบความรู้ที่ 3.1 เรื่อง ตัวอย่างการแสดงบทบาทสมมติ 30 ชุด

6.1.2 ใบงานที่ 3.1 เรื่อง หึงหม้ายกับบุตร 7 ชุด

6.1.3 ใบงานที่ 3.2 เรื่อง ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน 7 ชุด

6.1.4 ใบงานที่ 3.3 เรื่อง เด็กขายหนังสือพิมพ์ 8 ชุด

6.1.5 ใบงานที่ 3.4 เรื่อง เด็กขายวิโรจน์กับเงิน 10 ล้าน 8 ชุด

6.1.6 ฉลาก ชื่อกลุ่ม 4 ใบ

6.1.7 นาฬิกาจับเวลา

7. การประเมินผลกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้

การประเมินผลใช้แบบสังเกตการณ์แสดงบทบาทสมมติ และแบบสังเกตพฤติกรรมการ เรียนรู้ โดยพิจารณาจากประเด็น ดังต่อไปนี้

7.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมติ

7.2 การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นความสำคัญ ความจำเป็น ผลดี ผลเสีย และสาเหตุของการขาดความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นรวมถึงแนวทางแก้ไข

7.3 หากประเมินแล้วกลุ่มใดได้ผลการประเมินต่ำกว่า 80% ให้บันทึกแล้วสัมภาษณ์ นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้ถึงสาเหตุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในประเด็นต่าง ๆ แล้วพูดคุย ทำความเข้าใจให้นักศึกษาผู้เข้ารับการการจัดการเรียนรู้มีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญต่อ การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักศึกษาหาประวัติและผลงานของบุคคลในท้องถิ่นของตนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

9. บันทึกผลหลังการสอน

9.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....อาจารย์ผู้สอน
(.....)

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้วัดในงานวิจัย

- แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง
- แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการ

สร้างสรรค์ด้วยปัญญา

แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) คำตอบที่เห็นว่าถูกที่สุด

1. ในขณะที่นักศึกษาทำข้อสอบอยู่นั้น นักศึกษาเห็นครูไม่ได้มองมานักศึกษาจะทำอย่างไร
 - ก. ไม่ลอกคำตอบจากเพื่อนเพราะกลัวถูกลงโทษ
 - ข. พยายามทำด้วยตนเอง เพราะกลัวครูเห็น
 - ค. ไม่เปิดหนังสือดูเพราะละเอียดใจ
 - ง. ไม่ลอกคำตอบจากเพื่อนเพราะเพื่อนคนอื่น ๆ เขาก็ทำด้วยตนเอง
2. รุ่งโรจน์ต้องแบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน ถ้านักเรียนเป็นรุ่งโรจน์ นักศึกษาจะทำอย่างไร
 - ก. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะอยากเป็นพี่ที่ดี
 - ข. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะแม่รู้จะถูกทำโทษ
 - ค. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะถ้าคุณพ่อทราบพ่อจะชมเชย
 - ง. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะเป็นสิ่งที่น่าละอายถ้าจะเอาเปรียบน้อง ๆ
3. พ่อของกอล์ฟฝากค่าใช้จ่ายให้ครูสมศรี กอล์ฟอยากกินลำไยมาก ถ้านักศึกษาเป็นกอล์ฟนักศึกษาจะทำอย่างไร
 - ก. ไม่กินเพราะ เพื่อนส่วนใหญ่ไม่มีใครทำอย่างกอล์ฟ
 - ข. ไม่กินเพราะ ไม่อยากถูกแม่ดู
 - ค. ไม่กินเพราะ ต้องการให้ตนเองเป็นที่ไว้วางใจของครู
 - ง. ไม่กินเพราะ การขโมยของกินเป็นสิ่งที่ไม่ดี
4. ขณะที่พ่อไม่อยู่บ้าน นักศึกษาหยิบเงินพ่อไปซื้อสมุด นักศึกษาบอกกับพ่อว่านักศึกษาหยิบเงินไป นักศึกษาทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
 - ก. คนดีมักรับผิดชอบ เมื่อทำผิด
 - ข. กลัวถูกดู เมื่อแม่ทราบภายหลัง
 - ค. เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิดแม่จะชมเชย
 - ง. ใคร ๆ ก็คิดว่าเมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิดเป็นคนดี
5. ทีมมหาวิทยาลัย จีบแจจวนก้อยไปซื้อขนมหวาน ร้านขายขนมนี้ขายดีมีคนพลุกพล่าน แต่เจ้าของร้านพูดจาไม่ดี และชอบเอาเปรียบลูกค้าเสมอ เมื่อเจ้าของร้านเจอ จีบแจจวนก้อยให้ไปขโมยขนม เมื่อจیبแจจวนก้อยโมยขนมใส่กระเป๋าแล้ว จึงบอกให้ก้อยทำบ้าง ถ้านักศึกษาเป็นก้อย นักศึกษาจะไม่กระทำอย่างจیبแจจวนก้อย เพราะอะไร

- ก. การลักขโมยเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย**
- ข. การขโมยขนม อาจถูกลงโทษอย่างหนัก
- ค. นักศึกษาต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าเป็นนักศึกษาที่ดี
- ง. เพื่อน ๆ จะได้ชมว่าเราเป็นคนดีที่ไม่กระทำผิดตามเพื่อน
6. วันหนึ่งธนาชาติเกือบขยับได้ 1 อัน เขาริบนำไปส่งครูทันที ทั้ง ๆ ที่ตนเองก็ไม่มีขยับใช้เลย
ถ้านักเรียนเป็นธนาชานักศึกษาจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. เห็นว่าเพื่อน ๆ ทุกคนก็ทำอย่างนั้น
- ข. ต้องการให้คุณครูชมเชยต่อหน้าเพื่อน ๆ
- ค. นำของของคนอื่นไปใช้ โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นการกระทำที่ไม่ดี**
- ง. เมื่อคุณครูทราบภายหลังว่าเอาของที่เก็บได้ไปใช้เป็นของตนเอง ครูจะทำโทษ
7. เช้าวันหนึ่ง ก่อนที่ครูดวงจิตจะไปประชุม ได้ส่งนักศึกษาให้นำหนังสือการพัฒนาคุณภาพชีวิตขึ้นมา
อ่านขึ้นมาอ่านเพื่อเป็นการรอกูจนกว่าครูจะประชุมเสร็จแล้วจะกลับมาสอน เมื่อครูดวงจิตออกจาก
ห้องเรียนไป วันชัยก็นำหนังสือการ์ตูนขึ้นมาอ่านทันที ถ้านักเรียนเป็นวันชัย นักศึกษาจะไม่กระทำ
เช่นนั้นเพราะอะไร
- ก. เพื่อน ๆ เขาก็ไม่เอาหนังสือการ์ตูนมาอ่านกันทั้งนั้น
- ข. นักศึกษาไม่ต้องการทำสิ่งใดที่นอกเหนือจากคำสั่งครู**
- ค. ต้องการให้ครูพอใจและชมเชยให้นักเรียนคนอื่น ๆ ฟัง
- ง. เมื่อคุณครูกำลังมาพบ และเห็นว่าอ่านหนังสือการ์ตูน นักศึกษาจะถูกตำหนิ
8. สมทรงสอบวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้คะแนน 18 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน แต่การที่
สมศรีสอบได้คะแนนมากนั้น เป็นเพราะสมทรงลอกคำตอบของมาลี ถ้านักศึกษาเป็นสมทรงนักเรียน
จะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะอะไร
- ก. ต้องการให้เพื่อน ๆ และครูรัก
- ข. ต้องการให้นักศึกษาทุกคนในห้อง ทำข้อสอบด้วยตนเอง**
- ค. อยากให้เพื่อนชมว่าเก่ง ที่สามารถสอบได้คะแนนมากด้วยตนเอง
- ง. เมื่อครูรู้ว่านักศึกษาลอกข้อสอบของเพื่อน นักศึกษาจะถูกคุณครูลงโทษ
9. หลังจากเคารพธงชาติ ก่อนเข้าห้องเรียนทุกเช้า พรทิพา และเพื่อนทุกคนจะช่วยกันเก็บเศษกระดาษและ
ทำความสะอาดบริเวณมหาวิทยาลัย วินัยไม่ยอมช่วยพรทิพาและคนอื่น ๆ เก็บเศษกระดาษและทำความสะอาด
สะอาดโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นวินัย นักศึกษาจะไม่กระทำเช่นนั้นเพราะอะไร
- ก. จะถูกคุณครูตำหนิ
- ข. เพื่อน ๆ จะยอมรับเข้ากลุ่มด้วย ที่ไม่เอาเปรียบ
- ค. เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกของมหาวิทยาลัย**
- ง. ต้องการให้เพื่อน ๆ และครูชมเชยที่ไม่เอาเปรียบคนอื่น

10. ครูมาลีให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต แบบฝึกหัดนั้นมีเฉลยอยู่ที่ท้ายเล่ม ครูห้ามนักศึกษาดูเฉลยท้ายเล่มก่อนที่จะทำเสร็จ อรวรรณจะแอบเปิดดูเฉลยทุกครั้งทีครูผลอในขณะที่เพื่อนไม่กล้าทำ และบอกให้มุลีเปิดดูด้วย ถ้านักศึกษาเป็นมาลา นักศึกษาจะไม่กระทำเช่นนั้นเพราะอะไร
- ก. กลัวถูกลงโทษ
- ข. เพื่อน ๆ คนอื่นอาจจะชมเชยที่นักศึกษาไม่เอาเปรียบเขา
- ค. ต้องการเป็นนักศึกษาที่ดี ที่รักษากฎระเบียบที่คุณครูตั้งไว้**
- ง. เพื่อน ๆ ในห้องไม่มีใครทำ เห็นว่าเป็นการเอาเปรียบคนอื่น
11. วินิจและชาญชัย เข้าห้องเรียนหลังเพื่อน ๆ ทุกครั้ง เพราะทั้งสองคนแอบไปเล่นกันกีฬาที่ได้อาคารเรียน ถ้านักศึกษาเป็นวินิจ นักศึกษาจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. นักศึกษาควรเข้าห้องเรียนตรงต่อเวลา**
- ข. ต้องการให้ครูชมที่เข้าห้องเรียนตรงเวลา
- ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็เข้าห้องเรียนตรงเวลาทั้งนั้น
- ง. เมื่อเข้าห้องเรียนหลังเพื่อน ๆ และครูจะลงโทษ
12. มนต์กับสมชาย เป็นนักศึกษาห้องเดียวกัน นักเรียนทุกคนร่วมกันตั้งกฎของห้องว่า “ให้ถอดรองเท้าก่อนเข้าศึกษา” วันหนึ่งมนต์ใส่รองเท้าเข้ามาในห้องเรียน และมนต์ชวนสมชายให้ทำอย่างตน ถ้านักศึกษาเป็นสมชาย นักศึกษาจะไม่กระทำอย่างมนต์เพราะอะไร
- ก. ต้องการรักษากฎเกณฑ์ที่ดีไว้**
- ข. กลัวเพื่อน ๆ จะไม่ยอมคบด้วย
- ค. อยากให้เพื่อน ๆ ชมที่ทำตามกฎของห้อง
- ง. เมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎของห้อง คุณครูรู้ภายหลังจะถูกลงโทษ
13. เวลาอยู่บ้านวุฒิสักดิ์ชอบหยิบเงินของคนอื่นครั้งละบาทสองบาทไปซื้อขนมกินเสมอ ถ้านักศึกษาเป็นวุฒิสักดิ์ นักศึกษาจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. เพื่อน ๆ ที่ดี ไม่มีใครลักขโมย
- ข. การลักขโมยเป็นการกระทำที่ไม่ดี**
- ค. กลัวว่าถ้าทำอีกต่อไป จะถูกตำรวจจับ
- ง. อยากให้คนในบ้านยกย่องว่าเป็นคนที่ไว้วางใจได้
14. เข้าวันหนึ่ง สุชาติกับพิชิตไปเล่นกระดานลื่นที่สนามเด็กเล่นที่โรงเรียน ทั้งสองได้เล่นกันจนกระดานลื่นหักเสียหาย สุชาติตกใจมากจึงพูดขึ้นว่า “พิชิต เราต้องรีบไปบอกครูว่าเราทำกระดานลื่นหักพังดีกว่านะ” ถ้านักศึกษาเป็นพิชิต นักศึกษาจะทำการอย่างไร
- ก. คุณครูอาจจะชมเชยที่ยอมรับผิด
- ข. คนดีต้องยอมรับผิด เมื่อทำผิด**

- ก. ถ้าไม่ยอมรับผิดแล้ว เมื่อคุณครูทราบภายหลังจะถูกลงโทษหนัก
- ง. ใคร ๆ ก็ต้องยอมรับผิด ถ้าอยู่ในเหตุการณ์เช่นเดียวกับพิชัย
15. ขณะที่ครูให้นักศึกษา ทำการบ้านเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตมาส่งครูในเช้าวันรุ่งขึ้น เมื่อนุชบา กลับไปถึงบ้าน ก็นำการบ้านมาทำ แต่ทำไม่ได้ จึงให้คุณแม่ทำการบ้านให้ เพื่อนำมาส่งครู ถ้านักศึกษาเป็นนุชบา นักศึกษาจะไม่ให้คุณแม่ทำการบ้านให้ เพราะอะไร
- ก. ใคร ๆ ก็คงทำการบ้านด้วยตนเอง
- ข. ต้องการให้คุณครูชม ที่สามารถทำการบ้านด้วยตนเอง
- ค. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องทำการบ้านด้วยตนเอง**
- ง. เมื่อคุณครูทราบภายหลัง ว่าไม่ได้ทำการบ้านเองครูจะตำหนิ
16. ในวันอังคาร วิชัยได้รับมอบหมายให้เป็นคนรวบรวมการบ้านของเพื่อน ๆ ไปส่งครู ถึงแม้ว่า วิชัยจะทำการบ้านไม่ได้ วิชัยก็พยายามทำตามความเข้าใจของตนเอง ไม่ลอกเพื่อน ถ้านักศึกษา เป็นวิชัยนักศึกษาคงจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. กลัวเพื่อน ไม่ยอมรับตนเข้ากลุ่ม
- ข. อยากให้คุณครูชมที่ทำการบ้านเอง
- ค. เมื่อครูรู้ นักเรียนจะถูกลงโทษ
- ง. เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงของห้อง**
17. มหาวิทยาลัยห้ามนักศึกษาวิ่งบนอาคารเรียน วันหนึ่งวิรัตน์มามหาวิทยาลัยแต่เช้าตรู่ และได้วิ่งเล่น อย่างสนุกสนานและทำให้เพื่อนอาคารเรียนสปรกเมื่อครูมาถามวิรัตน์ว่า “ใครวิ่งเล่นบนอาคาร เรียน” วิรัตน์ตอบว่า “ไม่ทราบครับ” ทั้งๆ ที่ตนเองผิด ถ้านักศึกษาเป็นวิรัตน์ นักศึกษาจะไม่กระทำ เช่นนั้นเพราะ
- ก. นักศึกษากลัวครูลงโทษหนัก
- ข. นักศึกษาที่ดีนิยมยกย่องคนทำผิดแล้วยอมรับผิด
- ค. เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิด คุณครูอาจชมเชย**
- ง. เพื่อนในห้องคนอื่น ๆ ก็ยอมรับผิดกันทั้งนั้น เมื่อเขาทำผิด
18. วันชนะยืมหนังสือการ์ตูนของคุ้มมาอ่าน และสัญญาว่าจะคืนให้คุ้มในวันรุ่งขึ้น เมื่อวันชนะอ่านจบ และถึงกำหนดต้องคืนหนังสือ วันชนะก็รีบนำหนังสือไปคืนคุ้ม ระหว่างเดินทางไปหาคุ้ม วันชนะ พบชัยพร ชัยพรจึงยืมหนังสือการ์ตูนอ่านก่อน และให้วันชนะไปคืนต่อในวันต่อมา วันชนะต้อง ยามให้ชัยพรนำหนังสือไปอ่าน ถ้านักศึกษาเป็นวันชนะ นักศึกษาจะไม่ให้ชัยพรไปอ่านก่อนเพราะ
- ก. กลัวว่าครั้งต่อไปต้องจะไม่ให้ยืมหนังสืออีก
- ข. ต้องการให้ค้อยชมเชยว่าเป็นคนตรงต่อเวลา
- ค. เพื่อนที่ดีต้องคืนหนังสือตรงเวลาตามที่สัญญาไว้**
- ง. กลัวว่าเมื่อเพื่อนคนอื่น ๆ รู้จะไม่ยอมให้ยืมของเขา

19. เข้าวันหนึ่ง คุณครูเพื่อผูกฯ ได้ถามนักศึกษาทุกคนว่า “นักศึกษาทราบไหมว่าใครเป็นคนวาดการ์ตูนที่ผนังห้องนี้” ปองศักดิ์ตอบว่า “ไม่ทราบครับ” ทั้ง ๆ ที่เป็นคนวาดเอง ถ้านักศึกษาเป็นปองศักดิ์นักเรียนจะไม่ตอบเช่นนั้น เพราะ
- ก. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนดีไม่พูดปด
- ข. เป็นนักศึกษาที่ดีต้องไม่พูดปด**
- ค. อาจจะถูกครูลงโทษ เมื่อคุณครูท่านทราบภายหลัง
- ง. ต้องการเป็นตัวอย่างที่ดีของคนอื่น ๆ ที่พูดแต่ความจริง
20. ในโรงเรียน วันหนึ่งแฉกร้อนมาก วันชาติไม่อยากจะไปเข้าแถวหน้าเสาธงกับเพื่อน ๆ วันชาติจึงแอบหลบอยู่ในห้องเรียน ถ้านักศึกษาเป็นวันชาติ นักศึกษาจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. เมื่อครูมาพบ คงถูกตี
- ข. นักศึกษาที่ดีต้องเข้าแถวหน้าเสาธง**
- ค. เพื่อนคนอื่น ๆ เขาก็ร้อนแต่เขาก็เข้าแถวได้
- ง. ครูชมเชยนักศึกษาทุกคนที่เข้าแถวอย่างอดทน ทั้ง ๆ ที่แฉกร้อนมาก
21. ในการสอบจุดประสงค์เรื่องอารยธรรมของทวีปอเมริกา ดาริกาข้อสอบไม่ได้ เพราะไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า กัลยาณีซึ่งเป็นเพื่อนรักของดาริกาและนั่งข้าง ๆ เห็นดาริกาทำข้อสอบไม่ได้ จึงแอบส่งกระดาษคำตอบให้ ถ้านักศึกษาเป็นดาริกา นักเรียนจะไม่ยอมรับกระดาษคำตอบของกัลยาณี เพราะ
- ก. นักเรียนต้องทำข้อสอบด้วยตนเอง**
- ข. กลัวครูจับได้และลงโทษให้สอบตก
- ค. นักศึกษาทุกคนก็ทำข้อสอบด้วยตนเอง
- ง. อยากได้ค่าชมที่ทำข้อสอบได้ด้วยตนเอง
22. มาลีมาโรงเรียนแต่เช้าครู เพื่อที่จะลอกการบ้านของสุริย์ และเพื่อน ๆ ทุกคนก็ลอกการบ้านของสุริย์เหมือนกัน คุณครูตรวจการบ้านและทราบว่ามาลีลอกการบ้านของเพื่อน เพราะผิดเหมือนกันทุกข้อ เมื่อคุณครูถามมาลียอมรับสารภาพ ถ้านักเรียนเป็นมาลี นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. การยอมรับผิดเป็นสิ่งที่ใคร ๆ ก็กระทำ
- ข. นักศึกษาที่ดี ต้องกล้ารับผิดเมื่อทำผิด**
- ค. เมื่อยอมรับผิด คุณครูอาจไม่ลงโทษหนัก
- ง. เมื่อยอมรับผิด คุณครูอาจจะชมเชย
26. สมรภัทพบกระเป๋าสตางค์อยู่ จึงเก็บกระเป๋าสตางค์ขึ้นมาและพบว่าเงินอยู่ 200 บาท เมื่อคืนต่อไปพบลุงดี ลุงดีบอกว่ากระเป๋าสตางค์หาย เงินจำนวนนั้นลุงดีต้องการนำไปซื้อยาให้ป้าซึ่งกำลังป่วย สมรภัทบอกลุงดีว่า “ใช่กระเป๋านี้หรือไม่ว” เมื่อลุงดีตอบว่า “ใช่” สมรภัทจึงคืนกระเป๋าสตางค์ให้ลุงดี ถ้านักศึกษาเป็นสมรภัท นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. คนดีไม่มีใครขโมยเงินผู้อื่น**

- ข. ถ้าใคร ๆ รู้จะยกย่อมชมเชย
- ค. กลัวว่าลุงดีจะตามตำรวจมาจับ
- ง. การเอาเงินของผู้อื่นที่เขาไม่ได้ให้ เป็นสิ่งที่ไม่ดี
27. มัลลีนัดทำงานกลุ่มกับสมชาย วันเสาร์ตอน 10 นาฬิกา วันนั้นมัลลีนซึ่งเป็นเพื่อนรักกับมาลีชวนมาลีไปตลาด ทั้ง ๆ ที่จวนจะถึงเวลานัดหมายกับสมชายแล้ว และถ้ามาลีไปตลาด มาลียก็จะไม่สามารถไปทำงานกลุ่มตามเวลานัดหมายได้ มาลียจึงไม่ไป ถ้านักศึกษาเป็นมาลีย นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. ต้องการทำตามหน้าที่ของเพื่อนที่ดี
- ข. ต้องการให้สมชายชมเชยที่เป็นคนตรงต่อเวลา
- ค. กลัวว่าเพื่อน ๆ และสมชายจะตำหนิได้ ที่ไม่ตรงต่อเวลา
- ง. ต้องการให้สมชายและเพื่อนคนอื่น ๆ เห็นว่าเป็นคนดีที่มาตรงต่อเวลา
28. สมฤดีกับวรรณเป็นเพื่อนรักกัน สมฤดีลืมหาหนังสือเรียนมา สมฤดีกลัวถูกทำโทษจึงค้นกระเป๋าของวรรณ เพื่อหยิบเอาหนังสือเรียนออกมาใช้ก่อน ถ้านักศึกษาเป็นสมฤดี นักศึกษาจะไม่กระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบครูจะลงโทษ
- ข. อยากให้เพื่อน ๆ ซาที่ทำตามกฎระเบียบ
- ค. กลัวเพื่อน ๆ ไม่ยอมคบด้วย
- ง. นักเรียนละเอียดใจถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎ
29. สมศักดิ์ยืมหนังสือของเพื่อนมาอ่านที่บ้าน เขาทำหนังสือขาดโดยไม่ได้ตั้งใจ สมศักดิ์ยอมรับผิดชอบและจะซื้อหนังสือเล่มใหม่มาคืนเพื่อน ถ้านักศึกษาเป็นสมศักดิ์ นักศึกษาจะทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าทำผิดแล้วยอมรับผิด เพื่อนจะชมว่าดี
- ข. กลัวเพื่อนตำหนิและไม่ให้ยืมหนังสืออีกต่อไป
- ค. คนดีมักยอมรับผิดเมื่อทำผิด
- ง. ถ้าเป็นคนอื่น ๆ ทำหนังสือขาดก็ไม่ยอมรับผิดเช่นกัน
30. ยงเกียรติกำลังอ่านหนังสือการ์ตูนอย่างสนุกสนาน พอดีมีครูออกมาเรียก ให้นักศึกษาเข้าห้องประชุม ถ้านักศึกษาเป็นยงเกียรติ นักศึกษาจะทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. เพื่อนส่วนใหญ่ก็เข้าห้องประชุมตรงต่อเวลากันทั้งนั้น
- ข. ครูจะทำโทษ นักศึกษาที่เข้าห้องประชุมหลังเพื่อน
- ค. ต้องการให้ครูชมที่เข้าห้องประชุมตรงต่อเวลา
- ง. นักศึกษาที่ดีควรเข้าห้องประชุมตรงต่อเวลา

31. มหาวิทยาลัยมีกฎห้ามนักศึกษาออกนอกบริเวณมหาวิทยาลัยก่อนได้รับอนุญาตจากครูในเวลาพักกลางวัน วิเชษฐ์ เล่นปิงปองกับเพื่อนๆ และลูกปิงปองกระดอนออกไปนอกรั้ว ถ้าลูกปิงปองหายไปแล้ว เขาต้องซื้อมาใช้ใหม่ วิเชษฐ์จึงขออนุญาตจากครูก่อน ที่จะออกไปเก็บลูกปิงปอง ถ้านักศึกษาเป็นวิเชษฐ์ นักศึกษาจะทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎของมหาวิทยาลัย ครูจะลงโทษ
- ข. อยากให้ครูชมที่ทำตามกฎของมหาวิทยาลัย
- ค. เพื่อน ๆ ก็ปฏิบัติตามกฎของมหาวิทยาลัย
- ง. นักเรียนทุกคนต้องรักษากฎระเบียบ**
32. สิริชัยเป็นกรรมการการแข่งขันเกมส์ เห็น กลุ่มที่ 3 เล่น โกง สิริชัยจึงตัดสินใจบอกกับครูทันที ถ้านักศึกษาเป็นสิริชัย นักศึกษาจะทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. อยากให้ครูชม
- ข. ถ้าเพื่อน ๆ คนอื่นเป็นกรรมการก็ต้องบอกครู
- ค. ถ้าไม่บอกครู จะถูกครูลงโทษ
- ง. กรรมการที่ดีควรจะต้องปฏิบัติตามกฎกติกา**
33. ในชั่วโมงภาษาอังกฤษ วิจิตไม่อยากเรียน จึงชวนมาโนชออกไปเล่นฟุตบอล ถ้านักศึกษาเป็นวิจิต นักศึกษาจะไม่ทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. ครูจะทำโทษคนที่ชวนคนอื่นหนีเรียน
- ข. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็ตั้งใจเรียน
- ค. นักศึกษาที่ดีต้องไม่ชักชวนเพื่อนหนีเรียน**
- ง. ต้องการให้ครูชมว่าตั้งใจเรียน
34. คุณครูพิภพต้องไปทำธุระกับคณบดี จึงให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดกันเองในห้องเรียน วิชัยจึงชวนเพื่อน ๆ วิ่งเล่นกันในห้องเรียน วิชัยวิ่งชนแก้วน้ำแตก เมื่อคุณครูพิภพกลับมา วิชัยจึงบอกครูว่าตนเองเป็นคนทำให้แก้วน้ำแตก ถ้านักเรียนเป็นวิชัย นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. เมื่อคุณครูทราบภายหลังว่าพลาด จะถูกลงโทษอย่างหนัก
- ข. การพลาดเป็นสิ่งที่คนอื่นๆ ไม่ยอมรับ
- ค. ครูมักชมเชยคนที่ไม่พลาด
- ง. นักเรียนที่ดีต้องไม่พลาด**
35. รินลณีแอบนำเฉลยคำตอบวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตมาให้เพื่อน ๆ ลอก วินัสไม่ยอมลอก และนำกระดาษคำตอบไปคืนครู ถ้านักศึกษาเป็นวินัสนักศึกษาคงจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. กลัวถูกครูปรับให้เป็นตก
- ข. คนดีจะกระทำอย่างวินัส
- ค. กลัวคนอื่นรู้ว่าวินัสลอกคำตอบจะไม่คบกับวินัส

ง. นักศึกษาที่ดีต้องไม่ทุจริต

36. ในการสอบปลายภาคของวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต นลินี ได้รับคำตอบเป็นวิชาจิตวิทยา เพื่อการทำงานซึ่งจะต้องสอบในวันต่อไป นลินี จึงนำไปคืนครูคุมสอบโดยไม่เปิดอ่าน ถ้านักศึกษาเป็นนลินี นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้น เพราะ

ก. นักศึกษาที่ดีต้องซื่อสัตย์

- ข. ครูจะทำโทษคนที่ไม่ซื่อสัตย์
 ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ซื่อสัตย์
 ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
37. ครูให้นักเรียนแข่งเกมเพื่อหาแผนที่ โดยแต่ละกลุ่มต้องหาสีเดียวกันทั้งหมด นายกิตติได้สีเหลือง แต่นำสีแดงของกลุ่มอื่น ไปช้อน ถ้านักศึกษาเป็นนายกิตติ นักศึกษาจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ

ก. นักศึกษาที่ดีต้องซื่อสัตย์

- ข. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
 ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็เล่นกันตามกติกาอย่างซื่อสัตย์
 ง. ครูจะปรับให้แพ้ถ้าเล่นไม่ซื่อสัตย์
38. ครูฝ่ายปกครองจะตรวจเล็บ โดยประกาศว่าถ้าใครเล็บยาวให้ออกไปนอกห้อง สมศักดิ์เล็บยาว จึงออกมายืนหน้าห้อง ถ้านักศึกษาเป็นสมศักดิ์ นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้นเพราะ

ก. นักเรียนที่ดีต้องยอมรับผิด

- ข. กลัวถูกครูทำโทษถ้าไม่มา
 ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็ออกมายืนหน้าห้อง
 ง. ต้องการให้ครูชม
39. ครูให้นักเรียนจับคู่กันทำงาน โดยการจับฉลาก โอกาสอยากคู่กับแอนนี่มากจึงเปลี่ยนฉลากกับออม เพื่อที่จะได้คู่กับแอนนี่ แต่ออมไม่ยอม ถ้านักเรียนเป็นออม นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้นเพราะ

ข. นักศึกษาที่ดีต้องไม่เปลี่ยนฉลากกัน

- ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็ไม่มีใครเปลี่ยนฉลากกัน
 ง. ครูจะทำโทษคนที่เปลี่ยนฉลาก
40. ครูตรวจการบ้านให้กับตุ๊กตาถูก แต่เมื่อตุ๊กตามาเทียบกับโดมที่ทำมาเหมือนกันปรากฏว่าโดมผิด ตุ๊กตาจึงถือการบ้านไปบอกครูเพื่อครูตรวจให้ใหม่ ถ้านักศึกษาเป็นตุ๊กตา นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้นเพราะ

ก. กลัวถูกคุณครูทำโทษถ้าไม่ซื่อสัตย์

ข. นักศึกษาที่ดีต้องซื่อสัตย์

- ค. กลัวเพื่อน ๆ ประณาม ในการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์

- ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
41. ต้นรักพบกระดาษคำตอบวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งต้นมีคะแนนเก็บอยู่ 60 คะแนน ซึ่งถ้าต้นรักทำถูกอีก 20 คะแนน ก็จะได้เกรด 4 แต่ต้นรักนำกระดาษคำตอบไปคืนครู ถ้านักศึกษาเป็นต้นรัก นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. นักศึกษาที่ดีต้องซื่อสัตย์**
- ข. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
- ค. ครูจะให้เกรด 0 ถ้าทราบในภายหลังว่าไม่ซื่อสัตย์
- ง. เพื่อน ๆ จะไม่ยกย่องถ้ารู้ภายหลังว่าไม่ซื่อสัตย์
42. ครูฝ่ายปกครองส่งใบเชิญผู้ปกครองของปูเป้ไปพบเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับพฤติกรรมของปูเป้ ในโรงเรียน ปูเป้กลัวผู้ปกครอง แต่ก็นำใบเชิญผู้ปกครอง ไปให้พ่อ ถ้านักศึกษาเป็นปูเป้ นักศึกษาจะกระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. กลัวเพื่อน ๆ จะไม่ยอมรับเพราะไม่ซื่อสัตย์
- ข. นักศึกษาที่ดีต้องซื่อสัตย์**
- ค. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
- ง. กลัวครูทำโทษถ้ารู้ทีหลังว่าไม่ซื่อสัตย์
43. วรุฒิทำข้อสอบเกินไป 1 ข้อ โดยที่ครูไม่รู้ ผลคะแนนออกมาปรากฏว่าวรุฒิมีคะแนนมากที่สุด ในห้องซึ่งมากกว่าปอง 1 คะแนน วรุฒิจึงไปบอกครู ถ้านักศึกษาเป็นวรุฒินักศึกษาจะทำอย่างวรุฒิเพราะ
- ก. นักศึกษาที่ดีต้องซื่อสัตย์**
- ข. ครูจะทำโทษคนที่ไม่ซื่อสัตย์
- ค. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
- ง. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ซื่อสัตย์
44. ขวัญชนกลืมทำข้อสอบไป 1 ข้อ ในขณะที่เดินมาส่งกระดาษคำตอบเห็นของมนัสพอดี จึงนึกได้ แต่ขวัญชนกก็ไม่ทำข้อสอบในข้อที่ขวัญชนกลืมทำ ถ้านักศึกษาเป็นขวัญชนก นักศึกษาจะทำอย่างขวัญชนกเพราะ
- ก. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ซื่อสัตย์
- ข. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
- ค. นักศึกษาที่ดีต้องซื่อสัตย์**
- ง. ครูจะทำโทษคนที่ไม่ซื่อสัตย์
45. พงษ์พัฒน์เล่นเกมตีลูกปิงปองกับเพื่อนเห็นลูกปิงปองกลิ้งมาที่เท้า เดิมศักดิ์ให้พงษ์พัฒน์เตะมาให้ เดิมศักดิ์ไม่ยอมเตะให้ เพราะผิดกติกา ถ้านักศึกษาเป็นเดิมศักดิ์ นักศึกษาจะทำเพราะ
- ก. นักศึกษาที่ดีต้องเล่นตามกติกา**

- ข. กลัวถูกครูปรับให้แพ้
- ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็เล่นตามกติกา
- ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
46. พ่อของเธอลองการให้เธอสอบได้ที่ 1 ซึ่งปีต้องทำคะแนนวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มากที่สุด เพราะบิ๋อ่นวิชานี้ ژیรู้เรื่องที่ต้องสอบให้ได้ที่ 1 จึงให้เอลอก แต่เอไม่ลอก ถ้านักศึกษาเป็นเอนักศึกษาจะทำเพราะ
- ก. ต้องได้ที่ 1 ด้วยตนเองจึงจะภูมิใจ**
- ข. ครูจะทำโทษด้วยการให้เกรด 0
- ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่จะไม่ชื่นชม
- ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
47. สมภพเป็นบั๊ดคี้กับวิภา ครูให้ส่งใบงานคนละ 1 ใบ โดยถ้าใครไม่ส่งอีกคนจะส่งไม่ได้ ซึ่งวิภาไม่ส่ง สมภพจึงส่งไม่ได้ ดังนั้นสมภพจึงทำให้วิภา นักเรียนคิดว่าถ้านักศึกษาเป็นสมภพนักศึกษาจะทำอย่างสมภพหรือไม่
- ก. ไม่ เพราะถ้าครูรู้จะถูกครูลงโทษ
- ข. ไม่ เพราะต้องการครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
- ค. ไม่ เพราะเพื่อน ๆ เขาซื่อสัตย์กันทุกคน
- ง. ไม่ เพราะคนดีต้องซื่อสัตย์**
48. สมชายกับมนัสเป็นเพื่อนที่รักกันมาก วันหนึ่งมนัสไม่มามหาวิทยาลัยแต่ครูสอบย่อย วันรุ่งขึ้นครูให้มนัสมาสอบย่อย มนัสจึงถามข้อสอบจากสมชาย แต่สมชายไม่บอก ถ้านักศึกษาเป็นมนัส นักศึกษาจะพูดกับสมชายว่าอย่างไร
- ก. ไม่เป็นไร เราจะทำด้วยตัวเองดีกว่าเพื่อน ๆ จะได้นับถือ
- ข. ไม่เป็นไร ถ้าครูรู้จะได้ชื่นชม
- ค. ไม่เป็นไร ถ้าครูรู้ทีหลังจะให้เราไปสอบใหม่อีก
- ง. ไม่เป็นไร เพราะเราจะภูมิใจมากกว่าถ้าเราทำด้วยตนเอง**
49. แก้วตานำหนังสือคู่มือการพัฒนาคุณภาพชีวิตมาอ่านเล่นในห้อง ปรากฏว่าตรงกับข้อสอบ แก้วตาจึงหยิบขึ้นมาดูทันที ถ้านักศึกษาเป็นแก้วตา นักศึกษาจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. นักศึกษาที่ดีต้องทำข้อสอบด้วยตนเอง**
- ข. ครูจะทำโทษถ้ารู้ในภายหลัง
- ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็ไม่จำเป็นต้องลอกจากคู่มือ
- ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์

50. โชคชัย เห็นสมฤทัยเก็บเงินที่เพื่อนทำตกแล้วนำมาส่งครู โชคชัยอยากให้ครูชมเชยหน้าที่ประชุมแบบสมฤทัยบ้างบ้าง จึงแกล้งทำเงินของตัวเองตก แล้วนำเงินที่ตนเองทำตกไปส่งครู จากนั้นจึงให้เพื่อนอีกคนหนึ่งแกล้งเป็นเจ้าของเพื่อออกไปรับเงิน ถ้านักศึกษาเป็น โชคชัย นักศึกษาจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าครูจับได้จะถูกตัดคะแนนความประพฤติของห้อง
 - ข. ถ้าครูทราบในภายหลังว่า โชคชัยตัดสินใจไม่ทำตามที่ โชคชัยคิดครูจะชมเชย
 - ค. เพื่อน ๆ ก็ไม่มีใครคิดจะทำอย่าง โชคชัย
 - ง. คนที่ดีจะไม่มีใครทำอย่าง โชคชัย

แบบวัดเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎี การสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism) นี้มีทั้งหมด จำนวน 30 ข้อ โดยในแต่ละข้อประกอบด้วยข้อความ คิดเห็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง เห็นด้วย

3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย/ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความเห็นของนักเรียนมากที่สุดในการตอบแบบวัดเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	นักศึกษารู้สึกสนุกสนานกับการเรียนรู้/ การทำกิจกรรมการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม					
2.	นักศึกษาระบือหรือวันที่จะเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ จากการเรียนรู้ชุดกิจกรรม					
3.	นักศึกษามีความพอใจ/ ภูมิใจ ในชิ้นงานที่สร้างขึ้น จากกิจกรรมการเรียนรู้					
4.	นักศึกษາให้ความร่วมมือกับเพื่อนเป็นอย่างดีในการทำกิจกรรมกลุ่ม					
5.	นักศึกษชอบการกิจกรรมกลุ่มและการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรม					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6.	นักศึกษาคิดว่าคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ไม่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต					
7.	นักศึกษาชอบการเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น					
8.	นักศึกษาไม่มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นคนซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตนเอง					
9.	นักศึกษามีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้					
10.	นักศึกษาให้ความสนใจปัญหาในสังคมมากขึ้นเมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์					
11.	นักศึกษาคิดว่าการคดโกงเป็นเรื่องปกติ					
12.	นักศึกษามีความซื่อสัตย์และเป็นกลางในการตัดสินใจแก้ปัญหาในกิจกรรมต่างๆ ในเวลาเรียนสังคมศึกษา					
13.	นักศึกษาคิดว่าความซื่อสัตย์เป็นเรื่องน่าเบื่อ					
14.	การเชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทำให้เสียเวลา					
15.	กิจกรรมต่างๆ จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษามีความสุขเมื่อได้ทำกิจกรรม					
16.	การทำกิจกรรมกลุ่มแต่ละครั้งนักศึกษาต้องการให้หมดเวลาไปเร็วๆ					
17.	การนั่งสมาธิเป็นการทำให้นักศึกษามีสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น					
18.	นักศึกษาชอบการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสร้างสรรค์ด้วยปัญญา					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
19.	การเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาง่วงนอน					
20.	นักศึกษานำความรู้ที่ได้ทำกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ไปเผยแพร่ความรู้ให้ผู้อื่นได้รู้					
21.	นักศึกษาไม่มีความพยายามที่จะเสาะแสวงหาความรู้ในสถานการณ์ใหม่ๆเมื่อเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้					
22.	นักศึกษาคิดว่ากิจกรรมที่ทำมีความหลากหลายและสร้างสรรค์					
23.	นักศึกษาทำกิจกรรมแล้วทำให้ตระหนักถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น					
24.	นักศึกษาไม่มีความสามัคคีเมื่อทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อน					
25.	นักศึกษาคิดว่าถ้าเรารู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมากจะทำให้ไม่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข					
26.	เมื่อนักศึกษาพบคนที่ไม่มีความซื่อสัตย์จะเข้าไปตักเตือนและว่ากล่าวทันที					
27.	นักศึกษาคิดว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ไม่สามารถปลูกฝังกันได้					
28.	นักศึกษาคิดว่าการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสร้างสรรค์ด้วยปัญญาทำให้เข้าใจเรื่องความซื่อสัตย์ได้ง่ายขึ้น					
29.	นักศึกษาชอบทำกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม					
30.	นักศึกษาคิดว่าควรส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมความซื่อสัตย์ขึ้นอีก					

ภาคผนวก จ

ภาพแสดงกิจกรรม โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

